

yeni Harman

Kıbrıs: 1.500.000 TL.

filtresiz, hususi kokulu, bol dumanlı gazete

Evlilik terapiye girdi!

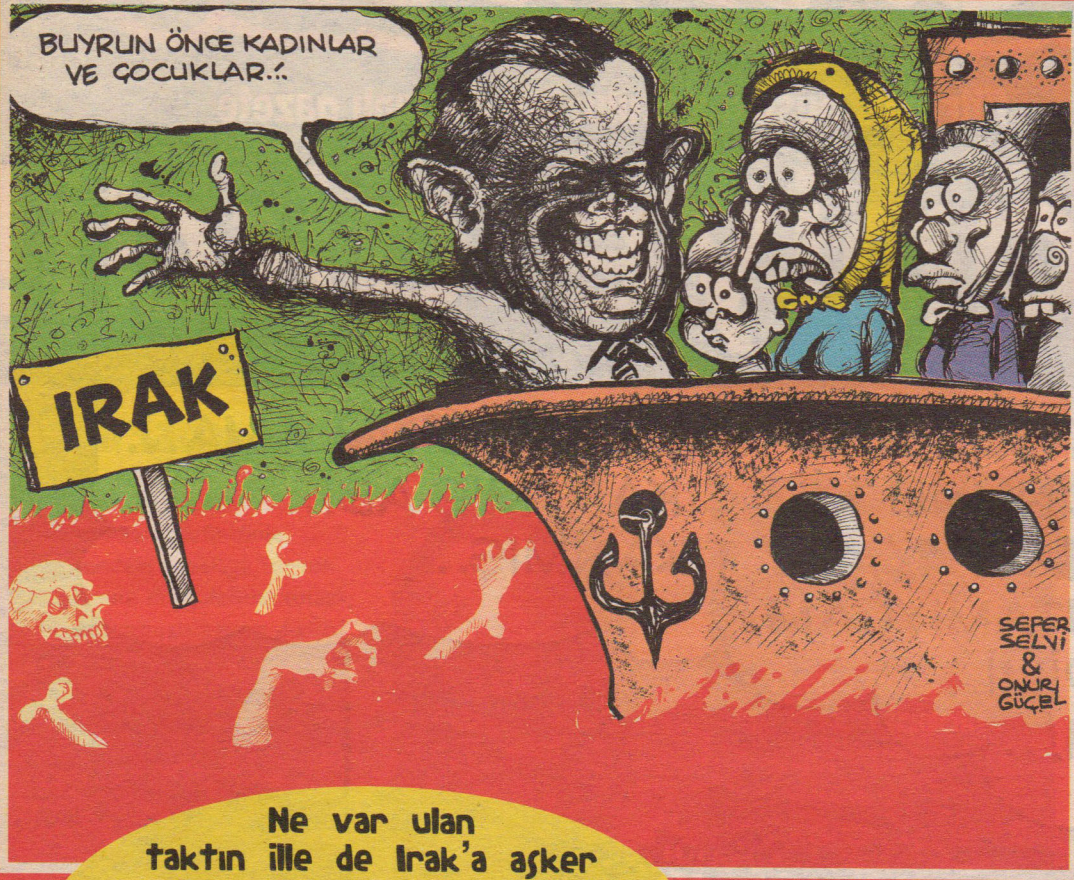
EVİLİK TERAPİSİNİ BİR DERECE ANLAYABİLİYORDUM AMA...
EVİLİK MEDITASYONUNU KİM ÇIKARTMIŞ ABİ..
EVİLİĞİMİZİN **ŞAKRALARI** TIKANMIŞ..
Ayy.. TUTAMIYCAM
KENDİMİ..
IH HH!...

CİDDİ OL
RIZA
OOO MMM!



Harmar aktüalite

Hürriyet, Türkiye'yi savaşa sokamazsa dokuz doğuracak..Irak'ta inceleme yapan heyet ağızyla haber yapan gazete, kan gölüne dönen Irak'a kadın asker gitmesi gerektiğini yazdı..



Ne var ulan taktin ille de Irak'a asker götysin diye.. O da yetmedi kadın asker götysin diye tutturdun. Çok meraklıysan sen sittirir gidersin Irak'a...

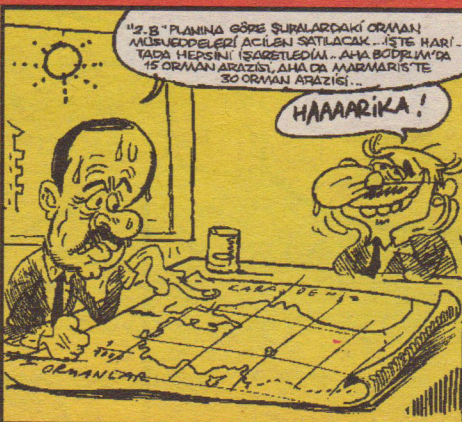


12 Eylül'ün ürünü MGK Genel Sekreterliği, halka karşı psikolojik savaş yürütmüş...

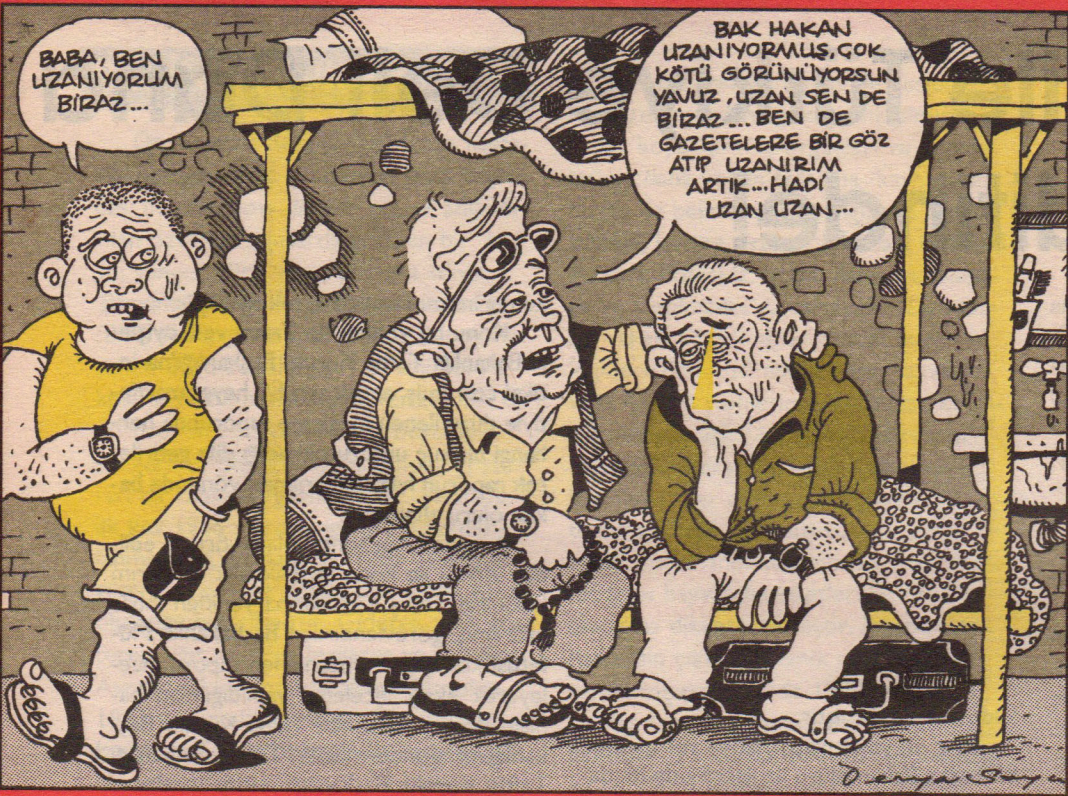
Netekim başarısız olduğumuz söylenemez hıh hıh hı!



Keş sesini önce kadınlar ve çocuklar göidecek Irak'a...



Savcılık, Uzan ailesi ve Polis arasında köşe kapmaca devam ediyor..Savcılık, Uzan ailesi için gıyabi tutuklama kararı istedi..



Demirel gündemde kalabilmek için her fırsatta Irak'a asker gönderme ve B2 planı konusunda beyanatta bulunuyor...

**Dostum
Stallone,
bu çektiğimiz son
Rambo filmi olabilir.
Çünkü Irak'ta batağa
saplanıyorsun, gerçi
buna Bush çok
kızacak ama...**



**Irak'a asker
gönderilmeli, bine-
naleyle, vasfını
orman alanları
satılmalı...**

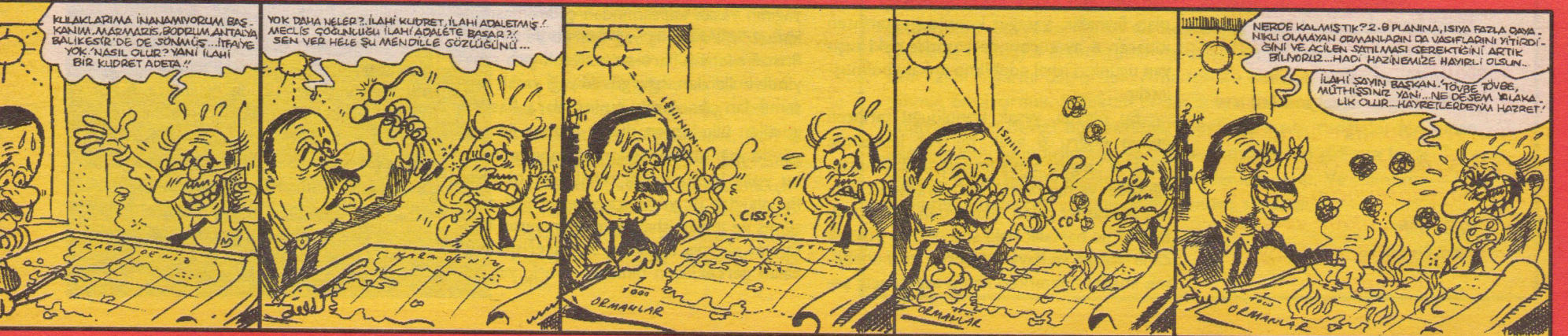
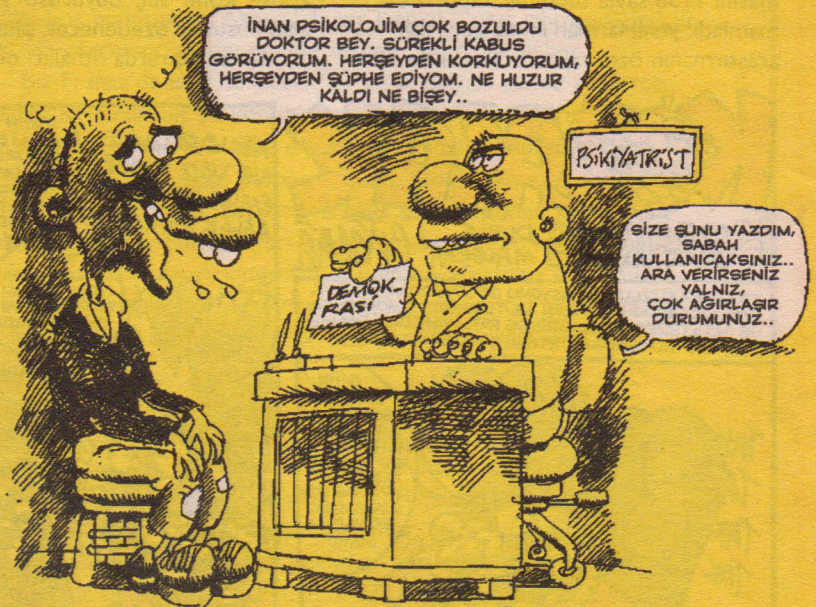


Behic Pekeskizler

• ABD, Irak'ta Türk askeriyle "çalışmayı" istiyormuş!..



- MGK'ya "psikolojik savaş" yetkisi veren "Gizli yönetmelik" şok etkisi yarattı!..



“Bir Bakan oluru” ile Türkiye Deli Dana tehditinde!

Ankara- Meclis Yolsuzlukları Araştırma Komisyonu, Avrupa'da birçok insanın kıvrana kıvrana ölümüne yolaçan korkunç deli dana hastalığıyla ilgili olarak, devletin hiçbir önlem almadığını, hiçbir kontrol yapılmadığını ortaya çıkardı. Komisyon, raporunda dönemin bakanlarını ve çok sayıda bürokrati da deli dana hastalığına önlem almamakla ve bu sayede rant oluşturmakla suçladı.

Meclis, Yolsuzlukların Sebeplerinin, Sosyal ve Ekonomik Boyutlarının Araştırılarak Alınması Gereken Önlemlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırma Komisyonu, bir yılı aşkın süren çalışmasını 1138 sayfa tutan bir raporla tamamladı. yeniHarman'ın ele geçirdiği araştırmanın özel rapor bölümünde Tür-

gösterdiği ve ihracatları durma noktasına gelmiş Avrupa ülkelerinden çok düşük fiyatlar ile canlı hayvan ve hayvansal ürün ithalatı yapabilme imkanı vererek, kamu sağlığı tehlikeye atılmıştır. Hastalık, tedavisi bu gün için mümkün olmayan ve kuluçka süresi 10 yıl gibi uzun bir periyodu kapsayan ölümcül bir hastalıktır. Bu nedenle, önümüzdeki yıllarda nasıl bir tablonun ortaya çıkacağını şimdiden kestirmek mümkün değildir.

Konu, bir müfettiş heyeti tarafından tespit edilmiş ve Teftiş Kurulu Başkanlığına 30.01.2002 tarih ve 55/3 sayılı yazı ile suç duyurusu şeklinde intikal ettirilmiştir. Bahse konu suç duyurusu yazısında yer alan hususlar özetlenecek olursa;

Alınan kararda ithalat değil, kontrol

“Hastalık, tedavisi bu gün için mümkün olmayan ve kuluçka süresi 10 yıl gibi uzun bir periyodu kapsayan ölümcül bir hastalıktır. Bu nedenle, önümüzdeki yıllarda nasıl bir tablonun ortaya çıkacağını şimdiden kestirmek mümkün değildir.”

kilde ihmal edilmiştir.

Sığır eti yasak kapsamında yer alırken, bir başka Bakan oluru ile, içerisinde mutlaka et ihtiva eden ve gıda sanayinde kullanı-

kemiz insanı tarafından tüketilmiştir.

Konu bu yönleri ile Tarım ve Köyişleri Bakanlığı Teftiş Kurulu Başkanlığı'na intikal ettirilmiş, ancak ayrı bir heyet marifetiyle düzenlenen inceleme raporunda herhangi bir suç unsuru olmadığı dile getirilerek raporun hıfza kaldırılması yönünde bakan oluru alınmıştır.

Bu aşamadan sonra, olayın örtbas edildiği iddiası ile konu Başbakanlık ve Tarım Bakanlığı Teftiş Kurullarına yeniden ihbar ettirilmiş, görevlendirilen Başbakanlık Müfettişi konuyu ve düzenlenen raporu inceleyerek eksik inceleme yapıldığından bahisle dosyayı Bakanlık Teftiş Kurulu Başkanlığına göndermiştir. Tarım Bakanlığı Teftiş Kurulu Başkanlığı, eksik inceleme konusunda soruşturmanın Başbakanlık



Mehmet Çağçağ dört hafta önce Meclis'teki deli dana yolsuzluğunu hissetmişçesine LeMan'daki köşesinde öngörmüştü.

kiye'deki olası deli dana hastalığı salgını detay detay yer aldı. Şimdi bu raporu satırına dokunmadan yayımlıyoruz:

“Ülkemize ithal edilecek her türlü canlı hayvan ve gıda maddesi için, bu hayvan ve ürünlerin kaliteli ve sağlıklı ürünler olduğuna dair, giriş gümrüğünde firma tarafından ibraz edilmesi gerekli kontrol belgesini düzenlemekle görevli Tarım ve Köyişleri Bakanlığı Koruma ve Kontrol Genel Müdürlüğü, bu görevi gerektiği gibi ifa etmemiş, bir kısım firmalara, hastalığın baş

belgesi düzenlenmesi yasaklanmıştır. 1996 yılında Avrupa ülkelerinde görülen BSE (Deli dana) hastalığıyla ilgili olarak Tarım Bakanlığı Koruma ve Kontrol Genel Müdürlüğüne Bakan oluruyla dayandırılarak konulan yasak kararında, ‘hastalık görülen ülkelerden canlı hayvan ve hayvansal ürünlerin ithalatının yasaklanması’ ifadesi yerine, ‘Canlı hayvan ve hayvansal ürünler ile ilgili kontrol belgesi düzenlenmemesi’ ifadesine yer verilerek ithalat değil, kontrol belgesi düzenlenmesine yasak konulmuştur. Düzenlenen kontrol belgeleri 6 ay süre ile geçerlidir. Dolayısıyla yasak konulmadan bir gün önce kontrol belgesi almış olan firmalar, yasağın konulduğu tarihten itibaren 6 ay süresince hasatlık riski taşıyan ürünleri ithal edebilme imkanı bulmuşlardır.

Bu olayda, yasak konulduğu tarihten geriye doğru 6 aylık periyot içerisinde kontrol belgesi almış firmalara, BSE hastalığı çıkan ve hayvansal ürün ihracatları durma noktasına gelen ülkelerden çok düşük fiyatlar ile hastalık riski son derece yüksek canlı hayvan ve hayvansal ürün ithal edebilme imkanı tanınırken kamu sağlığı açık şe-

lan sığır gövde yağı, yasak kapsamı dışına çıkarılmıştır. Yukarıda değinilen yasağın konuluş tarihinden yaklaşık 3 ay sonra Uluslararası Salgın Hastalıklar Ofisi'nin almış olduğu kararda yer alan ve hastalık riski taşımayan, ticareti serbest ürünler arasında sıralanan don yağı (eritilip içerisindeki et ve her türlü madde ayrılmış yağ) sığır gövde yağı olarak değerlendirilmiş ve hatalı olarak bakan oluru ile yasak kapsamından çıkarılmıştır. İthale konu sığır gövde yağı her zaman içerisinde et ihtiva eden, ve bu et oranı zaman, zaman yüzde 30- yüzde 40'lara varan bir üründür. Dolayısıyla, sığır etinden yasak kalkmadan sığır gövde yağının yasak kapsamından çıkarılması imkansızdır. Ancak iç yağ ticareti ile uğraşan firmalar lehine hareket edilerek gıda sanayinde kullanılan, sığır gövde yağı yasak kapsamından çıkarılarak, bu firmalara, hastalık görülen ülkelerden düşük fiyatlar ile sığır gövde yağı ithal edebilme imkanı tanınmış, bu yolla kamu sağlığı tehlikeye atılmıştır. Bu olaydan üç yıl sonra yapılan hata anlaşılmış ve iç yağ ithalatı yeniden yasak kapsamına alınmış, ancak bu süre içerisinde ithalatı gerçekleşen binlerce ton iç yağ ül-

“Sığır eti yasak kapsamında yer alırken, bir başka Bakan oluru ile, içerisinde mutlaka et ihtiva eden ve gıda sanayinde kullanılan sığır gövde yağı, yasak kapsamı dışına çıkarılmıştır.”

Teftiş Kurulu'nca yürütülmesinin daha doğru olacağı düşüncesinden hareket ile dosyayı bir kez daha Başbakanlık Teftiş Kurulu'na iade etmiş olup, konu bir Başbakanlık İki Bakanlık Müfettişi marifeti ile incelenmektedir.

Halen Başbakanlık Teftiş Kurulunca incelenmekte olan konu, yolsuzlukların ülke ekonomisine olumsuz etkileri yanında, kamu sağlığının ne ölçüde tehlikeye sokulmuş olabileceğinin ortaya konmasının sağlanması açısından önemli bulunmuş, yürütülmekte olan soruşturmanın sonucunun Başbakanlık Teftiş Kurulu'ndan takip edilerek neticesinden Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı'na bilgi verilmesi gerektiği kanaatine varılmıştır.

“Tarım ve Köyişleri Bakanlığı, bu görevi gerektiği gibi ifa etmemiş, bir kısım firmalara, hastalığın baş gösterdiği ve ihracatları durma noktasına gelmiş Avrupa ülkelerinden çok düşük fiyatlar ile canlı hayvan ve hayvansal ürün ithalatı yapabilme imkanı vererek, kamu sağlığı tehlikeye atılmıştır.”

BİR İNSANLIK KABUSU

Dr. Mustafa Sezgin: Deli Dana hastalığı, son günlerde gündemde olan, İngilizcesi ile *mad cow disease* olarak adlandırılan özellikle sığırlarda görülen bir beyin sünger türü ya da bilimsel adıyla **'Bowine Spongiform Encephalopathy'** (BSE) hastalığıdır. Bu hastalık, duruş, hareket, duyu bozuklukları ve sinirsel dokuların bozulmasıyla karakterize olan öldürücü, bulaşıcı olabilen ve beyindeki süngerimsi değişikliklerle kendini gösteren bir tablo sergilemektedir. Hastalık ilk kez 1986 yılında İngiltere'de tanımlanmıştır. Çalışmalarda, 1985 yılında İngiltere'de çok az sayıda Deli Dana vakası olduğu bildirilmiştir. Giderek artış gösteren sığır hastalığı İngiltere ve bazı Batı Avrupa ülkelerinde rastlanmakta olup, 1993 yılı ortalarına kadar İngiltere, İskoçya ve Galler bölgesinde yaklaşık 100 bin vaka tespit edilmiştir. Hastalığın etmeni tam olarak tanımlanamamış olup, kuluçka süresinin çok uzun olması, ısıya karşı çok yüksek dayanıklılığı ve vücutta etken immun sistemini uyarmadığından bağışıklık oluşumu ve antikor oluşumunun olmaması gibi birçok biyolojik, fiziksel ve kimyasal karakterleri virus özelliğine uymamaktadır. Bu yüzden 'Deli Dana' ve aynı gruptaki diğer hastalıkların alışılmamış virüsler olarak tanımlanmalarına neden olmuştur. Bugün bu gruptaki hastalar için *prion tanımlaması* yapılmaktadır... Prion, beyin ve omurilik gibi sinir sistemi hücrelerini etkileyerek süngersi bir hale getirmekte ve bu sistemin görevlerini bozmaktadır. Halk arasında hepsine aynı isim verilmekle beraber bilim dünyasında, farklı canlı gruplarında farklı isimlerle anılıyor. Hastalığın ana nedeni koyunlarda rastlanan **scrapie** hastalığının etmeninin sığırlara bulaşmasıdır. Bulaşma doğrudan hayvandan hayvana olmamakta, Scrapie hastalığı görülen koyunlardan elde edilen et-kemik unu, et unu ve kemik ununun sığır yemlerinde

kullanılması sonucu bu yemle beslenen sığırlarda meydana geldiği anlaşılmıştır. Hasta koyunların iç organları ve kemiklerinin daha yoğun bulaşma kaynağı olduğu da belirlenmiştir. İngiltere dışında **İrlanda, İsviçre, Fransa, Umman, Falkland Adaları, Portekiz, İtalya, Almanya, Kanada ve Danimarka**'da az sayıda 'Deli Dana' vakası bildirilmiştir. Ancak bunların İngiltere'den ithal edilen canlı hayvanlar veya hayvan yemlerinde kullanılan et-kemik unuyla ilişkili olduğu görülmüştür. Hastalığın bulaşması hakkındaki veriler, hastalığın sığır ırklarına ve genetik faktörlerine bağlı olmadığına, ayrıca sığır ithalatı, spermanın kullanılması veya sürüler arası hayvan hareketleriyle ilişkili olmadığına dikkati çekmiştir. İngiltere'de hastalığın çıkışı et-kemik unu üreten rendering tesislerinde 1980'den sonra yapılan üretim yöntemi değişikliğine bağlanmıştır. Bir türün enfeksiyonunun, başka bir türün enfeksiyonunu getirmesi şeklinde gelişen bu durum, beyin sünger hastalığı olan hayvanların insanlar için de enfeksiyon kaynağı olabileceğini düşündürmüştür. Deli Dana'nın ortaya çıkmasıyla birlikte insanlarda görülen **Creutzfeldt-Jakob** Sendromunda bir artış gözlenmiş ve arasında bir ilişki olabileceği düşünülmüştür. Fakat Deli Dana'nın bir *zoonoz* (hayvandan insana geçen hastalık) olduğuna dair delil yoktur. *Zoonoz* karakter göstermesi olasılığına karşı önlem alınmaktadır.. İnsanlarda görülen bu hastalık ilk olarak **Papua yerlileri** arasında salgın yaptığı sırada tanınmış. Dünyanın son yamyamları olan bu yerliler insan eti yediklerinde prionu almış ve hastalanmışlar. Bilim adamlarının yoğun çabalarıyla insan eti yemekten vazgeçirilerek salgının önüne geçilmiştir.

Bugün için, hasta hayvanların etlerinin yenilmesiyle insanlara bulaşabiliyor. Özellikle beyin ve omurilik dokusu gibi yerlerde daha yoğun olduğu için bu dokuların katıldığı yiyecekler çok daha tehlikeli olmaktadır. www.genetikbilimi.com

Deli dana hastalığının insanları tehditi

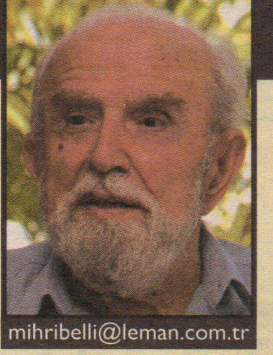
(Y.Doç.Dr.Sedat Kaygusuz): Ekonomik kayıp değil tek başına elbette. Hastalığın etkeni olan priyonun insanlara bu hayvanlardan indirekt olarak geçmesiyle beraber yıllar alan bir süreçte hastalık meydana gelmektedir. Bu bulaşma hayvanların etinin yenmesi veya bulaşıcılıktan sorumlu prionların hayvanların dokularından hazırlanmış ve üretilmiş serum, ilaç ve sair maddelerin kullanılması ile olmaktadır. Özellikle özgeçmiş bilinmeyen hayvanların göz, beyin, kemik iliği dokusu ile ince barsağından uzak durulmalıdır. Bir rapora göre, prion ağız, burun ve gözdeki sümüksü dokudan ya da vücutta bulunan kapanmamış bir yaradan bulaşabilmektedir. Vücuda girdikten sonra normal protein üretimini etkileyip bozuk bir protein çeşidi üretilmesine neden olmaktadır. Bu anormal proteinlerin beyinde yaptığı etkilerle hastalık şekillenmektedir.

Hastalıklı hayvanlarda görülen belirtiler

Hayvanın hareketleri yavaş ve durgundur. Korkulu, endişeli olup otlamaz ve bakışları sabit bir noktaya odaklanır. Kuyruğunu sürekli sallar ve baş hareketleriyle sineklere aşırı tepki gösterir. Bazen diğer büyükbaş hayvanlara ve insanlara karşı agresiftir. Dokunmaya, sese karşı aşırı hassastır. Butlarda, boyun alt kesimlerinde ve omuz bölgelerindeki kaslarda istem dışı kasılmalar oluşur. Yürümesi bozulur. İneklerde gözlenen bu belirtiler etkenin alınmasından 2-8 yıl sonra ortaya çıkmaktadır. Son 2 hafta içerisinde hasta hayvanda saldırganlık, ayakta duramama, çıldırma derecesine varabilen davranış bozuklukları ve sonunda felç meydana gelerek hayvan hızla ölür.

Harman Belli

İYİ HABER - KÖTÜ HABER (CANİCULE)



mihribelli@leman.com.tr

Irak'ta Amerika'nın başı dertte. Yalnız orada mı? Afganistan'da da öyle. Bana asker ver diye Türkiye'nin kapsısını aşındırıyor. Hükümet ve Devletin belli başlı kurumlarının başında oturanlar Amerikan işgalcilerinin yardımına koşmak için yarışıyorlar. Irak'a Türk askerini gönderme işini % 95'lik bir çoğunlukla "Barış" diyen Türkiye halkına rağmen yapacaklar, Meclis'ten geçirmeden tezgahlamak gayretindeler bu işi.

Ama memleketten hep de kötü haberler geliyor değil. Bir iyi haber Birinci Ordu Komutanı Çetin Doğan'ın emekliye ayrılırken yaptığı konuşma. Orgeneral, özetle, geçmişte Yemen'e ve Galiçya'ya asker gönderilmesini kınıyor ve dolayısıyla Irak'a asker gönderilmesine de karşı çıkıyor. Bu kadarı Bush'dan fazla Bush yanlısı kalemşorların kendisine hücumu geçmesine yeterli. Bunların başında "Hürriyet" yazarı Ertuğrul Özkök geliyor. Ama çok şükür böyleleri meydana boş bulmuyor. "Akşam"da bir Kemal Yavuz çıkıyor ve güçlü bir yazıyla gerçekleri gözler önüne seriyor. Bu da iyi haber.

Biz Fransa'da kırk derecelik bir sıcak dalgası içinde günlerce, haftalarca kavrulurken bu konuşma ve makale içimize serin sular serpti. Demek ki Kuvvayı Milliye ruhunu tümüyle öldürememişler. Gönül isterdi ki bu iş lafta kalsın. Çetin Doğan olsun, Kemal Yavuz olsun bu ruhu yaşatmak için çatısı altında sosyalistinden samimi din-darına kadar bütün Türkiye yurtseverlerini barındıran bir cephenin yaratılmasına aktif olarak katılsınlar. Çünkü ilk Kurtuluş savaşımız yıllarında olduğu gibi böyle bir cephenin kurulması için gerekli tarihi koşullar bugün de oluşmuştur. Son söz yeni Ali Kemal'lerin olmalıdır.

Fransa'da 40 dereceye varan sıcak dalgasından söz ettik. Bunun fransızca adı "canicule" (kanikül okunuyor). Bu sözcük 22 temmuzdan 23 ağustos'a kadar süren yılın en sıcak günlerini ifade ediyor. Eski türkçe karşılığı "eyyam-ı-buhur" yeni türkçesi "kızıl ısı".

Fransız gazetelerinde bu günlerde çıkan haber ve yorumların çoğu canicule üzerine. Ve biz şu anda Fransa'da yaşadığımıza göre bu konudan hiç söz etmemek olmaz. Hem canicule öyküsü ibret dolu. Bir sıcak dalgası bile Batı'nın en zengin tüketim toplumunda sosyal politikanın ne hallere düştüğünü gözler önüne sermeye yetti. O kızıl ısı dalgasının sürdüğü onbeş gün içinde şimdiye kadar saptandığına göre 11.435 Fransız vatandaşı sıcağa yenik düşerek öldü. Bu ölümlerin sıcaktan olduğu nasıl mı saptandı? Şöyle: sıcak dalgasının sürdüğü onbeş gün içinde, son üç yılda aynı dönemlerin ortalamasıyla bu yılki ölüm sayısını karşılaştırarak. Bu sayı cenaze hizmetleri için fazladan başvuru sayısı da çıkıyor. Hastanelerin, ihtiyar yurtlarının ve cenaze işlerine bakan kurumların halleri de düşündürücü. Hastalar hastane kapısından geri çevriliyor, ihtiyar yurtları yetersiz ve hele morglarda soğuk hava depoları yeterli olmadığı için cesetler yiyecek depolarına istif ediliyor. Bunları gömecek personel de mevcut değil. Bir ara yığınlar halinde gelen cesetleri toplu mezarlara gömme önerisi getiriliyor. Ama halkın tepkisi karşısında iş oraya kadar varırlmıyor. Ölenlerin büyük çoğunluğu yaşlı kimseler. Hakça, sağlıklı bir toplumun saygı ve sevgi duyması gereken ihtiyarlar. Bunların önemli bir kesimi sahipsiz. Akrabaları aramamış, belki de yok. Başta hükümetteki bakanlar, hastane personeli cenaze işlerini yürütenlerin büyük bölümü o günlerde tatilde!..

Bizde Batı hayranları tüketim toplumunu bize örnek olarak gösterip dururlar. O toplumların bu yanlarını da görmezlikten gelmeyelim. Sovyetler Birliği tarihe karışalı beri, Avrupa'daki burjuva iktidarların (sosyal demokratlar da dahil) sosyal devlet politikasını rafa kaldırdıklarını biliyorduk. Ama işin bu noktaya kadar vardığını tahmin etmiyorduk. Sağlıktan bütün sosyal haklara kadar (eğitimi de unutmayalım) devlet bütçesindeki payı kısıla kısıla, zenginlerden alınan vergiler indirile indirile buraya varıldı. İhtiyarlar bu gidişata karşı yığınsal ölüm silahını kullandılar. Tek silahları oydu. Ve tüketim toplumunun gerçek yüzünü gözler önüne serdiler.

Mihri Belli
03.09.2003

İslam Devrimi Yüksek Konseyi Lideri Muhammet Baqır El Hakim'in öldürülmesi üzerine Türkiye Caferileri'nin lideri Selahattin Özgündüz ile konuştuk:

Suikastin sorumlusu Amerika'dır

Timur Danış

"Amerika'yı O Petrol Denizi'ne Oturtmazlar." 21 Nisan tarihli yeniHarman'da, Türkiye Caferileri'nin lideri Selahattin Özgündüz böyle söylemişti. Zaman Özgündüz'ü haklı çıkartıyor; Amerika petrol için girdiği bataklıkta çırpınıyor ve her gün daha fazla kayıp veriyor. Ne yazık ki bu çırpınışlar daha fazla insanın ölümüne ve yeni acılara neden oluyor. Iraklılar'ın kendi geleceklerini kurmak için ortaya koydukları en küçük talep kana bulanıyor, gelecek daha da karartılıyor. En son katliamda ise, geçen hafta, Necef'deki Hazreti Ali türbesinde, İslam Devrimi Yüksek Konseyi Lideri Muhammet Baqır El Hakim ve 150 insan, bombalı bir saldırıda öldürüldü. Katliamın ardından, bizim basın suçluyu hemen bulup ilan etti; mesele Şia'nın kendi arasındaki iktidar paylaşımıydı. Söylenenleri dosyalayıp, koltuğumuzun altına sıkıştırdık ve Caferiye Mahallesi'nin yolunu tuttuk. Zeynebiye Camii Yaşatma Derneği'nde derin bir üzüntü vardı. Muhammet Baqır El Hakim'in ve onlarca insanın öldürülmesi dernekte derin izler bırakmıştı. Gelişmeler, Ortadoğu kaynaklı televizyonlardan izleniyordu. İran Kanal-6'sından yapılan yayında, Ürdün'de her dinden ve mezhepten insanların El Hakim için bir araya gelişi, canlı yayından yansiyordu. Türkiye Caferileri'nin lideri Selahattin Özgündüz'e olayı ve ardını sorduk.



BUNDAN EN KARLI ÇIKACAK OLAN İSRAİL'DİR.

Muhammet Baqır El Hakim'in ve 150 insanın ölümüne, yüzlerce kişinin yaralanmasına, dini bir mekanın yıkılmasına neden olan bu olayı kim yaptı?

Şimdi, kim yaptıysa, niçin yaptıysa, biz herhalde de lanetliyor, kınıyoruz. Kim yapmış olabilir? Ne yazık ki basınımız, biraz acele ile, Şiiler'in iktidar kavgası, iç şeyi filan diye başlıklar attılar. Arzu ettikleri mi budur? Yoksa bu başlığı atarken ellerinde, bizim ulaşamadığımız bir delil mi var? Böyle bir ihtimali düşünmek bile istemiyoruz.

Peki ellerinde delil mi var? O da yok, peki niye böyle diyorlar?

Tabi o konuda muzdaribiz. Bu tutumlarından, onu yorumlamakta, anlamakta zorlanıyoruz.

Peki kim yapmış olabilir?

Her dediğimizin huzur-u mahşerde hebası da olacağını göz önünde bulundurarak, kesin ve kati delile ulaşmadan, illaki budur dememiz, yargısız infaz olur. Fırsat gelmişken biz de bir yerlere saldıralım, diye düşünmek de sorumluluk duygusu ile bağdaşmaz. Ancak, "kime yarar sağlar"dan hareket edersek, vevlki, yapan müslüman da olsa, bundan, en çok karlı çıkacak olan İsrail'dir. Çünkü, "Yol Haritası" İsrail'in işine gelmiyor, onun için kan akıtıyor. Dünyaca ünlü böyle bir mütefekkirin kaybedilmesi, ister istemez, dünya kamuoyunun dikkatini İsrail zulmünden uzaklaştıracak, İsrail'in mezalimi gölgede kalacak. Bu açıdan İsrail'in işine çok yarar.

İsrail'in bu işten başka yararı da vardır; İki. Eğer Irak'da aklı selim ile hareket edilmezse, heyecan ve galeyan ile hareket edilirse, bölgede olası bir mezhep çatışması çıkarsa, bu Irak ile sınırlı kalmaz, bütün bölgeyi içine alır. İsrail'in de tam da istediği budur. Her taraftan bakılınca bu işten İsrail karlı çıkıyor. Onun için Mossad'ın yönlendirmesi olabilir.

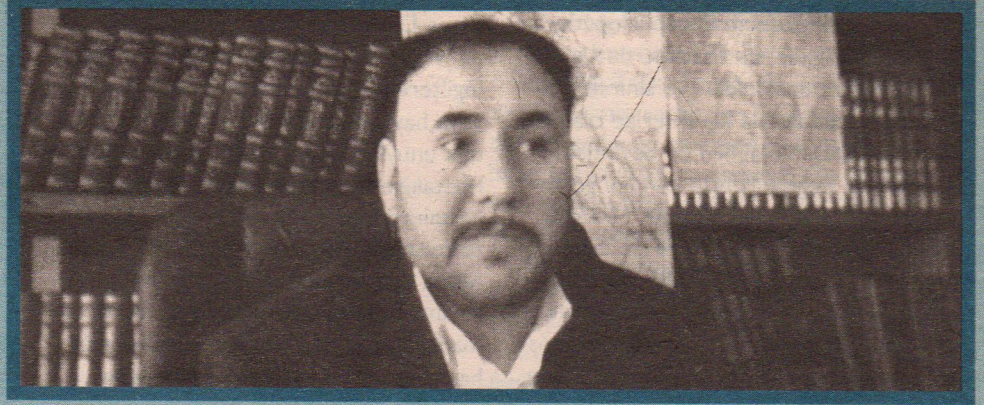
SADDAM ORGANİZASYONU

İkinci ihtimal Saddam organizasyonu.. Saddam partisi, örgütü, demek yerine böyle söylemeyi daha uygun görüyorum.

Muhammet Baqır El Hakim, Irak halkı içinde, Saddamcılar'ın dışında, Sunni de olsa, Kürt de olsa, hangi kesimden olursa olsun, birleştirici bir unsurdur.. Kendi şahsiyetli duruşundan, ailesinden dolayı herkes ona saygı duyardı. Birliğin adeta harcıydı. Dolayısı ile Saddam yönetiminin alternatifleri olarak gelecek yönetiminde çeşitli din mezhep ve kavimlerden müteşekkil bir yönetimin birleştirici harcıydı. Bu Saddam'ın arzulanmadığı bir şeydir. Saddam, "kargaşa devam etsin, Amerika gitsin, ondan sonra bakalım ne olacak?" diye düşünür. Zaman kazanmak istiyor. Belki yeniden iktidarı ele alabilme ihtimali doğar ya da en azından yönetimin içinden oluşacak yeni yönetimde, koalisyonda pay almak ister. Bunlardan dolayı, El Hakim, Saddam organizasyonu tarafından hedef seçilmiş olabilir.

BUNUN MESULÜ AMERİKA'DIR.

Üçüncü ihtimal, Amerika'nın yapması ve bunu bir Sunni grubun boynuna atarak, Şia-Sunni kavgası oluşturmaya ve demoralize olma, korku ve dehşet içine düşmüş askerlerini birinci hedef olmaktan çıkarır, bölge halkı birbirini boğazlar, o da babalık yapar, yapmayın, etmeyin der, böylece bundan yarar sağlar.



Öte yandan hangi ihtimalle olursa olsun Amerika'nın sorumluluğu vardır. Amerika bu facianın direk yaparı olmasa dahi, güvenliği sağlamakla ilgili sorumluluğunu yerine getirmemiştir. Bunun için Amerika suç ortağıdır. Merhum bağı Bedir Tugayları vardı. Pekala onun güvenliğini sağlayabilirlerdi. 23 yıldır Saddam'ın cehennemi rejimine karşı ve teröristlerine karşı koruyan bu unsur, burada çok daha rahat koruyabilirdi. Amerika onları silahsızlandırdı, buranın güvenliğini biz sorumluyuz dedi. Bir kaç gün önce, kuzeyde Şia Türkmenleri'nin itibar ettikleri dini bir makama saldırıldı, bir kaç gün sonra, El Hakim ailesinden bir ferde saldırıldı, kendisi yaralandı, korumaları öldü. Bir süre sonra da bu facia Necef'de yaşandı.

Her halukarda bunun mesulü Amerika'dır. El Hakim bir hafta önce, cuma günü Amerika'nın Irak'ın kritik tesislerinin korunmasında hiç bir gayret göstermediğini ve hatta ihmal ettiğini söyledi. Bunlar Amerika'yı zor duruma koyan sözlerdi. Amerika, El Hakim'in bu sözlerinden dolayı ileri gittiğini düşünmüş olabilir.

Bundan sonra ne olur?

Hakim çok geniş bir ailedir, 60'ın üzerinde şehit vermiş bir ailedir. Buna rağmen gene de Irak'ın en saygın ailesi olarak duruyor. Ailenin dini liderleri var, siyasi liderliği yürüten geçici konseyin üyesi Seyyit Apdul Aziz el Hakim, konseyin siyasi danışmanı, yeğeni, Seyit Mansur el Hakim duruyor. Bu siyasi, dini misyonu üstlenecek insanlar bu aile içinden varlar. Şia'nın genelinde bu seviyede bir sürü insan var.

CENGİZ ÇANDAR: SUİKAST ŞİİLERİN İÇ HESAPLAŞMASI

Necef katliamını Hürriyet gazetesi ertesi gün, birinci sayfadan, manşetten verdi. Aynı sayfada Tercüman Gazetesi'nden Cengiz Çandar'ın sözleri alınıldı: Çandar, "Bu suikast Necef'te Şiiler'in dini kesimi arasındaki liderlik mücadelesinin yansıması" diyordu. Bu yaklaşımı nasıl değerlendiriyorsunuz?

Cengiz Çandar, öteden beri sevdiğim bir yazardır. Fakat bu noktada daha hiç bir fail bilinmezken, hemen bunu herkese ısrarla yaymanın Cengiz Çandar'a kazancı ne olacak. Bunu kendi düşünebilir ama bu yönde kamuoyu oluşturma çabası içinde. Cengiz Çandar'ın kari ne? Anlamıyorum. Onu iktibas edenlerin kari ne? Bana göre ihtimal dışı olan bu ihtimal ısıtılıp, ısıtılıp önümüze sürülüyor. Böyle değildir. Şimdi böyle olmadaki anlaşılınca mahcubiyet duymazlar mı? Hangi delille söylüyorsunuz bunu. Bunu adama sormazlar mı? Sen şu açıdan düşünüyorsun, diyorsun ki, "İktidar nimeti gözünü kör etmiş olabilir", ama Şia'nın oturmuş bir fıkhı var, içtihat kapısı açık, Şia kendi mezhebinden olmayan insanların bile katline cevaz vermiyor-

ken, kendi meslektaşını, Şiası olduğu Ali'nin hedef almasının mantığı var mıdır? O en önce kendisini bombalamış olur, Hakim ailesinden bir kişi gider ama o bütün hedefleri ile yok olur.

İmanı olmasa bile, siyasi mulahaza ile düşünüyorsa, bunu orda yapması, Ali'nin mezarında yapmasının hiç bir mantıklı izahı olmaz. Bir Şiinin bunu yapma ihtimali yoktur. Kendini bitirmiş olur.

Önceki konuşmamızda Kürtlerin, Peşmergelerin Amerika ile işbirliğinden üzüntü duyduğunuzu ama bunun da zamanla değişeceğini söylemiştiniz. Şimdi Kürtler hakkında ne düşünüyorsunuz?

Şimdi Kerkük'deki hadisenin tarafı olarak Kürtler görüldü, Peşmergeler görüldü. Fakat ben gene eli silahlı, üniformalı Peşmergeyi oraya saldırırken bile görsem, arkasında Mossad ve Amerika'yı ararım, Kürt halkının duygusunu aramam. Çünkü Kürt halkı da müslümandır. Kürt halkının tepkisi olarak Ehl-i beyit'in mezarlarına saldırması olamaz. Gene arkada CIA'yı, Mossad'ı ararım.

AMERİKA'NIN CAN SİMİDİ OLMAK BİZE Mİ KALDI?

Türkiye'nin asker göndermesi konusunda ne diyorsunuz?

Amerika, Irak'da moralman çökmüştür. İçeride de Bush oy ve popülarite kaybediyor. Kamuoyu araştırmaları bunu gösteriyor. Kendi itirafları 600'dan fazla askerin kaçtığı. Askerler panik içindeler, televizyondan yansıyor. Biz bunu bu hadiseler olmadan önce, Amerika Irak'a inmeden önce demiştik. Amerika rahat değil. Ama o vahşi, kapitalist ihtirası Birleşmiş Milletler'e gelin artık siz devralın demesine manidir. Bu pastanın hepsi benim diyor. ABD kendine uyum gösterebilen ülkelerle bir koalisyon oluşturmaya çalışıyor. Kendi askerlerini kışlaya çekecek, senin askerini onlara nöbetçi diyecek.

Biz Türkiye olarak Amerika'yı orada haklı, ve işgalini meşru görmüyoruz. Amerika orada meşru değil, yasal değil. Bu istiladır, işgaldir.

Şu anda Amerika'nın kurtardım dediğiniz halk Amerika'yı orda istiyor? Şia müstehitleri Saddam'ı devirmek için Amerika ile işbirliği yapmak haramdır diye fetva verdiler, Şia da buna bağlı kaldı.

Türkiye birinci tezkereyi geçirmeyerek dünyada bir ağırlık kazandı. Amerika burada rahat ederse bölgenin başına daha çok bela açar. Amerika burada rahat etmemeli. Saddam'ı hiç sevmiyoruz, ama buna rağmen Amerika'ya rahat vermemesini destekliyorum ben.

Amerika'nın burada kalması bölgeye beladan başka bir şey getirmeyecek. Biz Allah etmesin herkesten çok etkileniriz, Amerika'ya can simidi olmak bize mi kaldı?

yeniHarman, Gazi Orduevi'ndeki 30 Ağustos resepsiyonundaydı..

Jandarma Genel Komutanı Eruygur:

Mutlu ESENDEMİR

“Türkiye’de, oligarşiyle demokrasiyi karıştırıyorlar”

Gazi Orduevi’nde 30 Ağustos resepsiyonunda üst düzey generaller, zehir zemberek açıklamalarda bulundu. Kara Kuvvetleri Komutanı Org. Arman, Türkiye’de küçük bir azınlığın 21’inci yüzyılı yaşadığını belirtirken, büyük çoğunluğun 20’inci hatta 19’uncu yüzyılı yaşadığını kaydetti. Jandarma Genel Komutanı Eruygur’a göre ise Türkiye’de oligarşi ile demokrasi karıştırılıyordu.

Ankara- Her 30 Ağustos resepsiyonu, üst düzey komutanların çıkışları ile Türkiye’de birinci gündem maddesi olur. Bu 30 Ağustos resepsiyonunda da bu gelenek değişmedi. Ama gazetelere ve televizyon haberlerine yansıyanlar kadar, resepsiyonun kamuoyuna yansımayan ilginç fotoğrafları, komutanların zehir zemberek açıklamaları da sadece yeniHarman’da yer alıyor. Başbakan ve bakanlar, askerler tarafından eşleriyle çağrılmadığı için resepsiyon günleri öncesinden kamuoyunda tartışılmaya başlandı. Askerler **AKP’ye** tavrını bir kez daha ortaya koydu. “**Türbanı kesinlikle kabul edemeyiz**” mesajı verdi..

30 Ağustos gecesine gelince... Gazi Orduevi’nin bahçesinde neredeyse adım atacak yer yoktu.. Yabancı konuklar bahçenin bir bölümünde, diğer bölümünde gazeteciler ve kuvvet komutanları yer aldı. Kamelyada ise Genelkurmay Başkanı **Orgeneral Hilmi Özkök**, Başbakan **Recep Tayyip Erdoğan**, Milli Savunma Bakanı **Vecdi Gönül**, Dışişleri Bakanı **Abdullah Gül** ve CHP lideri **Deniz Baykal**... Yani siyasiler resepsiyondan ayrılmış durumdaydı. Aslında böyle bir tablo asker ile hükümet arasındaki mesafeyi de gözler önüne seriyor. Hükümet ile Ordu arasındaki ilişkiyi Genelkurmay Başkanı yürütüyor. Diğer komutanların ne Başbakan ile ne de diğer bakanlarla hiçbir teması yok. Yani hükümetin resepsiyondaki varlığı zorunlu misafirlikten öteye geçmiyor. Biraz sohbetin ardından Kara Kuvvetleri Komutanı **Orgeneral Aytaç Yalman** bize, “merhaba” diyor. Laf lafı açmıyor, çünkü Yalman konuya direkt giriyor. Daha soru yöneltmeden başlıyor, konuşmaya: “**Türk Silahlı Kuvvetleri, Avrupa Birliği konusunda yıpratılmaya çalışılıyor. Türk Silahlı Kuvvetleri’ni yıpratırsanız halkı yıpratırsınız. Türk Silahlı Kuvvetleri, Cumhuriyet’in varlığını borçlu olduğu müessesese. Türk Silahlı Kuvvetleri’ni yıpratmayın. Ordu bugüne kadar 23 bin şehit verdi. Bugün Türkiye’de demokrasi varsa Türk Silahlı Kuv-**



Kara Kuvvetleri Komutanı Org. Aytaç Yalman

vetleri’nin sayesinde... Ülkenin gelir dağılımında en üst gelir gurubuyla en alt gelir gurubu arasındaki rakam 11.4’tür. Son veriler bunu gösteriyor. Ülkenin çok küçük bir bölümü 21. yüzyılı yaşıyor, diğer bölümü ise 20. ve 19. yüzyılı yaşıyor. Böyle bir ülke var mı dünyada demokrasiyle yönetilen? İşte bu Türk Silahlı Kuvvetleri’nin sayesinde. Bunu herkesin bilmesi lazım. Yani Türk Silahlı Kuvvetleri yalnız Cumhuriyet’in değil, demokrasinin de teminatıdır. Türk Silahlı Kuvvetleri kamuoyu yoklamalarında yüzde 88 güvenilirliği olan bir kurum. TSK’nın yıpratılması mümkün, ama halkından kopartılması mümkün mü? Halkın özü milletin de karakteridir. Halkından kopması da mümkün değildir. Hiç kimse bunu aklından bile geçirmesin. TSK demokratikleşmenin önünde engel değil, bizatihi demokratikleşmenin önünü açan bir kurumdur. Yoluna böyle devam edecektir.”

Org. Yalman gibi etrafı gazetecilerle çevrilen Jandarma Genel Komutanı Org. Şener Eruygur da, Türk siyaseti önündeki en önemli engelin takiye olduğunu vurguladı. Org. Eruygur’un değerlendirmesi ise şöyleydi:

“Türkiye’de oligarşiyle demokrasiyi karıştıranlar var. Bazı kesimler

bunu çıkarları için özellikle yapıyor. Türkiye’de siyasetin önündeki en önemli engel takiye. Seçim meydanlarında söz verip oy alıyorsunuz, iktidara gelince tam tersini yapıyorsunuz. Dini siyasete alet ediyorsunuz. Her türlü olumsuzluğa giriyorsunuz sonra gelip ben de Müslümanım diye oy istiyorsunuz.”

Genelkurmay Başkanı Org. Hilmi Özkök’e yöneltilen soruların çoğu Irak işgali ile ilgiliydi. Org. Özkök, Türkiye’nin asker göndermesi halinde karşılaşılabilecek riskler kadar, göndermemesi halinde de karşılaşılabilecek risklerin düşünülmesi gerektiğini vurguladı.



Org. Özkök’ün önemli mesajlarından biri de, “Eğer ABD Irak’ta başarısızlığa uğrarsa bundan Türkiye de olumsuz etkilenir” biçimindeki söyleyidi. Orgeneral Özkök, şöyle konuştu: “Bu toplantıdaki amacımız, hükümetin Irak’a ilişkin yapılabilecek şeyler hakkında ihtiyaç duyduğu askeri bilgileri temin etmek ve bunu hükümete olgunlaştırılmış bir çalışma olarak vermek. Bu birinci aşama. Hükümetin vereceği karar,

tabii Meclis’in kararına bağlı. İhtiyaç duyulan askeri bilgileri alacağız. Bunun ötesine geçmeyeceğiz. Eğer hükümet karar alırsa, bu karar tabii sadece asker gönderme değil, çok geniş spektrumludur. Türkiye’den asker de gidecekse, bu karar resmîyet kazandıktan sonra, anayasal sistemimiz içerisinde ikinci aşamada konuşmalar yapacağız. Yani yol haritamız böyledir.”

Irak’ta özellikle Şiiler’in yoğun olduğu Necef bölgesinde gerilimin oldukça yükseldiği biliniyor. Bu 15 günlük gecikme, karar alma sürecinde herhangi bir tesir yapabilir mi? Sorusuna karşılık Orgeneral Özkök, bu süre içerisinde oluşacak olayların çok etkileyeceğini kaydetti. Orgeneral Özkök, “Hem hükümeti etkiler, hem hükümetin organlarını etkiler, hem Meclis’i etkiler. Müspet veya menfi olacak olaylara bağlı ve bunların anlatılmasına bağlı. Bunların iyi tercüme edilmesine bağlı” yanıtını veriyor. Irak’taki istikrarsızlığın Türkiye için çok kötü olduğunu belirten Orgeneral Özkök, şunları kaydetti: “Yani orada başarılı olamamış bir ABD, oraya gitti işgal etti, o ayrı bir konu, meşruiyeti tartışılır, onlar geçti gitti. Ama başarısızlığa uğrar da orada büyük bir istikrarsızlık olursa, Türkiye’yi çok yakından ilgilendirecektir. Biz asker olarak bunu görmeye çalışıyoruz. Neler olabilir diye? Bunları sizler de görüyorsunuz. İstikrarsız Irak’ta neler olabilir ve bunların dışında Türkiye’nin kalması mümkün olabilir mi? Bu bakımdan, gidersek başımıza neler gelebilecek, siyasi iradeye vermemiz lazım, ama gitmezsek de neler olabilir, onu da iyi tahmin edip vermek durumundayız.”

İşte bu mesajlarla birlikte bir 30 Ağustos resepsiyonu daha geride kalıyor ve off the record hiçbir kayıt düşülüyor.

PEKİ UZAKDOĞU SAKİN Mİ?

biharman

Oldukça uzun bir süredir Ortadoğu; Filistin ve Irak olaylarıyla kaynar-ken Uzakdoğu da sakin değil. Kuzey Kore'yle nükleer programları nedeniyle Amerika Birleşik Devletleri ve Japonya'nın yeniden masaya oturması ve net bir sonucun halen daha elde edilememesi, ekonomik durgunluk ve dolayısıyla işsizlik nedeniyle bu bölgede de bir hararet söz konusu.

Dünya üzerinde Ortadoğu kaynaklı ve merkezinde ABD ve Avrupa'nın durduğu karmaşada söz sahibi olmaya, güçlerini geliştirmeye çalışanlara bir G8 üyesi olarak Japonya da eklenmişti. İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra Japonya istikrarlı ve bağımsız bir dış politika izleyememişti. Bunun iki nedeni vardı. Birin-

Soğuk savaşın hızını kaybetmeye başlamasının ve ekonomisinin de hızla büyümesinin ardından dış politikada daha bağımsız bir tavır takınmaya çalıştı. Japonya'nın ekonomisinin büyümeye başladığı yıllarda Güney Kore'nin başını çektiği batı destekli Uzakdoğu Kaplanları da hızla büyümeye başladı. Fakat bu büyüme sırasında dönemin çeşitli güncel gelişmeleri nedeniyle (ki bu güncel gelişmeler de ayrıca birer yazı konusudur.) Batı'nın desteğinin azalması kaplanların dışlarının körelmesine ve o "büyük" ekonomilerin de birer sabun köpüğü gibi patlamalarına neden oldu. 90'larda Japonya'nın da içine girdiği bu bunalım ve resesyon süreci 2000'li yıllarda halen daha içinden çıkamadığı bir bataklık.

Büyüme konusunda yaşanan cid-

vam edemeyeceklerine dikkat çekerek, işsizliğin gelecek yıl yüzde 6'ya ulaşabileceğini belirtiyor.

Uzun insanlık tarihi de altı aylık yakın tarih de gösteriyor ki büyük güç olma iddiasındaki ülkelerin ekonomileri bir resesyon sürecinden geçerlerken en kolay ve etkili çıkış yolu olarak silahlanmayı ve onun getireceği sonuçları görüyorlar. 1998 yılında hükümetin, Amerika Birleşik Devletleri'nin füze kalkını projesinde yer alacağını açıklamasının ardından 2002 yılında da kendi füze savunma programını başlatmalarını açıkladı. Daha sonra Doğu Asya'nın izlenmesi için bir casus uydusu fırlatıldı [Asia Times / derleyen Ergin Yıldızoglu]. Bu güne kadar tarihi yaraların yükü ve toplumsal baskılar nedeniyle girişilemeyen nükleer yatırımlara Kuzey Kore bahane edilerek yeniden başlanması, yapılacak ek yatırımlarla savunma gücünün 50 milyar Dolara tamamlanması ve belki de bu sınırın geçilmesi ön görülüyor. Bu yatırımların somut karşılıkları ise 11 Eylül'den sonra netleşmeye ve Amerika Birleşik Devletleri yanında yer alarak kalıcılığa başladı. Ekim 2001'de çıkarılan terörizmle mücadele yasasıyla deniz aşırı ülkelere asker gönderme fırsatı yakalanmış oldu. Kasım'da ise ABD ile bu güne kadar ki en büyük donanma tatbikatlarını gerçekleştirdi. Ardından Afganistan savaşı sırasında Hint Okyanusu'nda ABD donanmasına lojistik destek sağladı [China Daily / derleyen Ergin Yıldızoglu]. Şimdi de "kendi güvenliği için önleyici etki yaratmak amacıyla" Irak'a asker gönderme hazırlıkları yapıyor.

Öte yandan, yeniHarman'ı takip edenler hatırlayacaklar, analistlerin bir diğer dikkat çektikleri nokta olarak Japonya'nın tüm bu ekonomik durgunluğa rağmen Uzakdoğu'da, merkezinde kendisinin durduğu ekonomik bir anlaşma zemini (birliği) oluşturma çabasında olduğundan bahsetmiştik. Bütün bu gelişmeler gösteriyor ki muhtemel bir paylaşım ortamında söz sahibi olmak isteyenler yeni çıkış yolları arıyorlar. Yıllardır bağımsız dış politika izleme çabası içindeki Japonya bile yükselen değerler doğrultusunda ani manevralarda bulunabiliyor. Ve savunmaları da şu oluyor: "Bağımsız dış politika anlayışı doğrultusunda aldığımız karar ABD'ye bağımlı bir politika izlemek oldu."

Haydi hayırlısı...

Özgür ATAK

4 milyon köylü, zorunlu göç mağduru- Göç Edenler Sosyal Yardımlaşma ve Kültür Derneği, "Koruculuğun kaldırılması" istemini içeren 30 bin imzalı dilekçeyi, TBMM Dilekçe Komisyonu'na sundu. Göç-Der Genel Başkan Yardımcısı Abdülhalim Gümüş, köylerinden göç ettirilen köylülerin geri dönebilmeleri için öncelikle can güvenliğinin sağlanması gerektiğini, bunun yolunun da koruculuğun kaldırılmasından geçtiğini söyledi. Korucuların boşaltılan köylerdeki tarlaları gasp ederek ekip biçtiklerini, bu nedenle de geri dönmek isteyen köylüleri engellemeye çalıştıklarını anlattı. Gümüş, yaklaşık 4 milyon köylünün göç ettirildiğini ve bunların yüzde 76'sının geri dönmek istediğini de sözlerine ekledi.

Ülkem aptal bir köpek yavrusu gibi- Çikolata, Süvari, Las Vegas'ta Korku ve Nefret, Elm Sokağı'nda Kabus, Müfreze, Amerikan Rüyası gibi filmlerle tanınan ünlü Hollywood starlarından Johnny Depp, ABD'yi sert sözlerle eleştirerek, bu ülkenin politik havası değişmedikçe yaşanacak bir yer olmadığını söyledi. Depp, Alman Stern dergisine verdiği demeçte, "ABD aptal, sizi ısırp zarar verebilecek büyük dişleri olan aptal bir köpek yavrusu gibi saldırgan" dedi.

Mezar taşı yazısına tutuklama- Tunceli'nin Çemişgezek İlçesi'ne bağlı Tekeli Köyü'nde oturan Aydın Koç, 1991 yılında İstanbul'daki TIK-KO örgütü hücre evinde öldürülen amcası Hayri Koç ile Çemişgezek İlçesi kırsal kesimindeki çatışmada öldürülen yeğeni Asuman Koç'un, Celal Güneş ise, 1996 yılında faili meçhul cinayetle yaşamını yitiren babası Kamer Güneş'in mezarını yaptırarak mezar taşına "Öldüler yenilmediler" ibaresini yazdırdı. İhbar üzerine köye gelen jandarma mezar yaptırılanı gözaltına alarak suç kanıtı olarak mezar taşlarına el koydu. Çemişgezek Sulh Ceza Mahkemesi, terör yöntemlerine başvurmayı özendirerek örgütsel propaganda yapmak ve suçun toplumda infial yaratması nedeniyle Aydın Koç, Celal Güneş ile kendilerine yardımcı olan Erkan Zengin'i tutukladı, mezar ustası Ferhat Aydın'ı ise serbest bıraktı.

Kent merkezinde kimyasal imha- ABD ordusu elinde bulunan öldürücü sarin gazı stoklarını 55 bin kişinin yaşadığı Alabama'nın Anniston kentinde yakarak imha etmeye başladı. 2 bin litre ilk parti sarin gazının geri kalan 1022 litresinin bu ayın sonuna doğru yakılacağı bildirildi. Yetkililer sarin gazının yakılmasının çok tehlikeli bir işlem olduğunu belirtiyorlar. Amerikan ordusunun bir yerleşim merkezine bu kadar yakın bir tesiste, bu derece tehlikeli bir gazı imha etme girişiminde bulunması tepki çekti. Gazın yakıldığı tesise 13 kilometre mesafede yaklaşık 35 bin kişi yaşıyor.

3 Kasım seçimleri iptal edilmeli- DEHAP'ın 1 milyon 900 bin civarında geçerli ve hesaba katılan oyu var. Bu oyun kullanılıp kullanılmayacağını, kullanıldığı takdirde hangi parti ya da partilere dağıtılacağını, yani seçmenlerin iradelerini önceden hiç kimse kestiremez. Bu oylarla ve oyların tek bir partiye verilmesi durumunda yüzde 4'ü aşan herhangi bir partinin TBMM'ye temsilci göndermesi mümkündür. Seçimin bütünü'nün iptâlinin yasalarda ön görülmediği iddiası yersiz, en azından tartışmalıdır. Boşluk varsa, kıyas yöntemi benimsenmelidir. 3 Kasım 2002 seçimi hukuken butlan, yaptırımıyla sakattır ve bu yüzden bütünüyle iptâl edilmelidir. Yüksek Seçim Kurulu karar verinceye kadar TBMM'nin kendisi ve bütün işlemleri geçerlidir ve meşrudur. Yargıtay DEHAP kararlarını esastan reddederse (onarsa) seçimin bütünüyle iptali gerekir. (Yargıtay Eski Başkanı Sami Selçuk)



cisi; savaşın getirdiği ağır maddi ve manevi yükler. İkincisi ise 1947 yılından başlayarak MacArthur'un koruyuculuğunda uygulamaya konulan anayasaydı. Bundan sonra 1952 yılında ağır silahlar barındırmayan bir polis gücü kurulmasına izin verilen Japonya büyük siyasi istikrarsızlık yaşamayı, sosyalistlerin ve Amerikan karşıtlarının güç kazanması ve Soğuk savaşın hızlanması nedeniyle Amerika Birleşik Devletleri'nin daha büyük maddi müdahalelerini yaşadı. Japonya batı açısından Sovyetler'e ve Çin'e yakın oluşu nedeniyle önemli bir üstü. Bu nedenle özellikle ikinci bir nükleer tehlikeye karşı Sovyetler Birliği'ne karşı korunma görevi Amerika tarafından yerine getirilirken kendisinin de ekonomik açıdan büyümesine izin verildi. Hatta 80'ler ile 90'lar arasında Amerika'dan sonra dünyanın en büyük ikinci ekonomik gücü haline geldi.

di problemler nedeniyle ülkede işsizlik patlamaya hazır bir bomba gibi beklemede. Japonya'nın ekonomisi ve mali politikadan sorumlu Bakanı Heizo Takenaka, "Yapısal reform olmaksızın, Japon ekonomisinin büyüme hızı binde 5 ile sıfır ve hatta daha kötüsü olabilir, işsizlik oranı da Avrupa'daki düzeylerine çıkabilir" diye konuşuyor [www.msnbc.com]. İşsizlik şu an yüzde beşin üzerinde. Bakan Takenaka her ne kadar bu oranın yüzde dördünün aranılan işlerle sunulan işler arasındaki uyumsuzluk gibi yapısal bir faktörün sonucu olduğunu söylese de Japon şirketler (üstelik ekonominin en büyüklerinden olan Hitachi ve Toshiba), düşen talep ve fiyatlarla mücadele edebilmek için, işgücü kısıntısına gittiklerini açıklıyorlar [Asia Times]. Hatta kimi analistler, Japon şirketlerinin işgücü kısıntısına gitmeden büyümeye de-

POLONYA ÖLDÜ MÜ?

Batur ÖZDİNÇ

"Polonya Ölmedi Daha" - Janusz Glowacki'nin Polonya'daki Ağustos 1980 grevlerini anlattığı romanının adı buydu.

1980'lerde SSCB yanlısı yönetime karşı işçi muhalefetine Dayanışma Sendikası çatısı altında örgütlenmişti Polonya, 1988 yılında bürokratik sosyalizmden kapitalizme geçen ilk ülke olmuştu. Sonraki yıllarda diğer Doğu Bloku ülkeleri onu izledi. Nüfusu 38 milyon olan Polonya 2010 yılından önce AB'ye üye olmaya hazırlanıyor. Geçmişten günümüze, sosyalist yönetimden kapitalizme geçiş sonrasında neler değişti? Yakın geçmişinde sıkı bir işçi hareketine sahne olan ülkede bugün neler yaşıyor? Polonya Anarşist Federasyonu'ndan Zaczek'le yeni Harman için geçmişte-



ki Stalinist yönetimi, Dayanışma hareketini, AB sürecini, Clinton'ın yumurtalanmasını ve II. Bush'a atılan "kağıt" bombayı konuştuk...

- Ben Zaczek. Polonya Anarşist Federasyonu'nun Varşova seksiyonundan.

- Hoşgeldin Zaczek!

- Varşova'da Praska Anarşist Grubu adında küçük bir grubumuz var. Bir "infoshop" (*) işletiyoruz, durun bakayım kaç yıldır? Sanırım 3 yıl kadar oldu.

- Güzel.. Ne kadar zamandır anarşist çevredestin?

- 1991 yılında anarşist oldum ve 1992'den beri aktif olarak anarşizmin içerisindeyim. "Eleştirel Üniversite"ye gitmeye başladım. Sitüasyonizm, eleştirel sosyoloji, Frankfurt Okulu vb. konularda bir dizi dersi kapsıyordu.

- Polonya ilginç bir ülke. Yanılmıyorsam bürokratik sosyalizmden kurtulan ilk ülke, di mi? O zamanlar oralarda devlet-karşıtı bir atmosfer mi vardı, yoksa sadece katoliklik ve yurtseverlik miydi, ne düşünüyorsunuz?

- Bu nasıl baktığına bağlı. Bürokratik devlet kapitalizmi ile şu anki "özelleştirilmiş desantralize otoriterlik" arasında keskin bir ayrım olup olmadığına ilişkin bir soru bu.

- Şahsen sen ne düşünüyorsun? Sormaya çalıştığım bu kötü veya öbürü berbat mıydı gibisinden bir şey değil. Öğrenmek istediğim şey bunlar arasındaki farklılıklar neydi, kapitalizm daha "özgür" mü görünüyordu?

- Kapitalizm daha özgür görünüyordu ancak kapitalizmde yeni durumlara çok iyi uyum sağlayabilen çok fazla iktidar odağı var.

- Peki ya bürokratik sosyalizm, daha "rahat" mı görünüyordu?

- Bürokratik sosyalizm kesinlikle daha rahat değildi. Daha baskıcıydı.

- Ama bazıları diyor ki bir diktatörlük veya anti-demokratik ya da her ne olursa olsun daha "sosyal"di.

- Teori buydu. Ancak toplumsal iddialarını karşılayamadı. Değişen tek şey şu ki, çelişkili bir şekilde Stalinist düzendeki protestolar kapitalizmedekilere göre daha anlamlıydı.

- Ordaki mevcut durum nasıl: Katoliklik, sendikacılık, faşizm vb. toplumsal hareketler olarak güçlüler mi?

- Şöyle ki, bugünlerde ortak bir mücadelede birleşen insanların bir şeyleri değiştirebileceğini kimse anlamıyor.

- Belki bu AB üyeliği süreciyle ilgilidir. Bu konuda ne düşünüyorsun, AB'nin bir üyesi olmak daha mı "iyi" olacak?

- Sanırım katoliklik ve milliyetçilik de kapitalizmin saldırısı altında bulunuyor. Milliyetçiler ve katolikler AB karşıtı kampanya düzenleyen birkaç grubun arasındaydı. Ne yazık ki AB konusunda ve "ilerici" örgütlenmelerdeki kapitalist sömürü üzerine pek fazla eleştirel düşünceye rastlamıyoruz. Pek çok insan herkes için her şeyin daha iyi olacağı bir AB efsanesine yatırım yapıyor. Tabii ki bu bir yalan. İnsanlar AB'nin sınırların açılması anlamına geleceğini zannediyor. Polonya'nın Şengen anlaşmasına girmediğini bile anlayamıyorlar. Bu nedenle televizyonda "gelecek yıl pasaportsuz Avrupa'yı gezebileceğiz" diye bir şey duyarsanız, bu doğru değil. Resmi propaganda bu, gerçek değil. Sanırım birkaç yıl içinde insanlar nasıl kandırıldıklarının farkına varacaklar, ama çok geç olacak. Ben şahsen AB üyeliğinin bir felaket olacağını düşünüyorum. Kuşkusuz seçkin tabakadan olanlar açısından iyi olabilir, ama halkın çoğunluğu açısından yoksulluk ve eşitsizlik



artacak.

Bu "liberalizasyon"un ikiyüzlü olmasından kaynaklanıyor. Öncelikle, "pazarların açılması" tek taraflı bir şey. Polonya ve Doğu Avrupa'daki diğer ülkeler kendi pazarlarını açmaya zorlanıyor. Öte yandan AB kendi pazarları söz konusu olunca fazlasıyla korumacı. İkinci olarak AB kapitalistleri kaynaklar açısından çok daha güçlüler ve bu da yerel işletmelerin iflas edeceği ve nakit paranın ülke dışına akacağı anlamına geliyor.

- Geçenlerde J. Glowacki'nin bir kitabını okudum, Polonya'daki 1980 grevlerini anlatan tarihsel bir roman, "Polonya Ölmedi Daha" adında bir şey.. Ne düşünüyorsun, halkın artık birleşen insanların dünyayı değiştirebileceğine inanmadıklarını söylüyorsun. Polonya şu an için "ölü" mü?

- Polonya ölmedi belki, ama de-

rin bir komada :-). Ne türden bir elektro-şok onu uyandırabilir bilmiyorum.

- :)) Şey.. belki bir anarko-şok bunu sağlayabilir!

- İyi fikir! Bunun için çalışacağız.

- :) Yanılmıyorsam Varşova'da pasta atılan Clinton'dı, di mi? Neden II. Bush'u beklemediniz? Şimdiye kadar kilerin hepsinden daha kötü olduğu görüldü.

- Clinton yumurtalarla saldırıya uğramıştı.

- Ahh.. tamam, şimdi hatırladım!

- Bush'u koruyan güvenlik biraz daha sıkıydı, çünkü Clinton saldırıya uğradığında başkan değil, sivil bir kişi olarak gelmişti. Ama yine de yoldaşlarımızdan birisi (Bush'a) bir kağıt bomba atmaya başardı.

- Kağıt bomba mı?? Nasıl bir şeydi?

- Bilirsin işte, geleneksel anarşist bombalar gibi görünen, kartondan bir bomba.



- Hmm.. Tamam!

- ve bunu, içinde Bush'un olduğu arabanın üzerine attı. Ardından bir düzine güvenlik görevlisi üzerine atladı, ancak kaos öyle büyüktü ki insan yığınının altından kaçıp gitti.

- Gerçekten mi, sonradan yakalandı mı?

- Hayır

- Mükemmel! Görünen o ki oradaki hareketiniz çok iyi çalışıyor.. Bircik bundan bahsedebilir misin, Polonya AF'den?

- Tamam. Şöyle ki, ilk anarşist ağ 1983'te başlamıştı. Ardından bu, "kentler-arası anarşist" adı verilen bir şey olarak gelişti. Sonra da, 1989 gibi Anarşist Federasyon'a dönüşerek gelişti. Anarşist Federasyon (AF) Polonya'nın her yerindeki anarşist grupların bir ağı ve ülke çapında 30 kadar seksiyonu var. Az çok çeşitli inisiyatiflerin bir platformu ve bir bilgi alışverişisi ağı. İşin çoğu yerel gruplar tarafından bağımsız şekilde yapılıyor. Bazı insanlar çalışanların mücadelesiyle daha fazla ilgileniyor, bazıları savaş-karşıtı aktivizmle, bazıları da yerel "infoshop"larla. AF diğer ağların büyümesine de zemin sağladı, Anarşist Hara Haç ya da tüm ülke çapındaki çalışanların protestolarıyla ilgilenen "Çalışanlar İnisiyatifi" gibi.

- Geçen ay değişik ülkelerden bir çok kişinin katılımıyla başarılı bir anarşist konferans düzenlediniz. Bu nasıldı?

- Çok başarılıydı bence, örgütlemek için çok fazla enerji gerektirdi, o kadar. Çok uzun bir süredir Doğu Avrupa için böyle bir toplantı düzenlemeyi düşünüyorduk, en azından Alter-EE (**) listesi varolduğundan beri. Bu bölgedeki bağlantıları arttır-



maya çok büyük ihtiyaç olduğunu düşünüyoruz. İnsanlar ayrı ayrı durma eğilimindeler ve geçmişte dilsel ve kültürel engellerden dolayı işbirliği istediğimiz kadar iyi değildi. Şu sıralar durum gelişti, özellikle de uluslararası bir ortamda işbirliği açısından güzel bir platform oluşturan sınırlara hayır kampları sayesinde. Konferansta 20 kadar ülkeden konumuz vardı ve bunun sonrasında yeni fikirler ve ağlar yaratılacağını umuyoruz.

- Bu arada, kapitalizme geçiş süreci konusunda çok fazla konuşmadık.. Şu sendika hareketi nasıldı? (Dayanışma Sendikası'nı kastediğim). Milliyetçi (emperyalist Rusya'ya karşı?), katolik (Papa'nın etkisi?) veya bürokratzmin baskısına karşı devlet-karşıtı mıydı yalnızca?

- Dayanışma çok karmaşık bir hareketti. Her çeşit düşünceye sahip insanlara rastlayabiliyordunuz. Bazıları sosyalizmi reformize etmek istiyordu, bazıları liberaldi, bazıları milliyetçi, bazıları katolik bazıları anarşist. Dayanışma'nın ilk dalgası çalışanların denetimini hedefleyen özgün bir devrimci çalışanlar hareketiydi. Sonradan olan şeydu, Dayanışma içinde bazı seçkinler ortaya çıktı ve Stalinistlerle anlaşmalar yaparak bir iktidar konumu elde etmeyi düşünmeye başladılar. Stalinistler onların bazı ayrıcalıklara sahip olmaları gerektiğini biliyorlardı ve bu nedenle kendi iktidarlardan bütünüyle vaz-



geçmek yerine Dayanışma liderlerine iktidardan birazlık pay vermeyi teklif ettiler. Böylelikle "Yuvarlak masa" doğmuş oldu. Bu, "rejimin demokratik değişimi" anlamında bir "başarı" olarak sunulmuştu, ama gerçekte çalışan sınıfı aldatmanın bir yoluydu. Dayanışma içindeki "entelktüel"lerin birçoğunun hareketin devrimci potansiyelinden ürktüğünü düşünüyorum. Elleri biraz liderlik konumu bulundurmaya tercih et-

tiler ve böylece hareketin ikiyüzlü "kendini-geliştirmeme" politikası başlamış oldu. Görünüşte Stalinizmi devirerek büyük bir başarı kazanmış gibiydi, ancak gerçekte olan şeydu ki Stalinistler politik iktidarı bıraktılar ve "özelleştirilen" devlet tekellerinin mülkiyetini ayrıcalıklı seçkinlerin eline vererek ekonomik iktidarı ellerinde tuttular. Politik iktidardan ekonomik iktidara geçerek kendi egemenliklerini "modernize" etmeyi kararlaştırdılar. Bunun sonuçlarını bugün görebiliyoruz: Toptan bir işsizlik krizi ve nüfusun çok büyük bir çoğunluğu açısından geleceğe yönelik umutsuzluk.

- (Yanılmıyorsam) 1997'de Türkiye'yi ziyaret etmiştin.. Burayla ilgili izlenimlerin neydi? Bir Ortadoğu ülkesi gibi mi görünüyordu veya (en azından) yarı Batılılaşmış mıydı? Polonya'ya benziyor muydu? (Seninle ilk karşılaşmamızı hatırlıyorum da, geç saatte eve geldiğimizde annemin vejetaryen yemeklerini yiyerek beni beklerken bulmuştum sizi - hehe)

- Evet sizinkilerle bir futbol maçı seyrediyorduk. Çocukken Ürdün ve Suriye'de yaşadım. Bana göre Türkiye'deki halkın görünüşü ve davranışları kesinlikle Ortadoğu'daki diğer yerlerden daha modern görünüyordu. Aslında Polonya'ya pek de benzemiyor, ama ekonomik durum muhtemelen benziyordu.

- Bizde de sizdeki gibi benzer tartışmalar var, daha çok AB üzerine.

- Batılılaşmanın çok da gerekli, iyi bir şey olduğunu düşünmüyorum. Daha fazla kişisel özgürlükle bağlantılı bir şey bu, ama aynı zamanda da daha az toplumsal dayanışma anlamına geliyor. Ortadoğu toplumlarının bazı çok olumlu karakteristik nitelikleri olduğunu düşünüyorum, kamusal meselelerle daha fazla ilgilenme geleneği gibi belki de. Tabii ki bu yalnızca benim izlenimim. Gün be gün nasıl görüldüğünü çok fazla bilmiyorum. Etkilendiğim bir başka şey de kitapçılardaki anarşist kitapların sayısıydı. Polonya'da resmi şekilde basılan o kadar çok anarşist kitabımız yok.

- Her şey için sağol! Güzel bir söyleşi oldu gerçekten de.

- Bitti mi? Teşekkürler, benim için de keyifliydi.

* Infoshop: Bir nevi "kültür merkezi" / ** Alter-EE: Doğu Avrupalı anarşistlerin, aralarındaki iletişimi arttırmak için kurdukları email listesi

Emperyalizme karşı faydalı bilgiler

Faşistlerle kol kola girip, emperyalizme 'kızıl elma' atmak mümkün müdür? Amerika'nın dostları, düşmanları kimdir? Latin Amerikalı devrimciler Irak işgaline, İsrail katliamlarına karşı babalarının hayrına mı yürümektedir? Dolarlar, miğfer, müminler Amerikan askeri midir? Nedir?..

Ruhen Amerikan nüfusuna geçmiş bir avuç bezirgan dışında, memlekette Irak'a asker göndermeyi savunan yok gibi. Tabii herkes bu konuyu kendi penceresinden değerlendiriyor. İslamcının gerekçesi farklı, MHP'lininki farklı, solcuların ise daha farklı... Ne var ki, geçtiğimiz günlerde enteresan bir 'koalisyon'un inşasına tanık olduk. Kendini 'sol'da tanımlayan İşçi Partisi ile kendini 'ülkücü' diye tanımlayan faşistler işbirliğine giderek 'ABD karşıtı' bir 'protokol' oluşturdu. Özellikle Hürriyet gazetesinin Amerikancı kalemşörleri için, 'Kızıl Elma' olarak adlandırılan bu 'koalisyon' bulunmaz bir fırsattı. Hem nalına, hem mihına vurdular; köşe yazılarında, söz konusu 'Kızıl Elma' ittifakıyla kafa yapıp, sonunda mevzuu yine Amerikan kuyruğuna bağladılar. Bu, onlar açısından şaşırtıcı bir durum değildi doğrusu. Bugünlerde her mevzuu, Türkiye'yi daha fazla Amerikan yaşıması yapmak için kullanıyorlar. Peki, bunların yazdığı moloz yığınını bir kenara bırakırsak ve hakikaten 'Kızıl Elma koalisyonu'nun ne menem bir meyve olduğunu, dahası bu meyveden ne tür kurtların çıkacağını sorgularsak, hangi sonuçlara varırız, gelin bunu tartışalım...

'Baş düşman' kim?..

Türkiye'de sol hareketin pek çok unsuru, Doğu Perinçek'i ve onun İşçi Partisi etrafında toplanan 'Aydınlıkçı' ekibini, sol hareketin bir parçası olarak kabul etmiyor. Aslına bakarsanız, eğer 'solculuk' lafını işçilerin, emekçilerin, yoksulların ve genel olarak ezilenlerin çıkarları doğrultusunda siyaset üretmek anlamında kullanıyorsak, Aydınlıkçılar açısından durum, özetle vahimdir. Yani 1970'li yıllardan bu yana izledikleri siyasetleri üst üste koyduğunuzda, Aydınlıkçıların siyaset kulesi hemen sağa yatar ve devrilir.

Ama yine de burada tartışılmaya değer bir durum var. Çünkü Doğu Perinçek ve ekibini faşistlerle ittifaka götüren neden, kanaatimce pek çoklarının öne sürdüğü gibi, onların karanlık uluslararası kuvvetler ve istihbarat teşkilatları için çalışan bir casusluk şebekesi olmalarıyla değil, sosyalizmi, sol siyaseti nasıl algıladıklarıyla ilgili. Aydınlıkçıların hareket mantığını anlamak için, Mao patentli 'esas çelişki-tali çelişki' tanımlamalarına ve onun Aydınlıkçı yorumlanışına bir göz gezdirmek yeterlidir. Aydınlıkçılar, 1970'lerin başında yola çıktıklarından bu yana, hep bir 'baş düşman' aradılar ve buldular da. 1980'lerin belli bir dönemine kadar onlar için 'baş düşman' Sovyetler Birliği'ydii. Bu 'saldırgan baş düşman' Türkiye üzerinde işgalci emellere sahipti ve Türkiye'deki 'sahte sol' gruplar da 'baş düşman' hesabına çalışıyordu. Sonuç ne oldu dersiniz? Sovyetler Birliği 'tehdidi'ne karşı en geniş 'milli cephe' ittifakı!.. Bunlar arasında burjuva kurumlar da vardı, uluslararası planda sözde 'savunma durumunda olan' ABD de. Hatta 'milli cephe' içine, daha sonra Perinçek ve yol arkadaşlarını zindana tıkacak olan Kenan Evren bile giriyordu. Sovyetler Birliği'ne karşı her musibet mübahı...

İtinayla kroki çizilir

O dönemler, tüm sol gruplar, Aydınlıkçıların gözünde 'baş düşman'ın ekmeğine yağ süren 'anarşik' faaliyetler içindeydi. Dolayısıyla, Aydınlık gazetesinde yayımlanan 'Bilinmeyen Sol' yazı dizisinde, krokiler yayımlayarak çeşitli sol grup militanlarının evlerine kadar pek çok bilgi 'teşhir' edildi. Aydınlıkçıları bir tür ihbarcılığa sürükleyen bu genel siyaset kavrayışı içinde, 'büyük güçler' arenasında boy göstermek de vardır. Bu yüzden 'büyük siyaset'ler üretmeleri gerekir. Bu 'büyük siyasetler', ABD'yi 'baş düşman' ilan ettikleri günümüz konjonktüründe nedir mesela? Genelkurmay açıklamalarından mana çıkarmak, ülkedeki burjuva partilerini 'millici' ve 'Amerikancı' diye sınıflandırmak, 'millici' olanlarla aralarındaki 'tali çelişki'leri bir kenara bırakıp, ortak 'baş düşman'a karşı 'en

geniş cephe'yi kurmak. Kendileri gerçek bir güç olmadıkları için de, bir burjuva kurumunun ardından bir diğerine sürüklenmek, bu arada 'büyük siyaset'lerinin altında iyice küçülerek komik durumlara düşmek...

Bu siyaset kavrayışının ne denli sürreal olduğunu anlamak için geçtiğimiz seçimlere bakmak lazım. "Barajı geçtik, geliyoruz" diye başlayan, "Amerika ve Süper NATO karşımıza Cem Uzan'ı çıkardı, o yüzden bu kadar az oy aldık" diye biten tuhaflığı hatırlasanıza...

Önce, ne yapmamalı?

Peki doğrusu nedir? Yani, Amerika ve emperyalist müttefiklerine, onların bu memlekette, Ortadoğu'da ve genel olarak dünyada oynadıkları oyuna karşı gerçekten ciddi ve sonuç alıcı bir mücadele nasıl geliştirilebilir? Bir kere, önce 'Ne yapmamalı?' sorusuna yanıt vermek lazım.

Bakin, zamanında ABD Dışişleri Bakanı Madeline Albright New York Times'da yazdığı bir yazıda ne söylemişti: "Piyasanın görünmez eli, ABD ordusunun görünmez yumruğu olmaksızın asla işleyemez." Evet, küresel piyasa ekonomisi ancak küresel bir polis gücünün desteğiyle işleyebilir. Küresel polis, küresel ekonominin de denetimini elinde bulunduran ABD ve onun paralı askerleridir. Türk hakim sınıfları, patronları, bu çarkın birer dişlisidir. Tüm bir burjuva devleti, onun kurumları, kavramları ve kategorileri, küresel ekonominin Türkiye ve bölgedeki çıkarlarını sürdürmek üzere tasarlanmıştır. Burjuva kurumlarından 'anti-emperyalist' bir medet ummak, en hafif tabiriyle enayiliktir. Bu kurumlar zaman zaman küresel polis ABD ile çelişkiye düşseler de, neticede aynı kaba pisedikleri için, çelişkileri uzlaştıramaz değildir. Ama o kurumların varlığı, ezilenlerin ezilmesine kati surette bağlı olduğu için, emekçilerle, yoksullarla uzlaşmaz çıkarlara sahiptirler.

Aşk-nefret ilişkisi

Öte yandan, faşizm, tarihte pek çok defa görüldüğü üzere, emekçilere, yoksullara karşı, yine yoksullardan oluşan bir müfreze yaratma müessesesidir. 'Milliyetçi'lik lafını kullanmak, otomatik olarak anti-emperyalist olmak anlamına gelmez; hatta çoğu zaman durum tam tersidir. MHP'nin seceresine bakın, ABD'nin Türkiye'deki çıkarlarını korumak için kaç greve saldırdıkları hesap edin, kaç işçi, kaç öğretmen öldürdükleriyle çarpın, işte MHP ve türevleri, anti-emperyalist olmaktan, ortaya çıkacak rakam kadar ışık yılı uzaktır. Faşistler genel olarak itilmiş kakılmış ol-

dukları için mevcut gidişata öfke duyarlar ama, esas dertleri sofradan düşen kırıntılardan daha fazla pay almaktır. Bu yüzden Türkiye'yi bölgede 'süper güç' yapma hayalleriyle yaşarlar. Oysa burjuvazi onlara sadece acil durumlarda ihtiyaç duyar. Yani, patronların faşistlerle olan ilişkisi bir aşk ilişkisi değildir; bir mantık ilişkisidir. Bu, pis kokulu bir köpek ile, kendi güvenliği için yatağa birlikte giren bir kimsenin durumuna benzer. İtalya'da da, Almanya'da da, İspanya'da da, faşizm iktidara, yükselen işçi devrimi tehdidi yüzünden gelmiştir. Faşizm nerede güçlenmişse, orada devrimci bir hareket vardır. 'Normal' zamanlarda burjuvazi faşistlerle niye uğraşsın ki?..

Dolarlar miğfer, müminler yine asker

Şariatçıların da durumu farklı değildir. Ortadoğu ve Magrip ülkelerindeki şariatçı harekete bir bakınız. Şariatçı hareket ABD'nin bölgedeki stratejik politikalarının bir parçasıdır. Bankalar ve finans kurumları aracılığıyla, Suudi Arabistan üzerinden ABD denetimindeki küresel ekonomiye ve politikalara bağlanıyorlar. Suudi Arabistan zaten bir devlet falan değil; ABD'nin bölgedeki acentesi. Şariatçılar hep mevcut rejimler üzerinde bir baskı unsuru, bir alternatif olarak korunuyor ve gerekli durumlarda devreye sokuluyor. Şariatçılar ABD'nin küresel tezlerinin hiçbirine köklü bir karşı koyuş içinde değil. Usame Bin Ladin, ABD'nin Sovyetler Birliği'ne karşı kullandığı ve daha sonra kendisine dönen bir silah, bir nevi 'Made in USA' Frankeştayn değil mi?.. Ya da, dünün 'Akıncı'sı Tayyip efendi bugün dolarları miğfer yapıp, 'müminler'i Amerikan askeri haline getirmeye çalışmıyor mu? Bunların hepsini toplasanız, bir birim anti-emperyalizm çıkarabilir misiniz?

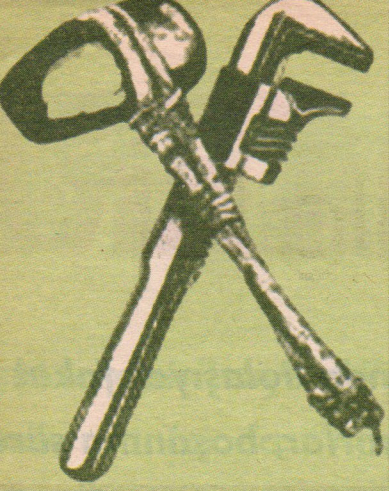
Nasıl olacak bu işler?

Tabii bir de, ne nalına, ne mihına dokunanlar var. Bugün pek çok 'hisli' insan, Yankilerin Irak'ta öldürdüğü çocuklara üzüldürken, "Ama Saddam da ne fena bir insandı" diyor. Saddam'ı 'icat eden'in yine Amerika olduğunu unutuyorlar. Ortada iki ucu pisliğe bulaşmış bir değnekten başka birşey göremiyorlar. Böyle bir düşünce tarzı, insanı olsa olsa siyasi değneklige sürükler. Seyretmek ve fakat müdahale etmemek, sadece ve sadece seyrettiğiniz vahşete ortak olmak anlamına gelir çünkü.

Belki de meseleyi anlamak açısından Türkiye'den çıkmak ve mesela Latin Amerika'ya doğru bir uzanmak lazım. Latin Amerika'da meydanları doldurup, ABD'nin Irak'taki işgaline, İsrail'in Filistin'deki katliamlarına karşı yürüyenler, ne Tanrı dağı kadar 'Türk', ne de Erbakan hoca kadar 'müslüman'. Bu işi babalarının hayrına da yapmıyorlar. Dünyanın o gözümüzden ırak bölgesinde, halkı Amerika'ya, İsrail'e karşı sokağa dökenler, Ortadoğu'daki emperyalist saldırganlıkla, "Piyasanın görünmez eli, ABD ordusunun görünmez yumruğu olmaksızın asla işleyemez" lafı arasındaki bağı kuruyor. IMF marifetiyle Arjantin'i iflasa, Brezilya'da nüfusun çoğunluğunu açlığa sürükleyen, Şili'de binlerce kişinin katline sebep olan siyasetin, Ortadoğu'yu kan gölüne çeviren o 'büyük siyaset'le bir bütün olduğunu biliyorlar.

Evet, Amerika'nın liderliğindeki emperyalist dünya egemenliği, sadece Irak'taki değil, Afrika, Latin Amerika ve Asya'daki çocuk ölümlerinin de sorumlusudur. Ne kadar zalim diktatör varsa, hepsi Amerikan beslemesidir. İşte bu yüzden, Amerika'nın ve müttefiklerinin Irak'ta batağa saplanması, o 'büyük siyaset'in darbe alması demektir. 'ABD ordusunun görünmez yumruğu' ne kadar darbe alırsa, dünya üzerindeki nüfusun büyük çoğunluğunun anasını ağlatan 'piyasanın görünmez eli' de o kadar çok darbe alacaktır. Petrol için, gaz için, pamuk için daha az insan ölecektir. Daha fazla insan, gerçekten insanca yaşama şansına sahip olacaktır...





ELF Saldırısı!

Batur ÖZDİNCİ batur_ozdinc@hotmail.com

2 4 Ağustos Pazar tarihli gazetelerdeki önemli haberler arasında ELF'nin Los Angeles'taki onlarca Hummer ve Chevrolet cipi kundaklama eylemi de geçiyordu. Sadece bu eylemle 1 milyon dolarlık zarar veren örgüt, çok önceden FBI tarafından arananlar listesine alınmıştı. 1997'den beri eylemde olan Earth Liberation Front (Dünya Özgürlük Cephesi) şu ana kadar toplam 50 milyon dolarlık ekonomik zarardan sorumlu tutuluyor.

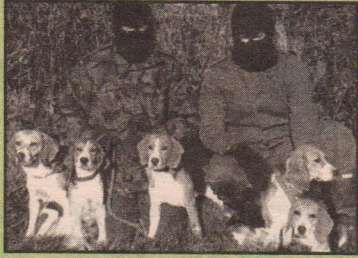
Haberi ön sayfasına taşıyan Vatan gazetesi editörlerinin kafası biraz karışmış görünüyordu. Cipere nasıl bir düşünceye dayanarak zarar verilmiş olabileceğine dair fikirleri olmadığından, en sağlam mantık felsefecilerine taş çıkartacak bir çıkarsamayla "çok benzin tüketen bu ciplerin petrol sahibi Arapları zengin ederek terörizme para aktardıkları için" tahrip edildiğini yazmışlardı!

Oysa ELF'nin argümanı son derece açık ve basit: "Doğaya zarar veren kişi ve kurumlara ekonomik zarar veren eylemler düzenlemek." Bununla birlikte son eyleminde de görüldüğü üzere insan ve hayvanlara zarar veren eylemlerden özellikle kaçınıyor.

ELF ve ALF

ELF ve ALF iki kardeş örgüt. ALF'nin geçmişi ELF'den çok daha eskilere dayanıyor, ilk eylemi 1997'de duyulan ELF'nin aksine Animal Liberation Front (Hayvan Özgürlük Cephesi) 1980'den beri ismi duyulan bir örgütlenme. Aslında bu iki grubun dünya ekolojik hareketinin militan cenahını oluşturduğu söylenebilir.

ELF ve ALF anarşizan otonom örgütlenme tarzını benimsiyor, benzeri şekilde örgütlenmeyi seçen diğer gruplardan temel farklılıkları ise otonomların birbirinden



tamamen bağımsız ve habersiz olması. Herhangi bir otonomun üyesi sadece kendi hücre örgütlenmesinden haberdar olduğundan hem gizlilik daha sıkı korunmuş oluyor, hem de örgütün manipülasyonu büyük ölçüde engelleniyor. Bu gizliliğin tek bir sebebi var: "yasalara göre" mülkiyete zarar vermek ha-



pisle cezalandırılan bir suç!

Gerçekleştirdiği eylemlerde canlılara zarar vermemek için özel önlemler alan ELF-ALF otonomları belirli ilkelere göre hareket ediyor. Örneğin hayvanlara zarar veren laboratuvarlar ve şirketler konusunda özel bir hassasiyeti olan ALF'nin 4 ilkesi var:

1- Bütün hayvanlar suistimal edildikleri mekanlardan kurtarılıp özgür bir şekilde yaşamalarını devam ettirecekleri uygun evlere yerleştirilmeli ya da doğaya salınmalıdır.

2- Hayvanları sömüren ve onlara acı çektiren kişi ve kurumlara ekonomik zarar verecek eylemler düzenlenmelidir.

3- Hayvanlara kilitli kapılar ardına dayatılan korku ve işkenceyle, şiddet içermeyen doğrudan eylemler ve özgürleştirmeler yoluyla mücadele edilmelidir.

4- Hayvan, insan ayırmaksızın canlıların zarar görmemesi için bütün önlemler alınmalıdır.

ALF de, ELF gibi bilinen ilk eylemini ABD'de gerçekleştirdi. 1984'te Pennsylvania Üniversitesi'ndeki "kafa yarma" laboratuvarına 60 bin dolarlık zarar verildi ve hayvanlara uygulanan vahşeti ortaya koyan video kasetleri ele ge-

çirildi. Aynı yıl, hayvanlar üzerinde korkunç diş çürütme deneyleri yapan Mars adlı çikolata şirketi, ALF'nin ürünlerine zehir karıştırdığı "blöf"ünü yutup ürünlerini piyasadan çekmek zorunda bırakıldı. 1985'te California Üniversitesi'nden 1000 hayvan özgürleştirildi. Son on yıldır hayvan çiftliklerine yönelik kitlesel özgürleştirme eylemleri yapılıyor. Bu eylemlerden ilkinde bir kürk çiftliğinden 5000 mink özgürleştirilmişti. Bir ALF hücresi geçtiğimiz günlerde (28 Ağustos 2003) yaptığı bir açıklamada, ABD'deki bir kürk çiftliğinden tam 10 bin minkin özgürleştirildiğini duyuruyordu.



Bütün bu eylemlerin bir bedeli de var. Onlarca ALF ve ELF eylemcisi halen tutsak bulunuyor. ABD'nin yanı sıra, Danimarka ve Finlandiya başta olmak üzere Kuzey Avrupa ve İngiltere'de Hayvan/Dünya Özgürlük Cephesi militanları hapse atıldılar. Örgütlenmelerin "olası" destekçilerine yönelik baskılar da sürüyor. Geçtiğimiz yıl Türkiye'de yayınlanan Oldsletter'la söyleşi yapan ALF'nin basın sözcüsü David Barbarash'ın evi söyleşinin yapıldığı günlerde polis baskınına uğramıştı. Bu söyleşide Barbarash "Pencereye bir tuğla atmanın şiddet eylemi olmadığını, çünkü pencerenin de tuğlanın da eşya olduğundan canının yanmadığını" vurguluyordu. Oysa bu dünyada insanların da, hayvanların da canı yanıyor, bazı insanların cebi dolarken...

HAREKETİN TEORİK/İDEOLOJİK TEMELLERİ

ALF-ELF'nin ideolojik kökenleri hayvan hakları hareketinin ve ekolojik hareketin teorik temelleriyle özdeşleştirilebilir. Bu yapılanmalar anarşizmle de yakından ilişkilidir; David Barbarash'ın sözleriyle, "her ALF eylemcisi kendi-

sini anarşist olarak tanımlayabilir ve düşüncelerin büyük ölçüde uyuştugu söylenebilir."

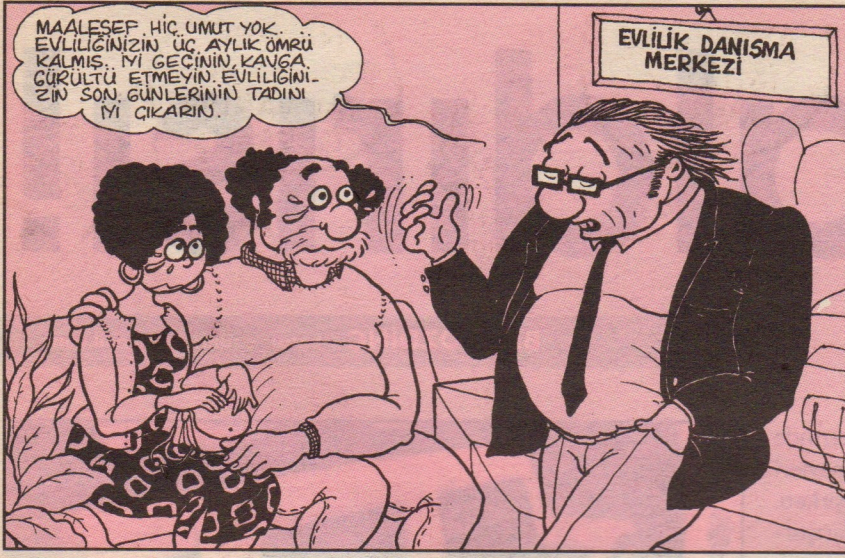
Uygur-kapitalist toplumun karışısına ilkelciliği koyan "ilkelci-anarşist" John Zerzan ve teknolojik-endüstriyel toplumun sert bir eleştirisini sunduğu manifestosuyla tanınan "eylemci" Unabomber, ALF-ELF'nin ideolojik altyapısına katkıda bulunuyor. Oregon eyaletinin Eugene kentindeki eko-anarşist çevre, radikal ekolojist hareketin en önemli kaynaklarından birisini oluşturuyor; John Zerzan da burada yaşıyor. Bütün bunlarla birlikte Zerzan'ın ilkelci görüşlerinin ve Unabomber'ın insanlara bedensel zarar vermekten çekinmeyen eylem tarzının anarşist çevrelerin önemli bir bölümü tarafından yadırgandığını da belirtmek gerekiyor.

"ŞİŞMAN, TEMBEL AMERİKALILAR"

ELF son eyleminde yaptığı yazılamalardan birisinde "şişman, tembel Amerikalılar"a meydan okuyordu. Mülkiyetin diğer pek çok ülkeye kıyasla önemli görüldüğü ABD'de yaşayanların bir bölümünün bu eylemlere ne kadar kızdığını tahmin edebilirsiniz. Bu yılın başlarında gerçekleştirilen bir eyleme epeyce sinirlenen Amerikalı isimsiz bir "kovboy" ELF'yi karşılıklı kavgaya davet ediyordu: "Umarım ELF'ye üye olan bütün o teröristler şunu anlarlar ki onlar Tanrı'nın bugüne kadar yarattığı en kötü, en tehlikeli ve en aşağılık insanlardır.... Cesaretsiz korkaklar olduklarını söylemeye bile gerek yok. Yaklaşın, yüzünüzü gösterin ve eylemlerinizin sorumluluğunu üstlenin. Dilerim ki, sonsuza dek cehennemde çürürsünüz." Mal canın yongasıdır da derler ama, anlaşılan bu "kovboy"umuz mülkiyetin hırsızlık olduğunu söyleyen Prodhon'u hiç duymamış.

Gördüğünüz gibi, ALF-ELF şişman ve tembel Amerikalıları kızdırmaya devam edeceğe benziyor...





EVLİLİK TERAPİ



Evliliğin etrafında dolaşıyor fakat 'ilişki terapisi' sanlar da geliyorlar, boşanma sürecinde olanlar da krizleri çalışıyoruz." diyor Dr. Gülcan Özer. Ortama alıştıran sıcak gülümsemesi ile...

Seanslara katılmak isteyenler çift olarak mı geliyorlar, tek tek de görüşüyor musunuz?

Gülcan Özer: Genellikle başvurular tek ve kadınlar tarafından geliyor.

Beril Tekin: Ama son zamanlarda erkeklerin de başvuruları arttı.

G.Ö: Evlilik terapisi için başvuruluyorsa ideal olan çift olarak görmektir. Ama genelde erkekler dahil olmakta çok zorlanmadıkları gibi uyum sağlamakta da sıkıntı çekmiyorlar. Çift olarak göremediğimiz, taraflardan birini defans olarak gördüğümüz hallerde ise, sistemin bir tek noktasına müdahalenin bile bütün kanatları etkilediğini gözlemliyoruz. Ama ideal olan birlikte görmek her zaman.

Başvuranlar arasında gençler çoğunlukta mı? Evliliğin kaçınıcı yılında böyle bir girişimde bulunuluyor?

G.Ö: Ağırlıklı başvurular genç yaşlarda geliyor. Mesela genel çalışmalar var, evliliğin kaçınıcı yılında krizlerin arttığına dair. Bütün evlilikleri kapsayan bir şey söylemek olanaksız çünkü bütün ilişkilerin bir parmak izi olma özelliği var. Problemlerin çıkış noktaları, çözüm yolları çok benziyor gibi de gözükse aslında ayrıntıda birbirlerinden çok farklılar. Dünya Sağlık Örgütü'nün çalışmaları var; bir dönem evliliğin 7. yılının çok riskli olduğuna dair bir mit vardı, şimdi bunu 4.yıla indirmiş durumdayız. Onu da tabi boşanmaların arttığı yılı dikkate alarak değerlendiriyorlar. Biz kişisel başvurular anlamında konuşursak, sanıyorum 30-40 yaş arası grup daha fazla.

B.T: Benim görüştüklerim arasında 35 senedir evli bir çift de var.

Tartışmalar teknik ekseninde mi kalıyor yoksa evliliğin felsefesine de girerler oluyor mu?

G.Ö: Çok felsefi boyutta dolaşmıyoruz, biz daha çok psikolojik ve duygusal yondeyiz aslında. Çünkü, evliliğin gerekliliği ile ilgili dünya görüşü, kişisel görüşü içeren bir tartışmadır. Burada felsefi olarak evlilik kurumunun ne kadar anlamlı, imgesel olduğuna dair bir tartışmanın hiç kimse için teknik anlamda da olumlu bir geri dönüşü yok. Ama buraya başvuran insanların evliliklerini devam ettirmek için bir çözüm arayışları var. **Genellikle son zarı atıyorlar.** Bir çözüm arayışı içinde geliyorlar. Dolayısıyla aslında onların da tartışmak istedikleri şey gerekli midir, gereksiz midir, anlamlı mıdır vs. değil, bu asırlık ve felsefi bir konu; ve kişisel yanıtları olduğunu düşünüyorum.

Ülkedeki dalgalanmalar; deprem-ler, ekonomik krizler vb. konjonktü-

rel değişimler evliliklere yansıyor mu?

G.Ö: Bu yönde bireysel bir gözlemimiz yok çünkü aslında çok içsel bir şey evlilik. Evet, gündelik hayatı etkiliyor ama evliliğin dinamiği, sihiri, büyü, motivasyonu aysbergin görünmeyen alt kısmıdır. Türk İstatistik Enstitüsü'nün verileri var; 1980-2000 arası Türkiye çok sayıda ekonomik ve sosyal krizler, siyasal krizler yaşadı, bu dönemlere ait belirgin boşanma oranları yok. Finansal ya da ekonomik tatsızlıklardan çok fazla etkilenmesi, çok yaygın bir inanış olmasına rağmen, bir ilişkinin bitmesini tek başına sağlamıyor.

Başvuru için öne sürülen sorunlar genellenebilir mi?

G.Ö: Başvuru anlamında bahsedebiliriz. Her şey problem olabiliyor; yemek yiyiş bi-

yi zamanlar geçirmiş, paylaşmış insanlar evliliklerinin 3.yılında **"Biz artık konuşmuyoruz, iletişim kuramıyoruz"** diyor, çok yaygın bir şikayet bu. Ama görünene gerçek olan hep aynı şey değil. İyi iletişim, ihtiyaçları bilinir kılacak, problemleri çözecek, duygu ve deneyimleri paylaşmaktır. İletişim kuramamak ise imkansızdır, hiçbir şey yapmamak dahi anlamlı bir mesaj içerir ve iletişime girer.

Buranın özel bir klinik olduğunu göz önünde bulundurarak soruyorum; Türkiye'de feodal ilişkiler her zaman güçlü olmuştur, size gelen insanların gelir düzeyi, aldıkları eğitim bu ilişkilerin üstesinden gelmeye yetiyor mu?

B.T: Benim annem şöyle derdi: **"Bir adamla evlenirsen, ailesi ile de evle-**

olarak hala birlikte yaşıyoruz. Bunun olmadığı kültürlerde bireyselleşme var. Yalnızlaşmayla, kendinle ilgili bir şeyleri paylaşmamayla ilgili bir dert olarak geri dönmeye başladı. Bunun bir ayarı var mıdır? Hala bilinen bir ayarı yok.

B.T: Mesela Amerika'da %65, %70 gibi ciddi boşanma oranlarıyla geri döndü.

Bir dönem gündemi meşgul eden Prizma gibi kuruluşların bireyselliğe katkısı olabilir mi gerçekten?

B.T: Ben kimsenin dışarıdan müdahaleyle bir çiftin boşanmasına sebep olabileceğini düşünmüyorum. Ne başka bir kadın ne bir dernek...

G.Ö: Ben Prizma'ya gittim, üç hafta sonra Çarşamba sabahından itibaren ben bireysel bir insan evladiyım diye bir şey yok. Herkes içinde yaşadığı toplumun zaman zaman onaylayarak, zaman zaman karşı çıkarak pek çok özelliğini üzerinde taşır. Doğallığı bozan her şey kişiyi zorlar. Bunun bir ayarının tutturulabilmesi şahane olurdu.

"Nikahta keramet vardır" derler, nikah kıyıldıktan sonra işler zora girince de "Çocukta keramet vardır" derler. Bu tarz kerametlerin kehaneti doğru mu?

G.Ö: Evliliğin ilk yılları zor. Türkiye gibi geleneksel toplumlarda daha da zor çünkü bireyselleşmesini tamamlayamamış bir milletiz. Buna bir çözüm önerisi olarak **'çocuk'** çok trajik bir risktir çünkü tamamen yeni bir yapılanma gerektirir. Artık karı-koca, sevgili, partner olmanın dışında yeni bir rol üstleneceksiniz; anne ve babasınız. Daha analitik açıdan bakıldığında hayatınıza giren tek geri dönüşmez ilişkidir çocuk. Yarın birdenbire karınızı ya da kocanızı boşayabilirsiniz, birden Çin'e yerleşebilirsiniz, işinizi bırakabilirsiniz, hayata hep yeniden başlayabilirsiniz. Bunu yaparsanız ya da yapmazsınız ama bu ihtimal hem cebinizde hem de bilincinizin altındadır. Çocukla beraber geri dönüşmez ilişkiniz başlar. Bu insanın içsel özgürlüğünün ve varlığının kaybına dair bir yastır. Bir yandan mutluluk hissedersiniz çünkü bağlılık ve bağımlılık güdüleriniz doymuştur ama benliğinizin özgürlüğüne dair ciddi ilk darbeyi de almışsınızdır. Çocuk, bir çiftin hayatının en iyi noktasında atılması gereken yeni bir adımdır.

Evliliğin sürmesine ya da sürüklenmesine bir etkisi oluyor mu peki?

G.Ö: Resmi anlamda evliliğin devamını çok önemli ölçüde sağlıyor; çocuk sahibi olmak ve beraberinde boşanmak daha zor. Çok daha ekonomik kararlar veriyor in-



çiminizden çok tv seyretmenize, oturuşunuzdan kalkışınıza, bakışınıza, merhaba deyişinize, demeyişinize kadar müthiş çeşitlenebilir ama genel başvuruda ertelenemeyen krizler var. Bütün dünyada boşanma oranlarının en büyük kısmını evlilik dışı ilişki kapsar; nam-ı diğer **zina**. İkinci sırada **şiddet** var, üçüncü sırada da -ben buna çok şaşıyorum, özellikle Avrupa ve Amerika'nın ağırlıklı olduğu çalışmalarda ortaya çıktığı için şaşıyorum- **kısırlık** var. Biz burada kısırlığı bir boşanma sebebi olarak hiç görmedik.

Bunların yanı sıra son dönemin en medyatik ve moda sebebi, iletişim kuramamak. 5 yıllık evli, öncesinde de 5 yıldır tanışan,

nirsin." Bunun çok doğru olduğunu düşünürüm. Kiminle evlenirseniz evlenin ailesi ile de evleniyorsunuz, bu sadece yakın yaşamakla ilgili bir şey değil. Sizin hayata geçirdiğiniz aile modeli gördüğünüz aile modeli. Bu yüksek eğitim görmüş insanların da problemi olabiliyor; anneler, kaynanalar, kız kardeşler. Mesela kız kardeşlerin abisini kıskanması, gelin hanımı kıskanması sık rastlanan bir olay. Bunun eğitimle ya da gelir düzeyi ile bağlantısı olmuyor genelde.

G.Ö: Bireyselleşmeyle ilgili de bir yanı var tabi ki. Eskiden büyük aile örnekleri vardı, geniş aile örnekleri, şimdi küçük çekirdek aile limited şirketleri var. Ama bu ayrılma fiziksel bir ayrılma oldu, duygusal

sanlar. **"A"** nı sağlıyor, bı hayır.

Boşanma vam etti

B.T: R

mayan çift, lefon eden lar var. Bo karar vermiş şanmak için hele arada kararlar a çok önem taşıyabiliyor ama ortada şart. Az da la ilgili kararlar için Boşanmak deye bir eşten boşanırken birlikteliğe yenilgi gibi

G.Ö: B

rini net h duğunu du nın bir se nun kahrına esas kadın has dekorasyon yatımızın ru; çocuk te 55 satır döneminde değişiyor bir ilişkide nız, çok ci yaşarsınız.



RAPİ ALTINDA

... fakat 'ilişki terapisi' diye adlandırıyorlar... Evli olmayan in-
... ma sürecinde olanlar da. "Ama ağırlıklı olarak, evlilikle ilgi-
... r Dr. Gülcan Özer. Diğer ortak Dr. Beril Tekin de onaylıyor
... msemesi ile...

yudum@leman.com.tr **Yudum ŞAŞMAZ**

... un olma-
... r. Yalnız-
... ri paylaşı-
... ri dönme-
... ıdır? Hala

... %70 gibi
... öndü.

... gul eden
... eyselliğe

... üdahaley-
... labileceği-
... kadın ne

... hafta son-
... ben birey-
... yok. Her-
... man zaman
... karak pek
... ıllığı bozan
... arının tut-

... derler,
... zora gi-
... vardır"
... kehane-

... rkiye gibi
... zor çünkü
... mış bir
... isi olarak
... nkü tama-
... ır. Artık
... n dışında
... e baba-
... ığında ha-
... ez ilişkidir
... ya da ko-
... n'e yerle-
... iz, hayata
... u yaparsı-
... timal hem
... altındadır.
... ez ilişkiniz
... ığının ve
... Bir yandan
... lılık ve ba-
... na benliği-
... darbeyi de
... yatının en
... yeni bir

... sürüklen-
... peki?

... devamını
... cuk sahibi
... daha zor.
... eriyor in-

sanlar. "Ama ilişkinin daha iyi olması-
... nı sağlıyor mu?" başka bir soru ve cevap-
... ı hayır.

**Boşandıktan sonra görmeye de-
... vam ettiğiniz çiftler oldu mu?**

B.T: Resmi olarak boşanan ama ayrıl-
... mayan çiftler var, hala birbiri ile görüşen, te-
... lefon eden, hatta bazen rahatsız eden taraf-
... lar var. Boşanmak bilinç ister. Boşanmaya
... karar vermiş çiftler de gelebilir buraya. Bo-
... şanmak için o ilişkinin düzeltilmesi gerekir,
... hele arada çocuk varsa. Çocuk için önemli
... kararlar alınmalıdır. Boşanmak bu yüzden
... çok önemli ve kritik bir dönem. Boşanmayı
... sağlayabiliyorlar, hatta duygusal anlamda da
... ama ortak kararlılık için karşılıklı anlaşma
... şart. Az da olsa bazen, bir taraf boşanmak-
... la ilgili karar almış ve bunu gündeme getir-
... mek için terapiyi uygun görmüş olabiliyor.
... Boşanmak bir kayıp, ve yas dönemi nere-
... deyse bir yıl sürüyor. İllallah dediğiniz bir
... eşten boşanıyor olabilirsiniz ama kimse ev-
... lenirken boşanacağını aklına getirmez. Bir
... birlikteliğe bir ortaklığa son vermek bazen
... yenilgi gibi gelebiliyor insana.

G.Ö: Bir adam var Erich Bern, kelimele-
... rini net hatırlamıyorum ama etkileyici ol-
... duğunu düşünüyorum "Herkesin hayatı-
... nın bir senaryosu var" der. Bu senaryo-
... nun kahramanları vardır, kurbanları vardır,
... esas kadınları, esas oğlanları ve kendine
... has dekorları vardır. Bu senaryoyu biz ha-
... yatımızın belirli dönemlerinde kaydediyo-
... ruz; çocuklukta 3 satır ekliyoruz, ergenlik-
... te 55 satır ekliyoruz ama hayatımızın her
... döneminde dekorlar değişiyor, aktörler
... değişiyor ve senaryo hep aynı kalıyor. Siz
... bir ilişkiden diğerine kendinizi aynı taşırsa-
... nız, çok ciddi bir olasılıkla ilişkiyi de benzer
... yaşarsınız. Bu anlamda da ciddi beceriler

kazanmak gerekiyor. Her ne olursa olsun,
... evlilikteki tüm çekişmeler, olumsuzluklar,
... kavgalar kişinin ciddi katkı ve katılımlarıyla
... ortaya çıkıyor. Arıza bile olsa her evliliğin
... kendine göre bir dengesi vardır. Kurban-
... lar, saldırganları bulur, narsistler bağımlıla-
... rı bulur; tencere yuvarlanır kapağını bulur.
... Aşırı sorumluluk yüklenme, tembelliği; aşırı
... duygusallık aldırmaçlığı kolaylaştırır. Ta-
... mamlayıcılık evliliğin temel öğelerindendir.
... Mağduriyet de karşılıklıdır.

B.T: Herkes kendi katkısını görmezden
... gelir ve karşı tarafı tek suçlu görürse, muh-
... temelen aynı şeyi sonraki ilişkisinde de ya-
... şayacaktır.

**Peki mesleğinizle ilgili gelişimi na-
... sıl sağlıyorsunuz?**

G.Ö: Biz haftada bir bu işi yapan insan-
... larla bir araya gelip, konsültasyonlar yapı-
... yoruz. Evlilik terapisi yeni bir şey değil
... ama, çok hızlı gelişen bir durum ve bunun-
... la ilgili bir dernek var; Aile Terapi Derne-
... ği, onun kongreleri var, yayınlar var sürekl-
... li yurt dışıyla bağlantılı bulabileceğiniz. Yurt
... dışında sadece bu iş ile ilgili çalışan kurum-
... lar da var. Sürekli okumanız gereken, hat-
... ta her şeyi okuyamayacağınız kadar hızlı
... bir tempo var.

**"Kol kırılır, yen içinde kalır." Bura-
... ya gelmeyi sindiremeyenlerin koşulu
... bu yönde şekilleniyor mu?**

B.T: Herkesin akıl vereni çoktur. Ben
... şöyle düşünüyorum; ben mesela eşimle il-
... gili bir problemim varsa danışacağım son
... kişiler kendimin veya onun ailesinden ol-
... malıdır. Çünkü tarafsız olamıyorlar. Dışar-
... dan bakıp o kısırdöngüyü gören biri lazım.
... Burada en iyi alternatif tabi ki bir terapist.

G.Ö: Kültür, eğitim, kişisel özellikler bi-
... ze başvurmayı zorlaştırabiliyor ilk başta.



Ama konuşabilmek her zaman ve mutlaka
... iyi geliyor. Çok uzun süren evliliklerin se-
... anlarında bile bambaşka yerlere varabili-
... yorsunuz. Mesela insanlar birbirlerinin kır-
... gınlıklarını fark edemeyebiliyor. Evlilik ön-
... cesinde insanların sözel olmayan bir kont-
... ratları var; bir süre sonra taraflardan biri-
... nin buna uyum sağlamadığı görülürse, ki bu
... hayatın değişimi içerisinde her zaman
... olabilir, diğer taraf öfke, kırgınlık ve kız-
... gınlık hissetmeye başlıyor ve "ne olu-
... yor?" değil oradaki soru, genellikle "ba-
... na bunu nasıl yaparsın?". Bu çok kla-
... sik bir soru ve çok tehlikeli bir viraj. Eğer
... ne olduğu ile ilgilenir ise çözüm üretebil-
... me şansı var.

**Buna evlenirken ortaya koyduğu
... beklentiler dışında kendi içinden
... umduklarını da ekleyebilir miyiz?
... Karşı tarafın farkında olmamasın-
... dan kaynaklanan hayal kırıklıkları
... da ilişkiyi etkiliyor öyleyse?**

G.Ö: Umduğunu değil, bulduğunu yer-
... sin şeklinde bir durum ortaya çıkıyor.
... Ama beklentileri de değişebiliyor insanla-
... rın. Oysa krizli ya da krizsiz dönemlerde
... iki tarafın da ortaya koyabilecekleri ken-

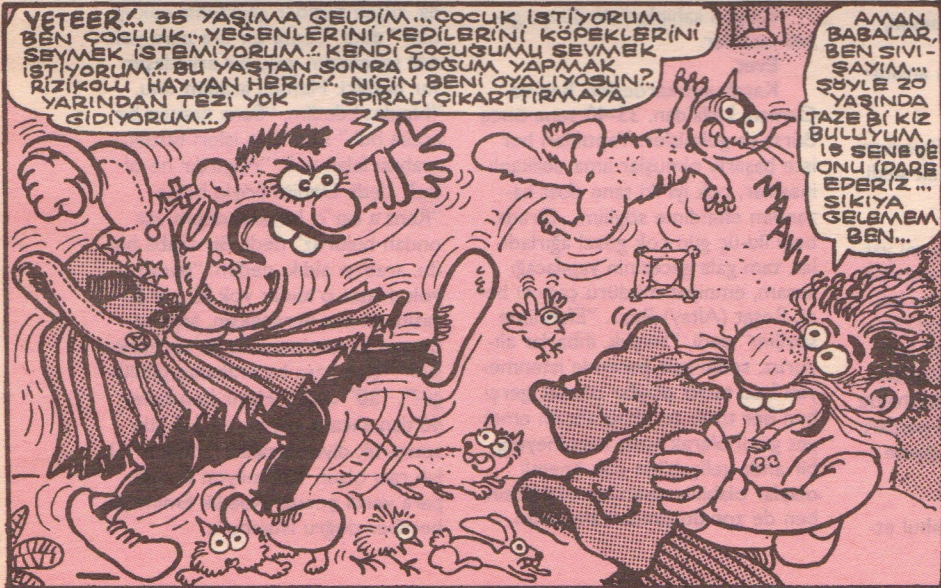
di potansiyelleri kadardır. Olumsuz anlam-
... da da bir katılım vardır, olumlu anlamda da
... bir katılım vardır. İlişki ile ilgili tüm beklen-
... tileri karşındakine ihale edersen, bu çok
... yaygın bir algılayış biçimi, çok tehlikeli bir
... yerde dolaşıyorsun demektir.

**İlişki terapilerine başladıktan sonra
... 'evlilik' ile ilgili görüşleriniz değişti mi?**

B.T: İnsanların arasındaki ilişkiler yasal-
... laşmadan önce başlar ve yasal olarak sona
... erdirilmeden önce iflas eder. Eş seçimi,
... farkında olduğumuz ya da olmadığımız pek
... çok etkenle rastlantı ötesi bir seçimdir.
... Çiftlerin bireysel ailelerinden getirdikleri
... genetik, sosyal, davranışsal özellikleri çok
... önemlidir.

Hayallerin yıkılması, korkunç kavgaların
... belleklerden silinmemesi, evliliğe ait olum-
... suz duygular beslemelerine rağmen boş-
... nan kişilerin çoğu yeni bir eşle dünya evine
... girmekte gecikmezler. ABD'de eşlerinden
... ayrılan kadınların %75'i, erkeklerin %80'i
... tekrar evlenir.

G.Ö: Tüm hayal kırıcı ve katastrofik so-
... nuçlarına karşın evlilik halen dünyanın en
... büyük gönüllü organizasyonu olmaya
... devam etmektedir.



Çizgiler: T. Akgün, M. Çağçağ, Ramize



Yüzyılın dolandırıcısı Selçuk Parsadan cezaevi sonrası anılarını anlatmaya devam ediyor

Sonunda Bursa'da pavyona düştüm

Bir OKTAY GÜZELOĞLU röportajı

şilik eskicisi, cep telefonu alıp satanı, işportacı, simitçisi, lahmacuncusu, kapıda. Onlardan nasıl kurtulacağım anasını satıım, ben daha oradan çıkacağım, Kızılay'a kadar yürüyeceğim... Bir de param yok anlıyor musun? 3-4 kilometre de yol yapacağım, efendime söyliyim orda neyse bi çay içtik, kapıda 15-20 dakika ayaküstü röportaj yaptık; gariban röportajı... Çıktım ama benim hayatımın en kötü günlerinden biri de

Bugün bir nostalji yaşıyalım, biz zamanında çok yokluk çektik, ve akşamda bu otelde kalmak istiyorum” dedim. Birden adam yedi veya yemedi tabii. Yememiştir ulan! Samanpazarı'nda otelde mi kalınır At Pazarı'nda.

bu otelden çıktığı, onu anlatamam, aynısını burda, Parmakkapı'da Bonn otel diye bir otel var. Orada 3-4 ay kaldım, İstanbul'da yaşadığım zamanlar orada da girişte çıkışta, garibanların sorularından ben anlatmaktan bıkmıştım. Oğlum, cepte para yok, anlatırken fenalık geliyor du içime.

Oğlum bu durum nereye kadar, nasıl gidecek?

İşte hep kafamda bir şeyler yapmam lazım diyorum, derken, arayış içindeyim, bu arada, eski meslekten bazı arkadaşların yazıhanelerine gidiyorum. Tabii korkaktan çaylarını içiyorum. Bazıları, “Hadi gel Parsadan olmuyor, gel bi şeyler yapalım” falan diyorlar, yolumuzu bulalım muhabebetleri çekiyorlar. Ama tövbe, benim 15 yıl infazım var, gönüllerini kırmadan, ki-bir lisanla geçiştiriyorum. Bu tip şeylere bir daha dönmek istemiyorum. Zaten önüme çıkarılan bütün iş yapma engellemeleri beni eski durumuma düşürüp, hayatımı bitirmek istiyor. Gelmem o tufaya, 3-5 kuruş geçiniyorum. İşte bu arada beni İstanbul'dan Vedat ve Emre isimli iki tane menejer arıyor. Diyorlar ki; “Bizim Bursa'da bir gece medkulüpümüz var, orda sizin stand-up yapmanızı istiyoruz. İşte size 5 milyar lira para peşin.”

Durup dururken nereden çıkmış bu kadar zaman sonra?

Gıyabımda yapılmış bir şey. Sisi'den almışlar numaramı. Aynı tarz arkadaşlar, efemine arkadaşlar... İşte böyle böyle biz bu gece kulübüne iş bağlıyoruz, sanatçı bağlıyoruz. Bunlar da sansasyon programı yapmak istiyorlar, “Daha önce işte burada şu çalıştı, bu çalıştı, düşünür müsün?” dediler. Vallahi benim de cebimde bir lira yok, arayış içindeyim. Para bulmam lazım, anama para lazım, çocuklara para lazım. Çok

huzursuzum.

Desene oğlum, “Borç içindeyim” diye. Peki bu Sisi niye hala seni takip ediyor, bozuştuk dedin?

Tavsiye ediyor işte, belki de gıyabımda, bana hala sempati duyuyor, seviyor. Çünkü güzel bir arkadaşlığımız vardı, tamamen iyi niyetlerle... Çünkü abi kardeş gibiydik, evli kendisi, Cenk isimli bir arkadaşla. Kısa da olsa iyi bir arkadaşlığımız oldu... Önce bana dediler ki; “Bir de bize tolk şov yapacaksınız, hem de oralarda bir iki şarkı söyleceksiniz.” “Aman” dedim, “Sakin beni bu pozisyona düşürmeyin. Benim sesim de kötüdür. Hem buna rağmen konuşuyorum, güzel de konuşurum, stand-up şov işini yaparım, sakın ha şarkı markı istemeyin.

Ne istiyorlar senden? Mesela sahnede ne yapmanı istiyorlar?

O gece kulübünün medyatik olması.

Sen de mesela, “kabul ettim” diyorsun, allesen ne yapacaksın?

Gırgır şamata.

Nasıl?

Çenesi kuvvetli insanımdır.

Ne söyleyecektin?

Çıkacaktım, daha önce işte üç kağıda getirdiğim insanları, ne tarz yollarla dolandırdığımı...

Haaa...

İşte insanlar soracaklar, Çiller'i nasıl kkaladın, Demirel'i nasıl kkaladın, şunu nasıl yaptın, bunu nasıl yaptın yani 20-25 dakika söyleşi şeklinde.

Her gece aynı şeyleri mi anlatacaktın?

Bende senaryo bitmez ki, ben otuz senedir, benim şu anda aklımda 50 bin değişik enstantane var, değişik anektod var, değişik sahnelerde oynamış. Bende sıkıntı olmaz, ben 3 bin 500 gece, bir gazi-noda arka arkaya program alsam, her akşam değişik, anektodlar bulabilirim.

Yani diyorsun ki; hayatımı parça parça anlatırım?

Anlatırım tabii ki, bundan gocunmam.

Demek istediğim sana dolandırıcı demeleri rahatsız etmez.

Kızmam zaten bunu ben açıkla-dım.

Anladım. Bir dolandırıcının anıları diye de anlatsın.

O kadar! Keşke dolandırıcılar benim tarzımda dolandırıcı olsalar... Gidip garibanları sömürmeseler de paralarını almasalar, gidipte g.tleri yiyorsa ağalarla uğraşınlar.

Yani ben anlatırım diyorsun, hayırlı olsun ne diyelim.

Sıkılmadan, utanmadan anlata-rım.

Anladım.

Çünkü her zaman söylüyorum. Benim yaptığım dolandırıcılık şekli benim onurumdur.

Evet.

Ben bunun 5 sene cezasını yattım, abartılı yattım, en astronomik en fazla cezayı yattım ama bu benim onurumdur. Ben bakkalı çalkalı garibanı dolandırmadım; ben bu memleketi, soyanları çalanları çırpanları, bu memleketin bu halde olmasına sebebiyet veren insanları dolandırdım. Bu da benim ölene kadar süreceğim onurumdur.

Evet anladım.

Ondan sonra abicim kabul et-

tim geldiler. Ankara'da bir notere gittik protokol yaptık, işte 5 milyar lira peşin 5 milyar lira sahneye çıktığım gece alıcım, 10 milyar lira bir rakkam verdiler. Hisar Pavyon diye bir yer.

Yani Selçuk sonunda pavyona düştün?

Pavyona düştüm evet. Zaten programa başlasaydım şöyle bir espri yapacaktım. “Bakin en sonunda beni, mafya dediğimiz insanlar bana sunulan iş tekliflerini baltalayıp, adamları tehdit ederek pavyona düşürdüler. Burada da başarmazsam, bunun sonu kerhane diyecektim. Bana bu fırsatı da vermediler. Bursa'da pavyonda ilk akşam bir medya ordusu... 25-30 kamera, 25-30 gazeteci beni karşıladı, orada bir basın toplantısı yaptım. Olayı geçti... Çünkü Bursa biliyorsun, Doğru Yol Partisi'nin kalesiydi eskiden. İşte o ünlü eski Mali Şube'ye çekilen ünlü dolandırıcı Ali Osman Sönmez vardı, DYP'den milletvekili olmuştu... Bursa'nın en zengin 2-3 adamı bunlar, orada televizyonu var onlar bana başka türlü yükleniyorlar. Beni ordan kaçırsın diye, işte mafyayı, kılı tüyü sokuyorlar araya. Televizyonlarıyla, gazeteleriyle bana karşı savaş açtılar. Olay TV sağolsun benim arkamda, saptırma-dan olayları, beni destekliyor... İşte İstanbul'dan gazeteciler geldi, enteresan bir basın toplantısı oldu. “Ne yapacaksın” dediler. Ben sadece stand-up yapıcım, söyleşi yapıcım,

Sisi'den almışlar numaramı. Aynı tarz arkadaşlar, efemine arkadaşlar... İşte böyle böyle biz bu gece kulübüne iş bağlıyoruz, sanatçı bağlıyoruz. Bunlar da sansasyon programı yapmak istiyorlar, “Daha önce işte burada şu çalıştı, bu çalıştı, düşünür müsün?” dediler.

bunun karşılığında para kazanıcam dedim namusumla... İki üç gün orada kaldım, reklam gayesine ulaştı, eee amaç gazino sahipleri için reklam yapmaktı.

Evet.

Pavyon sahipleri de dünya güzeli insanlar.

Evet.

Karabulut kardeşler. Raif ve Osman, Urfa'dan. 35-40 sene önce Bursa'ya gelmişler. Yaptıkları her işte başarılı olmuşlar ama delikanlı insanlar, çok iyi iki tane dost kazandım efendime söyliyim... Orada beni iki-üç gün çok güzel ağırladılar, tam gala gecesinin yapılacağı akşam, emniyet müdürü çağırdı beni, Reşat (Altay) Bey... “Efendime söyliyim” dedi, “Selçuk, ihbarlar alıyoruz, senin gala gecende istenmeyen bazı tatsız olaylar olacak, gerçi ben her türlü tertibatı alıcım emniyet gücü olarak ama; istenmeyen, bir anda gelişebilen çok önemli olaylar olabilir, canından olabilirsiniz, ben de zor durumda kalabilirim.

Sayın Başsavcı'mla senden rica ediyoruz, yani programını iptal et.” “Abi” dedim, “Benim için sorun değil. Ama ben paranın yarısını aldım. Yani şimdi bunu Raif'le de konuşun.” “Ben” dedi, “Patronları ikna ederim. Çünkü istenmeyen olaylar olacak, zaten onlar da amacına ulaştı, 3-4 gündür Bursa medyası bu olayın içinde baş sayfalarda, her gazetede Hisar Pavyon ismi geçiyor. Parsadan geldi gehrimize stand-up yapacak, şu anda rezervasyonlar dolmuş. Ama onlar şeyine ulaştı. Sen bu işten vazgeç. Ben onları ikna ederim kardeşim. Ama sana hukuken sahneye çıkma diyecek konumda değilim.”

Evet...

“Senden rica ediyorum. Sadece bir abin olarak bu işten vazgeç...” Bir de on gün sonra seçimler var, enteresan yani. Ak Parti'nin iktidar olduğu seçimler var. “Abi tamam” dedim. “Gazinoocular Raif ve Osman bey kabul ederlerse benim için sorun yok çıkmam” dedim. “Seni istersen Eskişehir'e kadar eskortla bıraktırırım” dedi. Can güvenliği için. “Yok” dedim, “Abi ben burdan atlar otobüse giderim.” Sağolsun gerçekten çok güzel bir insan, hemen Raif beyi aramış böyle böyle çıkmasın demiş. Onlar da tabii müdürüm demişler, iş tatlıya bağlandı, orada sahneye çıkmadan yani pavyona düşmeden eşikten döndüm.

Peki Selçuk bu ekmekle oynama devam ederken o ara benim bildiğim annenin trafik kazası olayı var. O kazada sen neler yaptın, ekonomik durumu nasıl çözdün?

Çok enteresan, Ankara'da yine meteliksiz bir Cumartesi sabahı... İstanbul'dan oğlum aradı, saat onbir gibi. Kahvaltuya hazırlanıyoruz, Emine'nin evindeyiz, “Baba merak etme, babaannem biraz ağır bir trafik kazası geçirdi” dedi. “Ne oldu oğlum, birşey oldu mu?” diye sordum. “Sağ bacağı boydan aşağı kırıldı, bir ekmek kamyonu sağ bacağının üzerinden geçti.” Anacığım da 78 yaşında o zaman ama hayatı tehlikesi yok... İşte Bostancı'da bilmem ne hastanesinde, ben hemen pat diye anında çok kötü oldum. Hastaneyi aradım. Bir doktor açtı, dedi böyle böyle. Kendimi tanıttım. “Ben oğluyum” dedim. Annemin durumunu sordum, “Kırıkla geldi ama hastaneye gelirken yolda kalp krizi geçirmiş, şimdi yoğun bakımda, akşama kadar gelirsiniz çok iyi olur” dedi. Cepte bir lira para yok. Abi şerefsizim yok, bir arkadaşım var butikçi. Hemen aradım onu, “Nejdet” dedim, “Bana hemen bir araba bul.” Onun da işleri bozuk, arabası falan yok. “Hayırdır ne oldu?” dedi. Dedim böyle böyle. “Rent a car'cı bir arkadaşım var ondan buluruz” dedi. Bir araba buldu, arabayı aldık, dedim, “param yok. Hatta o kadar yok ki, yol parasını da sen vereceksin, anlıyormusun benzin parasını da vereceksin?” “Kaç para bu arabanın günlükü?”, “30” dedi. “Hayır ben bunu 40'dan alıcım, parayı da 5-6 gün sonra tık diye alacaksın” dedim. Allah razı olsun 100 milyon lira da para verdi çocuk. Atladık Emine'yle beraber doğru İstanbul'a.

Blaster türevlerini yazan gence büyük operasyon

Redmond-Seattle merkezli Microsoft şirketinin ürettiği Windows İşletim sistemini hedeflediği ve Blaster türevlerini yazdığı gerekçesiyle, 18 yaşındaki **Jeffrey Lee Parson**, geçen hafta **FBI** ve Savcılık tarafından tutuklandı. Genç mahkemeye çıkarıldıktan sonra internet erişimi yasaklanmış bir şekilde kendi ev hapsine alındı. Parson, 17 Eylül'de **Seattle**'da mahkemeye çıkarılacak. Seattle Savcısı olayın kendi kentlerini ilgilendirdiğini çünkü, kurtçuğun **Redmond-Seattle** merkezli Microsoft şirketinin ürettiği Windows İşletim sistemini hedeflediğini açıkladı.

Yetkililer, Parson'un online dünyada "**teekid**" olarak tanındığını ve **W32.Blaster.C** kurtçuğunu içeren "**TEEKID.EXE**" dosyasını yarattığına inanıyorlar. FBI, Parson'un yarattığı Blaster türevinin en az 7 bin bilgisayara bulaştığının sanıldığını açıkladılar. Bu 7 bin bilgisayar, diğer bilgisayarlara yapılan saldırılarda yer aldılar.

Orjinal 'Blaster' kurtçuğu, Ağustos ayının başlarında kurumsal networklere sızmaya başlamıştı. Bu kurtçuk daha sonra, bulaştığı makinadan Microsoft'un **WindowsUpdate.com** sitesine bir saldırı başlatmak üzere programlanmıştı. Microsoft bu nedenle bahsedilen siteyi devre dışı bırakarak, kullanıcıları diğer bir sayfaya yönlendirmek zorunda kalmıştı (www.microsoft.com/security).

18 yaşındaki delikanlının orjinal Blaster kurtçuğuna yeni kodlar ekleyerek çok daha yıkıcı bir türevini ürettiği açıklandı. Cuma sabahı yapılan basın toplantısında, FBI ve diğer hükümet görevlileri orjinal kurtçuğun yaratıcısının henüz bulunamadığını ama araştırmanın sürmekte olduğunu bildirdiler.

Genç sanığın **W32.Blaster.C.Worm** varyantını, orjinalinden 2 gün sonra dağıtmaya başladığı bildiriliyor. Blaster kurtçuğu Windows'un **DCOM/RPC** arayüzündeki bir açığını kullanıyordu.

Parson'a karşı yapılan suçlama bilerek bilgisayarlara zarar vermek suçunu da kapsıyor. Eğer suç sabit görülürse, 10 yıla kadar hapis ve 250 bin dolar kadar ceza verilebilecek.

Savcı, "**Bu tutuklamayla gerek ABD'deki, gerekse dünyanın diğer tarafındaki hacker'lara vermek istediğimiz bir mesaj var. Bu suçları çok ciddiye aldığımızın ve suç işleyenleri yakalamak için tüm kaynaklarımızı seferber ettiğimiz bilinmesini istiyoruz**" değerlendirmesinde bulundu.

Microsoft'dan yapılan açıklamada, "**Bu tutuklama, bu tür zararlı hareketleri yapanlara bunun suç olduğunu hatırlatmak için iyi bir fırsat**" denilirken, "**Artık çok daha güvenli yazılımlar üretmeye çalışacağız**" diye de eklendi.

Microsoft'dan yapılan açıklamada, "**Bu tutuklama, bu tür zararlı hareketleri yapanlara bunun suç olduğunu hatırlatmak için iyi bir fırsat**" denilirken, "**Artık çok daha güvenli yazılımlar üretmeye çalışacağız**" diye de eklendi.

Reni PARKER

reni@glowingeyes.net

HOAX

İnternet üzerinden yapılan asılsız virüs uyarıları ve haberlere hoax deniyor. Birkaç çeşit hoax vardır.

*Tıp/açık yardım hoaxları

*Bilgisayar virüs hoaxları

*Telefon ve teknoloji hoaxları

*Politik hoaxlar, ki buna güzel birkaç örnek buldum.



Irak savaşı sırasında politik hoaxlar oldukça yaygındı. Özellikle de president Bush ile ilgili hoaxlar.. Savaş karşıtları tarafından da destek buldu ve internet üzerinden de yayıldı. Aynı şeyler 11 Eylül 2001'de de yapılmıştı. Kuleye yönelmiş uçak ve kule çatısında resim çektiren!!! birinin aynı resim karesinde gözükmesi gibi..

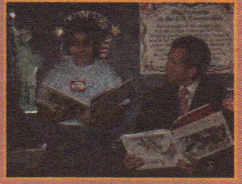
Bu resmi daha önce görmüştüydünüz!!! Sizce bir hoax mı? Hem öyle hem değil.



Bu resim president Bush'un seçim dönemindeki resmi fotoğrafı Charles Ommann tarafından çekildi. Resimde asker, dürbünün lensinin açık olup olmadığını kontrol etmeden

Bush'a vermiş. Ve tabi Bush da kontrol etmemiş.

Ancak ikinci resimde de görüleceği üzere, Bush dürbünü kontrol ettikten sonra lensleri açmış.



Bu resmi görmüş müydünüz? Peki bu bir hoax mı? Yoksa Bush mesih mi?

Bu da Reuter'in orijinal resmi. İlk defa 7 Kasım 2002'de yahoo'da yayımlandı.

Peki hoax değil ise sizce president Bush erdi mi?

Bu resmi daha önce görmüş müydünüz? Peki bu bir hoax mı? Evet hoax.. Dediysen de o kadar değil!



Bu bir photoshop hilesidir, sadece bir hile değil hoaxdır da.

Orijinal resim böyle, bu hem bir hoax hem de kötü yapılmış bir hile. Eğer president

Bush resmi gerçekte ters tutmuş olsa idi resimdeki görüntü farklı olurdu. İncelersek, burada küçük kızın elindeki kitabın görüntüsü, okuyucuya uygun olacak biçimde başaşağı çevirildi.

Ve daha sonra çevirilen kitap president Bush'un eline verildi. Ancak hoax yapımcılar sağ taraftaki görüntüyü ters çevirmeyi unutmuşlardı.

SoBig, posta sunucuları çökertiyor

SoBig virüsü gelmiş geçmiş en hızlı yayılan virüs. Daha önce en yüksek hızla dağıldığı görülen **Klez.H** virüsünde her 138 mailde 1 virüslü mail idi. Ama her 17 mailden 1 tanesinde **SoBig** virüslerinin bulunduğu tespit edilmiş.

Sobig.F, kurbanların e-posta adreslerini kullanarak virüs gönderiyor. Tabi ki anti-virüs sistemi

olan şirketler bu mailleri reddediyor ve gelen mail adresine bir uyarı gönderiyorlar. Bu durumda inanılmaz bir internet trafiği oluşuyor. Bu kadar trafiği "**maillerin büyüklüğü**" ve "**bant genişliği**" olarak kaldıramayan posta programları ise çöküyor. Servis veremez hale geliyor. Bu da en çok İnternet Servis Sağlayıcılar ve "**freemail**" ücretsiz

posta hesabı veren siteler tarafında daha ciddi sorunlar boyutunda.

SoBig.F, kurbanın posta adres defteri ya da kullandığı web sitelerindeki adresleri topluyor. Bu adreslere posta ile kendisini gönderiyor. **SoBig**'in 10 Eylül'e kadar yayılmaya devam etmesi bekleniyor. 1 Eylül'den sonra olabilecekleri de siz tahmin

Al-Jazeera (Elcezure) TV İngilizce web sitesi yaptı

Irak savaşı döneminde sürekli saldırıya uğrayan ve nerede ise yayın yapamaz hale getirilen **Al-Jazeera TV**, İngilizce bir web sitesi yaparak savaşı ve olanları bir de arap perspektifi ile sunmayı planladıklarını dile getirdiler. Arapça site ve tv ile birebir aynı olan İngilizce site, aslında 24 Mart'ta açıldı ancak hackerlarca yayımı durdurulmuştu..

Al-Jazeera İngilizce site: <http://english.aljazeera.net>

Al-Jazeera Arapça site: <http://www.aljazeera.net>

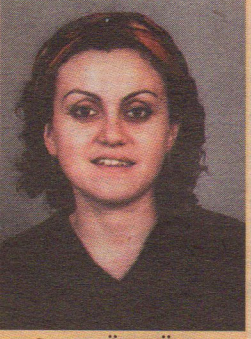
ABD'de halkda panik yaratacak siberataklarda artış

ABD halkının büyük bir çoğunluğunun korkusu, kamusal alanların bilgisayar ağlarına siber saldırılar düzenlenmesi. Bu saldırılar sonucunda da elektrik, su kesintileri, ulaşım sorunları yaşanması, ekonomik krizlere neden olacak banka saldırıları. Kısaca halk korku içerisinde.

Uzmanlara göre bilgisayar virüsleri ya da siber saldırılar ile ekonomi, ulaşım ve sağlık alanını felce uğratmak isteyebilirler. Kısaca öldürmeyeceksin korkutacaksın demişler, özgürleştirme hareketi ile yalnızca kendi beyinlerinde kendilerini tutsak ettiler. Halkla bir anket yaptılar,

siber saldırı korkularına ilişkin ve en son Blaster virüsünün binlerce bilgisayara bulaşması ile ve bir süre Kuzey Amerika ile Kanada'yı karanlıkta bırakan elektrik sistemlerinin felç olması arasında bir ilişki kurdukları ortaya çıktı. Bu olay halk üzerinde daha büyük korkulara neden oldu.

Kum, sıcak, şiddet ve sefaletin kavurduğu bir ülke...



Serap ÖZTÜRK

Etiyopya Ağlarke

Serap Öztürk'ün Etiyopya günlüğü

Addis Abeba- Afar bölgesi, Etiyopya'nın Kuzeydoğusu'nda, Cibuti sınırı yakınında müslüman bir bölge. Burada halk geleneklerine çok bağlı ve tutucu, Fransızların yorumuna göre. Kadınlar bacaklarını uzun kumaş parçalarıyla örtüyor. Başlarına, saçlarını kapatmaktan çok güzel görünmek için kumaş ya da tül parçaları atıyorlar. Belden yukarılarıysa tamamen çıplak. Oldukça ilginç bir tutuculuk anlayışı...

Kadınlar genelde ince uzun ve çok güzeller. Başkent **Addis Abeba'dan Galaha'ya** gelmemiz iki gün sürdü. Yol boyunca sıcaklık gitgide artıyordu ama gerçek çölün ne olduğunu Galaha'da arabadan indiğimde anladım. Sıcak yüzüme tokat gibi çarptı. Nefes alamadım, sanki içime hava değil ateş çekiyordum. Başım döndü, bedenim uyuştı.

Hiçbir şeyle kıyaslayamayacağım, tarif edemeyeceğim, tanımadığım bir sıcak. Üstelik henüz kuraklık mevsimi başlamamış. Çalıştığımız yer, Galaha, çölün ortasında "hiçbir yer". STD (*Sınır Tanımayan Doktorlar*) Derneği'nin kurduğu bir kamp. En yakın yerleşim birimi arabayla bir buçuk saat mesafede.

Kampın çok yakınından geçen nehir yüzünden sıtma vakaları görülmeye başlamış. Sıcakların artmasıyla ciddi bir salgınla karşı karşıya kalmaktan korkuyoruz. Bu yüzden kamptaki ve kamp çevresindeki herkese sineklik dağıtmaya başladık. Ancak olanaksızlıklar içinde olanakları sonuna kadar kullanmaya alışık yaratıcı Etiyopya kadınları, siyah tülünden bu sineklikleri kesip saçlarının üzerine attıklarında son derece çekici olduklarını kısa sürede keşfettiler. Kamptaki

bütün kadınlar başlarında siyah tülleriyle, vakur ve alımlı, salınarak boy göstermeye başladığında **Bordeaux'daki** lojistik merkezine ek tedavi ilacı talebinde bulunmaya karar verdik.

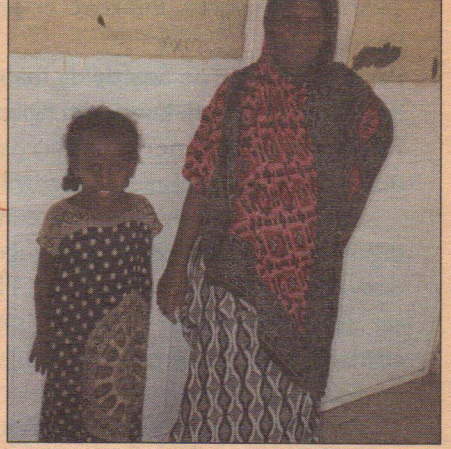
Beklediğimiz gibi, sıcaklar arttıkça sıtma vakaları çoğalmaya başladı. Sineklik ve koruyucu sprey dağıtmamıza rağmen çalışanların yarısından çoğu hastalığa yakalandı. **Lariam** adındaki hastalığı önleyici ilaç elimizde sınırlı sayıda olduğundan yalnızca bizler, "ayrıcılık" yabancı personel kullanabiliyordu. Çalışanlar sürekli sıtmaya karşı yeterince korunmadıklarından, kamplarında elektrik olmadığından, yemeklerin çok kötü olduğundan ve haklı haksız daha bir çok şeyden yakınıyordu. Üstelik hastane aslında bir tüberküloz merkezi olmasına rağmen her yerden her

çeşit hasta akın ediyor ve bunların da sayısı her geçen gün artıyordu. Gelenlerin çoğu zafiyet geçiren çocuklar ve **AIDS** vakalarıydı.

Her gün ağır vakaları bölge hastanelerine yetiştirmek için zamanla yarışıyoruz. Ve her akşam doktor **Philippe** yemekte o gün kaç çocuğun hangi hastalıktan öldüğünü anlatıyordu. Ölen çocukların sayıları da her gün artıyordu. Doktor Philippe neredeyse dört aydır burada. Çok yorgun ve yıpranmış görünüyor. Artık yaptığı işe, çevresindeki sefaletle yabancılaştı, hepimiz yavaş yavaş yabancılaşıyoruz.

Burada çalışabilmenin başka yolu yok. Ya oturup ağlayacak, ya da bir şeyler yapacaksınız. Açlık ve sıtma kuraklıkla beraber artıyordu fakat projenin bu yükü kaldıracak maddi ve insani kaynağı yoktu. Bütçede öngörülmediği halde **Paris'tekiler** bütçe hesaplarını bir kenara bırakıp ihtiyaca göre bütçeyi ve projenin hedeflerini yeniden belirlemeye hazır. Fakat bir türlü harekete geçilmiyordu. Artık gece gündüz çalışmaya başladık fakat yalnızca yirmi dört saatimiz var. Her gün çığlık çığlığa **Addis Abeba'ya raporlar yazıyoruz, çığlıklarımız yankı olarak geri dönüyor.**

Yıllardır STD'larla çalışan



Philippe bu kayıtsızlık karşısında şaşkın. Paris'le doğrudan bağlantımız yok, Başkent **Addis Abeba'yla Paris** arasında bir iletişim sorunu olduğu açık. Bu arada her gün seksen yeni hasta geliyor, ve onlarca çocuk ölmeye devam ediyor. Hepimiz neden burada olduğumuzu sormaya başladık kendimize. Özellikle de, faturaların, bütçe hesaplarının, iş kontratlarının, ortaklık anlaşmalarının arasında boğulan ben, hastane nöbetlerine, ilaç dağıtımlarına katılmasam iyice kaybedeceğim kendimi.

Hava sıcaklığı bazen elli dereceye yaklaşıyor. Kum fırtınalarıyla her yer bir anda kuma gömülüyor, her şeye yeniden başlamak gerekiyor. Sanki iç organlarıma kadar kumla doluyum.

Her gün patates ve piring yemekten bıktık. Keçi sütünden yoğurt üretme projemiz suya düştü, çünkü halk keçi sütü satmanın uğursuzluk getirdiğine



Artık gece gündüz çalışmaya başladık fakat yalnızca yirmi dört saatimiz var. Her gün çığlık çığlığa Addis Abeba'ya raporlar yazıyoruz, çığlıklarımız yankı olarak geri dönüyor.



Yonca Poyraz Doğan
poyrazdogan@yahoo.com

Washington- Geçtiğimiz haftalarda, "Yeni bir devrim olabilir mi?" başlıklı makalede alternatif enerji konusunu ele almıştık. "Pek çok uzmanın küresel ısınmanın sorumlusu saydığı petrol ve kömür gibi fosil yakıtların aksine, kullandıkça tükenmeyen, çevreye zarar vermeyen yeni teknoloji ürünü, yenilenebilir enerji kullanımının gittikçe arttığını biliyor muydunuz?" demiş ve rüzgar enerjisinden

İzlanda'daki hidrojen ekonomisine, dünyadaki yatırımlardan söz etmiştik.

Yazı üzerine aldığım e-postalar, konuyla ilgili pek çok kişi olduğunu gösterdi. İşte bir tanesi aşağıda, baraj projesinin Tunceli ve çevresinde yaratacağı olumsuz etkileri anlatıyor. Ardından, *New York Times* gazetesinin 31 Ağustos tarihli Pazar ekinde, taa Çin'deki ve dünyanın en büyük baraj projesi üzerine, etkileyici bir foto-röportaj okudum. Önce Tunceli'den, Munzur Vadisi ve Doğal Yaşamı Koruma Derneği'nden Koray Yıldırım:

"yeniHarman dergisinin son sayısında enerji ile ilgili yazdığınız yazıyı okudum.

Yazınızda genel olarak rüzgar enerjisi ve diğer enerji çeşitleri üzerine bilgiler verdiğinizden dolayı teşekkür ederim. Ben size Tunceli'den yazıyorum. Size ilimizi olumsuz bir şekilde etkileyecek barajlar projesi hakkında bilgi vermek istiyorum. İlimizin sınırları içinde 85 kilometre uzunluğunda bulunan Munzur vadisi barajlarla yok olma tehdidi karşısındadır. Munzur vadisi 42.000 hektar olup, 1971 yılında ulusal park ilan edilmiştir. Aynı Munzur vadisi 1994 yılında DSİ tarafından yapımına başlanan ve inşaatı şu anda bitme aşamasına gelmiş olan Uzunçayır barajı ile başlamıştır. Türkiye'nin Doğu Anadolu bölgesi Fırat

havzasında yer alan Tunceli ilinin Munzur vadisi ve çevresinde 8 adet baraj ve hidroelektrik santral yapımı projesi vardır. Munzur vadisi ulusal parkı UNESCO'nun 17. genel kurulu tarafından 16 Kasım 1972 tarihinde kabul edilmiş olan 'estetik ve bilimsel açıdan istisnai, evrensel değere sahip olan fiziki ve biyolojik oluşumdur' şeklinde kabul görmüştür. Barajlar sonucunda sürekli dışarıya göç veren ilimiz, 84 köyün barajlar projesi sonucu insansızlaşacaktır. Ayrıca il merkezinin Ovacık ve Pülümür ilçeleri ile ilişkisi kesilecektir. Bu barajlardan elde edilecek enerji, tüm Türkiye'de elde edilen enerjinin % 09.7'si kadardır.

n...

Boyum 1,52; pek de cüsseli sayılmam. Kapıya gelip karşısına dikildim. Gözlerimi gözlerine dikip, STD'nin çalışma alanlarında silah taşımanın yasak olduğunu söyleyecekken, tam da durduğum noktanın şef Ali'nin arazisi olduğunu hatırlayıp yutkundum.

inaniyor. Burada hiç süt ürünü yok. Arada bir kabile şefleri deve sütü getiriyor, fakat deve sütü pişirilince kesiliyor, ayrıca deve sütünün getiren kişinin huzurunda bitirilmemesi saygısızlık addediliyor. Sonunda süt tozundan yoğurt yapma tekniklerini geliştirip **STD-Galaha** projesi tarihinin ilk yoğurdunu üretiyoruz. Tabi alçak gönüllüğe gerek yok, Nasrettin Hoca'nın katkıları büyük...

Burada resmi makamlardan çok kabile şeflerinin sözü geçiyor. Bunların hemen çoğu savaşçı kabileler, bütün erkekler omzunda kalaşnikoflarla geziyor, STD kamp sınırları dışında. Her kabilenin içinde farklı düzeylerde yetkiye sahip bir çok şef ve bir büyük şef var. Daha ilk günden bir bir ziyaretime gelip kendilerine

Hava sıcaklığı bazen elli dere ceye yaklaşıyor. Kum fırtınalarıyla her yer bir anda kuma gömülüyor, her şeye yeniden başlamak gerekiyor. Sanki iç organlarıma kadar kumla doluyum.

saygıda kusur edilmemesi gerektiğini hatırlattılar. Bu arada birisi hastanenin iyi korunmadığını ve amca oğlunun ne kadar iyi bir bekçi olacağını, diğeri çalışanların yemeklerden şikayetçi olduğunu ve teyze kızının çok iyi yemek pişirdiğini anlattı. Güzel memleketimi aratmadıkları için gözlerim dolarak teşekkür ettim her birine.

İçlerinden biri, büyük şef, daha önce bizimle çalışıp kovulan kız kardeşini yeniden işe almam için beni her gün taciz etmeye devam etti. Bir gün gene büromun kapısında, bu sefer omzunda kalaşnikofuyla belirlediğinde **"bugün git yarın gel"** taktiğinin daha fazla işe yaramayacağını anladım. **Şef Ali** enine boyuna bir adam. Eh benim boyum 1,52; pek



de cüsseli sayılmam. Kapıya gelip karşısına dikildim, çok da komik görüldüğümün farkındaydım.

Gözlerimi gözlerine dikip, STD'nin çalışma alanlarında silah taşımanın yasak olduğunu söyleyecekken, tam da durduğum noktanın şef Ali'nin arazisi olduğunu hatırlayıp yutkundum. **"Size bakkaldan gazoz ismarlayayım"** deyip kampın dışına çıkardım. Şef Ali yine STD derneğinin şeflere saygı göstermesi gerektiğini, onlar olmadan burada düzeni koruyamayacağımızı, kendisinin kampta huzuru ve güveni sağladığını anlatacağı ki; bu kez kavganın kaçınılmaz olduğunu bildiğimden ilk yumruğu ben attım: STD'nin şeflere büyük saygısı olduğunu, kampın kabile halkına bir çok fayda sağladığını ancak düzen ve güven olmadığı takdirde kampı kapatacağımızı ve bunca insanın işsiz kalmasının bizim için üzücü olacağını söyledim.

(*Tabii ki yalan!*) Büyük şef kalaşnikofunu duvara dayayıp oturdu. Şefin yenik yüzünü görünce ne kadar korkmuş olduğumu farkettim. Şef Ali o günden sonra bir daha kız kardeşinden bahsetmedi. Yalnız her gün aşçılardan biri hastalanmaya başladı. Bir iki gün kız kardeşini almayı kabul ettim, ancak eşit davranmam gerektiğini söyleyip kalan günlerde **Zara'yı** çalıştırdım. Aşçılar yeniden sağlığına kavuştu.

Zara bebeğiyle birlikte kampın çevresinde yaşıyor. Kocasını on yıl boyunca STD'nin şoförlüğünü yapmış. Elinden her iş geliyor, hastalanan ya da izne çıkanlar olduğunda onu buluyordum genelde. Uysal, sessiz, yüzünde her zaman kaçamak, hüzünlü bir gülümseme var Zara'nın. Bir sabah mutfağın önünde kıyamet kopuyordu. Aşçılardan biri haber vermeden

memleketine gitmiş, kahvaltı hazır değil. Koşarak Zara'nın daybota'sına gittim. Çocuklar **"hastane hastane"** diye bağırıyordu. Hastaneye gidip Zara'yı aradım. Hastaların arasında, kucağında bebeğiyle buldum onu. Bebeğini ilk kez görüyorum. Derisiyle kemikleri arasında hiçbir şey yok gibi, etleri sarkmış, göbeği şiş, dışı fırlamış gözleri yüzünün neredeyse tamamını kaplıyor. Zara yüzünde aynı hüzünlü gülümsemeyle bana bakıp elimi tuttu. Öfkelenim. Bu bebek iki adım ötemizde aklıktan ölüyor. Doktor Philippe'i bulup **"Ne yapıyoruz biz burada"** dedim.

"Haklısın, ben de aynı soruyu dört aydır soruyorum kendime. Ama Ranem için yapabileceğimiz pek bir şey yok. Babası AIDS'ten öldü. Bebek de seropozitif. Büyük olasılıkla Zara da..."

(Devamı Haftaya)

nehrine

Milyarlarca dolar harcanarak yapılacak bu barajlar yerine daha ucuz hem de doğaya zarar vermeyen geri dönüşü olan rüzgar enerjisi yapılabilir. Munzur dağları rüzgar enerjisine uygun dağlardır. Barajlar tehdidinde ulusal parkımızda yeralan sayısız yüzleri bulan bitki türleri yok olmaktadır. Ayrıca Munzur suyunda bulunan kırmızı benekli alabalık türü de yok olmaktadır. Munzur dağlarına özgü endemik Ovacık sarımsağı da yok olacaktır. Bunlarla birlikte yöre tarihsel ve kültürel yok oluşla karşı karşıya kalacaktır. Yörenin Alevi inancının kültürel öğeleri kutsal mekanlar sular altında kalarak yok olacaktır. Kısacası doğamız,

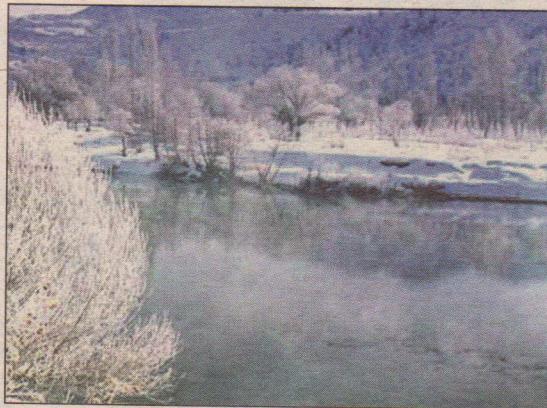
kültürümüz ve tarihimiz yok olacaktır. Bunun için mücadele veren yöreye ait çevre ve kültür derneklerinin mücadelesine tüm ekolojist ve duyarlı çevrelerin destek vermesi gerekmektedir. Küresel ısınmayla tehdit altındaki dünyamızda doğal güzelliklerimiz yok olmasın. Bergama'dan Munzur'a, temiz bir dünya. Teşekkürler."

Bu bilgiler için bizden de Koray Yıldırım'a teşekkürler. Bergama'dan Munzur'a, oradan Çin'e, Yang-Çe nehrine...

Dünyanın en uzun üçüncü nehri olan Yang-Çe üzerine kurulan, dünyanın en büyük barajından söz ederken kullanılacak sıfatların önünde hep bir 'en' var. Baraj, nehir üzerinde yaklaşık 2 kilometreye yayılıyor. 2009'da tamamlandığı zaman, 26 tribün sayesinde yılda 84 milyar kilo-

vat saat, yani Çin'in ihtiyacının 10'da biri kadar elektrik üretecek. Selleri de önleyecek. Parasal maliyeti 25 milyar dolar!

Bütün bu 'harikaların' yanı sıra, barajla birlikte gelen başka maliyetler de var. Sular altında kalan kentler ve evlerinden olan 1 milyon 300 bin kadar insan gibi...



Bir zamanların Shu eyaleti kralı Liu Bei'nin mezarı ile eski bir hanedanlığın tapınağı, baraj suları altına gömülmeden önce aceleyle kurtarılmış. Ancak binlerce tarihi ve kültürel zenginliği kurtarmaya yetecek kadar ne para, ne de zaman varmış. Ayrıca baraj sularına akıtılan kanalizasyon ve endüstri atıkları

nedeniyle, bir çevre felaketinin çok gecikmeyeceği uzmanlar tarafından hatırlatılsa da nafile.

Tokyo'da yaşayan serbest fotoğrafçı James Whitlow Delano, baraj suları serbest bırakılmadan öncesi ve sonrasını belgelemiş. Delano, bölgeden çelişkili duygularla ayrıldığını söylüyor. Nehrin çılgın akan sularının yerini sakin göletler almış. Eski liman kentlerinin canlılığı kalmamış. Yeni coğrafyayı bir durgunluk ve sessizlik sarmış.

Akşamsefası

zebun olmayasın!



İyi bir cariyeye nasıl olmalı? Bunun için önce bir sürü soruya yanıt aramak gerekiyor; Ağzı kokar mı? Koku alır mı? Burnunda nasırlaşmış sivilce var mı? Kulağı ıstır mı? Sözleri gevşek mi, kuvvetli mi? Tez mi konuşur? Kekeme veya peltek midir? Yürürken aksak mıdır? Mafsalında şiş bez veya ur var mıdır? Dişlerinin dibi kuvvetli mi, yoksa gevşek midir? 1200 yıl önce yaşayan Bilgin Keykavus, padişahlar için yazdığı kitapta bu sorulara yanıt veriyor...

Bundan tam 1200 yıl önce padişah oğullarına ne öğütler verildiğini öğrenmek ister miydiniz? O dönemin bilginlerinden Keykavus'un "kabusname" adlı kitabı bu konuda yol gösteriyor. "Yaz olunca kadınlara, kışın oğlanlara meyledin" lafı ile ünlü olan Keykavus, kitapta bunun nedenlerini de açıklıyor: "Oğlan teni sıcaktır, yazın iki sıcak bir yere gelse teni bozar. Kadın teni ise soğuktur."

"Kadın" ve "köle".. Belki ikisini aynı anda anmanın anlamsızlığından söz edenler çıkabilir. "Bu çağda.." diye başlayan sözcüklerle cümleler uzayabilir. Tarihe baktığımızda bu iki varlığın da benzer yanlarını görmek mümkün.. Çok değil 1200 yıl öncesine kadar "boyu kısacık değil uzun olsun", "Eti gayet yumuşak, derisi yufka, kemiği düz olsun" talepleriyle köle ismarlamışlar.. Buraya nereden geldik? Padişah soyundan gelen ve devletin üst kademelerinde önemli görevlerde bulunmuş bir babanın, oğluna nasihatlerini anlatan "Kabusname" adlı kitapta bütün bunların hepsi konu edilmiş. Kitapta köle almanın inceliklerinden, iyi bir cariyenin özelliklerine kadar birçok ayrıntı işlendiği gibi "şarap içme terbiyesi" gibi konulara da değiniliyor..

Dönemin "görgü kuralları" gibi bir anlamda.... "Şaka nasıl yapılır?" gibi onlarca ayrıntıyı da içeren eserin yazarı; Keykavus. Cumhuriyet Türkiye'sinde ilk baskısı 1964'te yayınlanan Kabusname şimdi de Pencere Yayınları tarafından basıldı.

Değişen ne var?

Günümüzden 1200 yıl önce kaleme alınmış ve yazıldığı yıldan günümüze kadar, bir çok dile çevrilerek dünya edebiyatında yer edinmiş önemli bir klasik. Çevirmen Serpil Ekici'nin kitapla ilgili yorumu da ilginç. "Aradan geçen yüzlerce yıl içinde hayatımıza teknoloji girdi. Ancak insana ait duygular, zaafılar, ilişkiler, beklentiler hiç değişmemiş" diyor Ekici. Biz de okurken çarpıcı öğütlerin altını çizdik. Yemek yeme kurallarından, hamama nasıl girilmesi gerektiğine kadar bir çok öğüt çıktı karşımıza. "Baba ve Ana Hakkı", "Şaka Yapma", "Çocuk Terbiyesi" gibi günlük "görgü kuralları" çerçevesinde öğütler de veriyordu Keykavus dönemin iktidar sınıfına... "Vezirliğin Kuralları" gibi sadece devlet katında işe yarayacak öğütler de.. Cinsel yaşamı da unutmamıştı. "Cima"nın faydalı ve zararlısının hangisi olduğu konusunda da aydınlatıyor. Kul ve cariyeye alıp satmak o zamanlar son derece gündelik işler arasında. Keykavus bu çerçeve içinde de çok ayrıntılı bilgileri aktarıyor. At satın alma konusu var ki bir kadında bu kadar özellik aranmıyor...

Kul ve cariyeye alıp satmak

Kitabın köle ve cariyeye alım satımı ile ilgili bölümü şöyle başlıyor; "Bilmiş ol ey oğul ki cariyeye ve kul satın almak istersen gayet aklını toplaman gerek. Ki köle ve cariyeye pazarı, hayvan pazarına benzemez. Adam satın almak gürbüz ilimdir. Çünkü adamın içerdeki ayıbı, dışındakinden çok olur. Çoğu zaman köle alırken bir bakışta güzel görünür, lakin uyanık bir anlayışla bakarsan çirkin görünür."

"Nazla beslenmiş" olan köle kesinlikle

revaçta değil. "Sen de onu bin nazla beslesen hiç sana minneti olmaz. Çünkü bolluk ve ululuğu başka yerde görmüştür. Hakir tutup, hafife alırsan ya kaçır veya sat beni, der ya da gönlünde seni düşman edinir. Kulu, zahmetle, meşakkatle ve cefayla beslemiş olan evden al. Senden azıcık rahat görürse hoşnut olur ve seni sever" diyor Keykavus, Köle alıp satmanın bakkaldan ekmek almak gibi doğal olduğu o zaman diliminde, bunun "raconunu" uzun uzun anlatmış yazar. Köleler o kadar çeşitli ki. Örneğin evin ya da tarlanın işlerinde çalışmak için farklı, "arkadaşlık için" ise ayrı kişilikte bir köle tipi söz konusu. "Hem cariyeye hem de köle" olarak kullanılacak bir kadını ilgili ayrıntılı bilgiler de mevcut kitapta: İşte özellikleri; "Orta boylu ve orta kiloda olsun. Çok kilolu ve çok zayıf olmasın. Beli ince olsun. Boyu kısacık değil uzun olsun. Saçı iri değil yumuşak olsun. Renginin kara veya sarı olması farketmez, yeter ki yumuşak olsun. Elinin içi değirmi ve yumuşak olsun. Derisi yufka, kemiği düz ve dudağı kırmızı olsun. Saçı kara, gözü ela, kaşları ve kirpiği kara olsun. Amma kaşları çatık değil, açık olsun. Çifte gerdanlı olsun. Yanağı çevresi kızılı aklı ayva gülü gibi olsun. Dişleri ak ve düz olsun. Geri kalan azası da buna uygun olsun."

Hadım edeceksen dişleri seyrek, parmakları kısa olsun!

"Hadım etmek" için kul alacak padişaha öyle bir tip öneriliyor ki "gayet kara ve ekşi yüzlü" cinsinden! İşte haremden görevli olacak ve hadım edilecek erkekte aranacak diğer özellikler; "Yüzü buruş, buruş olsun. Gövdesi zayıf, derisi kuru, saçı yufkacık, dişleri seyrek, sesi incecik ve baldırı ince olsun. Dudağı kalın, burnu yassı olsun. Parmakları kısacık, boyu büğrü ve boynu ince olsun". Bu dediği gibi olanlar sarayda hadım olmaya yarayan cinsten!. Belki daha da ileri gidip bu tip adamları sabun yapmak istemiş olabilirler! Hadımlarda "benzi kızıl" olanlara nedense rağbet var. Sarışın hadımdan çok sakınmak ve kesinlikle uzak durmak gerektiğini söylüyor: "Saçı yoluk, gözü çipil, çapaklı olur sarışınların! Derler ki kendi sever kadını veya başka kişiye sevdirmek için pezevenklik ederler.. Bunun gibisinden hayır gelmez."

Cariyeyi önce dene!

Peki cariyeye nasıl olmalı? O kadar



nen şöyle; “Şehvet galip gelip, sevgili arzulanmış vakit, o şehvetin üstünlüğünü kendinden defetmeden, kul ya da cariye alma. Birkaç kez çiftleşip şehvet arzunu dindirmeyince kul ya da cariye alma ki o şehvetli zamanında çirkin de güzel görünür. O şehveti sakinleştirdikten sonra kul ya da cariye almakla meşgul ol ki, güzel midir çirkin midir seçsin.”

Aşk acısı

Aşık olmak ise başlıbaşına bir sorun. Kesinlikle aşk tavsiye edilmiyor padişah adayına.. “Çalış ey oğul âşık olmayasın. Gönül şehvetine uymak akıllılara göre değildir. Şimdi ne kadar çaban varsa göster ve gönül aşka bağlamaktan çok sakın ki âşıklık bir belâli iştir.. Örneğin bir yıllık kavuşmanın rahatı, bir günlük ayrılık acısının üzünlüğüne değmez.” Eğer âşık gönlünü başka bir nesneyle meşgul ederse âşktan kurtulabilir! “Bedeninden şehveti boşaltmaya uğraş, yani çok çiftleş. Yürek zayıflasın ve artık şehvetten geçsin” öğüdünü veriyor. Ayrıca, Zeke-riyya oğlu Muhammed adlı bir bilginin önerilerinden de alıntı yapmış; “Aşk için söylemektedirler ki, her şeyden önce sızılardan bir sızıdır onun ilacı. Aşığa doyuya yemek vermesinler, güç işler işletsinler, ağır yük götürsünler, çok çiftleştirsınler, uzak sefere gönder-

ayrıntı var ki, “Dişlerinin dibinin kuvveti dahi” önem taşıyor. Ağzı kokar mı? Burnu kokar mı? Burnunda nasırlaşmış sivilce var mı? Kulağı ısıtır mı, yoksa sağır mı? Sözleri gevşek mi, kuvvetli mi? Tez tez mi söyler, kekeme veya peltek midir yoksa akıcı mıdır? Yürürken aksak mıdır, değil midir? Mafsallarında şiş bez veya ur var mıdır, yok mudur? Dişlerinin dibi kuvvetli mi,

yoksa gevşek midir? Bütün bu soruların yanıtı önemliymiş. Adam evleneceği kadında bile bu kadar özellik aramaya üşenir, sen Keykavus’a bak! Cariye istihdam etmeden önce “denemek” de saray geleneği arasında. Kitaptaki öneri ay-

sinler ve ne kadar zahmetli ne iş varsa yaptırınsınlar. Kendi canından âciz kalıncaya uğraşsin o işle.”

Sevgi sıcak cima soğuktur

“Cima” (cinsel ilişki) ile ilgili bölümlerde tebessüm etmek mümkün değil. Uzunca bir alıntı yaptık o bölümden; “Şöyle bilmiş ol ey oğul ki cima etmek dünyanın en büyük lezzetlerindendir. Lâkin bunun lezzetine aldanıp çok meşgul olma ki teninin temeli yarılsın. Eğer kendini yenemezsen, hiç olmazsa sevdiğinle cima etme ki sevginin esas bozulması. Zira ki sevgi sıcak bir nesnedir ve cima soğuk bir harekettir. Şüphesiz bu soğukluk o sıcaklığı bozar.. Bulduğunca bunamamak gerek. Yani ele geçtikçe yapmamak gerek. Zira ki her ele geçtiğinde cima etmek, hayvanların işidir. Zira hayvanlar vakitli, vakitsiz bilmezler. Ne zaman ellerine geçse yaparlar. Adam olanın zamanını beklemesi gerekir ki hayvan ile arasında fark olsun. Bilinmelidir ki bu adamdır, bu hayvandır.”

“Ayırım yapmayın”

Köle ve cariyelerle yapılan cima’da kurallar var! İki gruptan biri diğerine düşman olabiliyor. Bunun için “meyl” yalnız birine olmamalı. “İkisini eşit gözlersen hem kölenin hem cariyenin hizmetlerinden iki türlü safa kazanırsın” diyor. Bir de çok cima edenlere uyarılar var: “Her nesnenin orta hallisi hoştur. O da iştahla yani çok arzuyla hoştur. Çok iştahın olsun ya da olmasın, sıcak hamamda, sıcak günde ve çok soğukta cima etme ki çok ziyan edersin, özellikle ihtiyarsan, ilk baharda cima etmek gayet hoştur ve her huya uygundur. Çünkü ilk baharın tabiatı orta halli, yumuşaktır. İlk baharın havası yumuşak olduğundan, çeşmelerde ve pınarlarda çok su olur. Alemde hoşluk ve rahatlık artar. Kâinat böyle olunca, bizim tenimiz ki insanız, nasıl ki kâinatta sular artar, bizim de insan tenimizde kan artar ve kandan şehvet artar. “

At ve avrat

O dönemde at çok önemli. Atın ve adamın özü bir! Kekavus, “Baytarname” adlı yayından alıntıyla “iyi at”ın özelliklerini anlatmış.. Baytarname’nin üstatları şöyle demişler; “Atın dişleri ince ve düz ve de yukarı dudağı aşağı dudağından uzun olmalı. Yani aşağı dudağı sarkık olmalı. Burnu yüce, alnı yassı, kulağı düz, inatçı ve kulağı uzun olmalı. Boynunun boğazından yanı ince, göğsünden yanı kalın olmalı.. İnciği kalın, bileğinden kısacık olmalı. Yeleşi kısacık ve yufkacık olmalı, kaba olmamalı. Tırnakları kara ve uzun, ökçesi değirmi olmalı. Arkası yufka, böğrü ince olmalı. Elinin ve ayağının arası geniş ve açık olmalı. Kuyruğu ince, hayası ve derisi kara olmalı. Gözü ve kirpiği de kara olmalı. Budunun iç yüzü dolgun etli olmalı. Üzerine binen kişi hareket ettiğinde, at o erin hareketini duymalı. Bu dediğim nişanların hepsi bir atta varsa o atın hünerine hiç kimse bahane bulamaz.”



KUYUDA

Eflatun NURİ

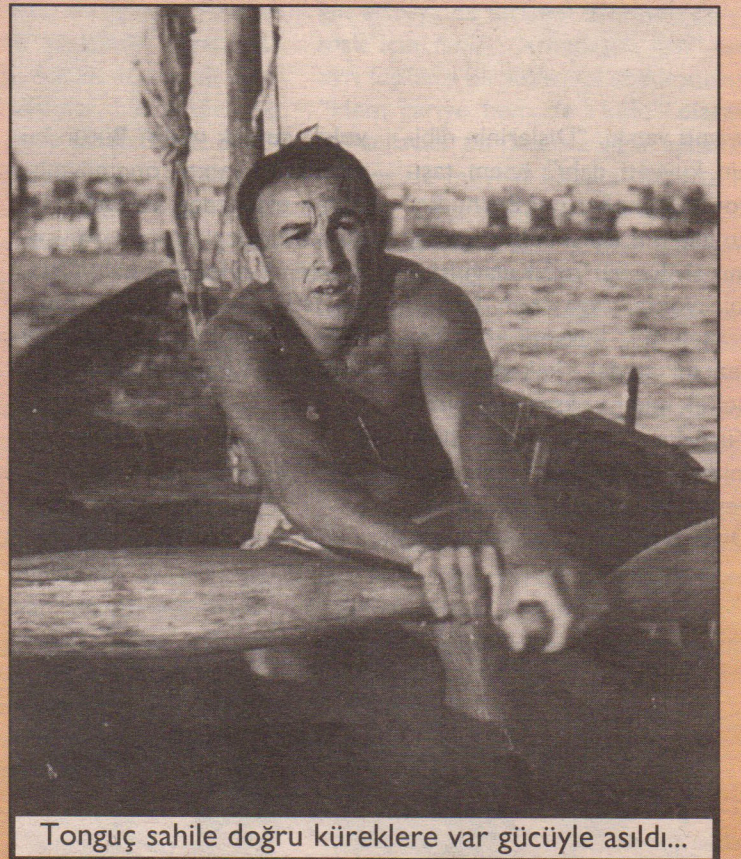
Çatladıkapi sahilllerinde, Bizans surları üzerinde, Tonguç'un dayısının balıkçı kulübesinin önündeki bahçede, sağa sola kaykılan masamızda şaraplarımızı yudumluyorduk. Tonguç'un yengesi nar gibi kızarmış, cızırdayan istavritleri masadaki kocaman tepsiye boşaltırken, Aziz ağabey elini sıcak istavritlere uzattı. Çardağın ortasından sarkan gemici fenerinin etrafında; gece kelekleri, ateş böcekleri, pervaneler dönüyordu. Masadaki şarap damlalarından nasibini alan kara sinekler, zikzaklar çizerek dolaşıyorlardı. Aniden asma yaprakları hışırdamaya, başımızın üzerindeki fener sallanmaya, çardak da gıcırdamaya başladı. Tahir Alangu çok evhamlı biriydi; etrafı tedirgin gözlerle izlemeye başladı. Balıkçı motorlarının patat!.. patat!.. sesleri iyice yaklaşmıştı. Yavaş yavaş surları bir yosun kokusu sardı. Tonguç: "Hava döndü, balıkçılar dönüyor; hava patlayacak!" dedi. Tahir Alangu, altındaki sandalyeyi masaya yaklaştırıp, masanın iki yanına sıkıca yapıştı. Tahir Alangu: "Vatan gazetesinde çalışıyorduk. Eflatun elinde bir sürü oltayla içeri girdi. Tonguç'la balık tutmaya gideceklermiş. Bunların aklına uydum; denizle başım hoş değil. Neyse denize açıldık. Aynen böyle yavaş yavaş hava bozdu, dalgalar sandalı sallamaya başladı. Tonguç birbirine dolaşmış ağları, ayırmaya çalışıyordu! Baktım, sandal bir ceviz kabuğu gibi dalgalar içinde bir batıp bir çıkıyor. Bende şafak attı, ne bet kaldı ne beniz! Tonguç'a bağurdım 'bırak şu oltaları kurtarmayı, bizi kurtar. Yapış şu küreklere gidelim, sandal alabora olacak boğulacağız, ben yüzmeyi de bilmiyorum haberin olsun' dedim. Dalgalar bizi iyice açığa atmıştı. Sahildeki insanlar pire kadar görünüyordu. Tonguç sahile doğru boşuna kürek çekiyordu; aynen akıntıya kürek çekmek gibi. Eflatun da gayet rahat bana elleriyle kollarıyla yüzmeyi öğretmeye çalışıyordu." Araya girdim "ama hocam yahu bu yüzmek çok kolaymış ne çabuk öğrendim demiştin!"

Tahir Alangu: "Evet öyle dedim, çünkü sen bana yüzmeyi öğretmek için, el kol hareketleriyle beraber tepiniyordun. Ben de sandal devrilmesin diye öyle söyledim. Gülüştük..." "Hocam doğrusu ben de yüzmeyi bilmiyorum ama yüzenlere dikkat etmiştim. Sana moral vermek, gördüklerimi daha iyi anlatabilmek için pandomim yapıyordum" dedim!.. Aziz abi Tahir Alangu'ya "Bu Eflatun var ya, hem dalga geçiyor, hem de hayatı ciddiye almıyor. Ben 'Marko Paşa'nın devamı 'Medet'i çıkarırken Eflatun da karikatür çiziyordu. Çemberlitaş'taki Osman Bey matbaasını bilirsin, orada büromuz vardı. Dergi de orada basılıyordu. İki de birde polisler bizi basıyordu. Ben yazılarımı çoğu kez kahve köşelerinde, Eflatun da karikatürlerini klîşhanede çiziyordu. Sadece polisler peşimizde değildi! Bir de bobin artığı kağıdı Kürt hamallardan, iki misli fiyatla borca alıyorduk. Onlar da peşimizdeydi. Bayii Sabri de 'Aziz bey, paraları toparlamadım bi yarın uğra bakalım' diyordu. O sıralar eve de gidemiyordum, evin etrafını polis sarmış." Ve bir gün Eflatun "Aziz abi, Mısır'a gidelim orada Makro Paşa'yı çıkaralım" dedi. Cebinden de bir kart çıkardı. Kart da Hükümet Meydanı Berber İbrahim eliyle 'Foto Enver Apti-Kilis' yazıyordu." Enver Apti'nin ağabeyi sınırdan adam geçiriyorlarmış. Eflatun'a "Ben iki üç gün içinde para işini halleder seni almaya gelirim" dedim. Birkaç gün sonra gittim evde yoktu. Polisler beni Çamlıca eteklerinde sardılar. İki üç gün aç susuz çalıların arasında gizlendim. Daha sonra da Haydarpaşa'dan doğru Kilis'e geldim." "Aziz abi izin verirsene gerisini ben anlatayım" dedim... "Anlat bakalım! Ne anlatacaksın?" "Üç dört gün sonra Çağaloğlu'nda dolmuş bekliyordum. Gazete satan çocuklar birbirleriyle yarış edercesine koşuyorlar... "Gece Postası" "Son Saat" "Ekspress": Aziz Nesin'in yakalandığını yazıyor!" diye avaz avaz bağırıyorlardı. Bir gazete aldım: "Aziz Nesin

Kilis'de yakalandı, tanınmamak için kafasını kazıtmış" yazıyordu. Ne yalan söyleyeyim, içimden "Adres doğruymuş berberi bulmuş" deyiverdim!.. Bir süre sonra Tonguç, Osmanlı'nın ve doğanın yer yer yıktığı bu Bizans surları üzerindeki kulübenin içini gezdirmek için önümüze düştü. Ellerimizde şarap bardakları kulübeye girdik. Ocağın bulunduğu mutfak gibi kullanılan bir aradan geçtik. Tonguç bizi odasına götürdü. Bu küçük odada iki mazgal deliği vardı. Her taraf kireçle bembeyaz badanalanmıştı. Mazgal deliğinin biri, özenle yerleştirilmiş çoğu "Varlık Yayınları" kitaplarından oluşan küçük bir kütüphaneydi. Yanda da Amentü Gemisi'nden atılan bakır top vardı. Tonguç onun üzerine Piri Reis'i kışkandıracak güzellikte bir dünya haritası çizmişti. Üzerinde de yarıya kadar erimiş bir mumun, yayılıp akması bizi kutupların o buzlu ortamına götürüyordu. Öteki mazgal deliği de yeşil boyalı çerçeveleri olan bir pencereye dönüşmüştü. Yanlarında küçük çiçekli perdeler yere kadar iniyordu. Tonguç bu mazgal deliğinin içini, karikatürlerini çizdiği küçük bir masa gibi kullanıyordu. Küçük bir saksı içinde fırçalar, kalemler, ucu takılmamış kalem sapları vardı. Saksının etrafına çepeçevre kır çiçekleri çizmiş onları boyamıştı. O yerde bitmemiş bir karikatür, kapağı açık yerli çini mürekkebi, bıçağı küflü kalemtırış ve fındık kadar kalmış bir silgi göze çarpıyordu. Parça kumaşlarla özenle dikilmiş, rengarenk yuvarlak bir yastık ve altında arkası olmayan tahta bir sandalye, mazgal deliğine doğru sokulmuştu. Yanda bir kerevet ve duvara çizilmiş büyük boy karikatürler odayı süslemekten öte acı acı güldürüyordu. Yanıbaşında iri harflerle yazılmış Orhan Veli'den bir şiir: İstanbul'u dinliyorum, gözlerim kapalı!.. Sözde bahçeye çıkıp masaya oturduk. Ruhi Su, ince uzun ama yıpranmış parmaklarıyla başının üzerindeki asmadan sarkan, üzümün salkımından kara kedi gözü gibi ışyan iri üzüm tanesini kopardı.

Eflatun'un halasının oğlu Orhan Barlas, benim çok sevdiğim, eski bir arkadaşımıdır. O Ankara Konservatuari'nı bitirip şef olmuştu. İstanbul'a döndüğünde Bağlarbaşı'ndaki baba evinde buluşurduk. O hep konservatuari bıraktığıma kızar: "Türkiye büyük bir opera sanatçısını kaybetti derdudurdu." Eflatun o günlerde on dört, on beş yaşlarındaydı. Bizi ses-

babası emekli mübaşir Hüseyin Efendi'ye Orhan'ın bütün kitaplarını yok etmesini söyledim. O da gecenin bir saatinde bütün kitapları, bahçelerindeki kuyuya atmaz mı... Derken, bir gün Viyana'dan, Orhan'dan mektup aldım. Bizim Orhan, Eflatun gibi yakışıklıydı. Mektubunda "Ruhi, dönmem çok güçleşti, buralarda taş üstünde taş kalmadı, her yer bombalandı. Ne yiyecek ne



Tonguç sahile doğru küreklere var gücüyle asıldı...

sizce izlerdi. Orhan'a "Yahu ben mutluyum, benim ne yaptığıma karışma. Anadolu'nun en ücra köylerinde, bir soluğun, bir ağdın peşindeyim. O kopan feryadı, ağıtı ezgiyi notalarım döküyorum" dedi. Orhan bu sözlerimden etkilendi, başını öne eğdi. "Sen doğru bildiğin yoldasın. Keşke, keşke ben de senin gibi yapabilseydim" demişti. Geçen gün Kerim Sadi'nin Bağlarbaşı'ndaki evini polislerin bastığını duydum. Hem kitaplarını hem de kendisini, sorgusuz sualsiz alıp götürmüşler. O dönem Orhan'ı Devlet Konservatuari Viyana'ya göndermişti. Orhan, İkinci Dünya Harbi başlayınca Türkiye'ye dönememişti. On da da bir sürü Rus yazarlarının yasaklanmış kitapları vardı. Hemen Bağlarbaşı'na gittim,

içecek var, neyse ki Viyanalı birkaç hayat kadını, beni saklıyor, yediyor, içiriyor" diye yazıyordu. Bu mektubu babasına okudum. Adamcağız ne yapsın, sevindi doğrusu!.. Orhan'ın bana yazdıkları, sözlüsü Müzeher'in kulağına gitmiş. O'da: "Orhan beni fahişelere tercih ediyor" diye kendisini bahçedeki kuyuya atmış. Ama daha evvel kuyuya atılan kitaplar, suyu emip şişince, orada yumuşacık bir yatak oluşmuş. Müzeher'in hayatını kitaplar kurtarmış. Söze izin alarak girdim; "Eğer o kitapları ben okuyup okuyup yerine koymasaydım ve Metin Eloğlu'na da okuması için verdiğim kitapların peşine düşmeseydim, kuyuya atılacak tek bir kitap bulunamaz ve Müzeher abla kesin hayatta olmazdı" dedim.

SIYAH İNCİ İSTANBUL'UN BOYNUNDA



Bazı grupların birden fazla şarkısına yer verirsiniz bu soundtrack'te... Benim için bunlardan biri, **Skunk Anansie**. 1996'da **'Paranoid&Sunburt'** çıktığında, ayağımın altındaki zeminin uzun zamandır olmadığı kadar sağlam sarsıldığını söylemeliyim. Politik meyilli, vahşi ve öfkeli ritimleri teninin siyahı ile boyayan **Skin**, sesini duyduğum andan itibaren pop şarkıcılarına platonik aşk besleyen genç kızların bilinçsizliğini yarattı naçizane bünyemde!

Strange Days'in film müziğinde seslendirdikleri **'Selling Jesus'**, filme gösterilen ilgi sonucu, ağza çalınan bir parmak bal tadında grubun da çıkış şarkısı ve bir nevi albümün alınması için vesile oldu. **'Paranoid&Sunburt'**, tüm dünyada 4 milyon sattı ve **'Weak'** bir çok grup tarafından defalarca cover'landı.

İlk albümün sarhoşluğu sürerken, 1998'de çıkan **'Stoosh'** üstüne cila oldu. **'Paranoid&Sunburt'**ün yarattığı sersemleten sertlik, yerini biraz daha yumuşak melodilere ve feminen lyriclere bırakmıştı. Bunun ülkemizdeki yansımaları olarak geçen sene **Uluslararası Uçan Süpürge Kadın Filmleri Festivali**, televizyon için hazırladığı reklam filmlerinde bu albümden **'Pic-kın' On Me**'yi kullandı.

Hemen ertesi sene 1999'da çıkan albümlerinin **'Post Organic Chill'** adını taşıması bir metaforu belki de, oysa bizim gözümüz bunu fark etmeyecek kadar kamaşmıştı. Ne de olsa ilk iki albümle üst üste kazandıkları başarılar beklenmedik bir orgazm etkisi yaratmış ve sonra-

sında gelen ürperti, grup elemanları üzerinde bundan sonra birbirlerine nasıl davranacaklarını bilmeyen sevgili etkisi bırakmıştı. **Skin** ise dağılmalarıyla ilgili **"Sanırım evlilik gibiydi. Kimyasal kaybolmuştu. Beni tatmin etmeyi kesmişti, ve ne yazık ki artık hiç eğlenceli değildi."** diyor.

Skunk Anansie, dağılmadan önce **Björk** ile **Army of Me**, **K'Choice** ile **Not An Addict**, **Pavorotti** ile **You'll Follow Me Down** gibi kimi şarkıları da yeniden paketleyip, hediye etti bize.

1995'de İngiltere'nin **Kerrang** dergisi tarafından **En İyi İngiliz Grubu**, 1997'de **MTV Avrupa Müzik Ödülleri**'nde **En İyi Rock** ve **En İyi Canlı Performans** grubu seçildiler. 1994'de **Lenny Kravitz**, 1999'da **Rammstein** ve **Soulfly** ile turneye çıktılar ama Türkiye'ye gelmek bilmediler!

Charity, **Brazen**, **Hedonism**, **100 Ways to be a Good Girl** gibi şarkılarda **Skin** sadece şarkı söylemeyi beceren doğuştan şanslı bir ırkın mensubu olmadığını, sesiyle oynamayı bilen bir **'diva'** olduğunu bize kanıtladı. **'Evliliğinin'** sona ermesiyle yeni bir maceraya atılan siyah inci, 2 Haziran 2003'de **EMI Records**'dan çıkan ilk solo albümü **'Fleshwounds'**'da, kaybettiğini söylediği kimyayı anlattı bize. **"Bütün albüm aşk diye adlandırdığımız akıl hastalığı ile ilgili."** diyor **Skin**.

Ve 30 Ağustos 2003... Tuborg Rock Festivali bünyesinde, **Skin**, İstanbul'daydı. Benim içimde yedi senepin iliklerime işleyen özlemi... Biraz da burukluk ister is-

temez. Kalabalığa karıştığında karşılaştığım her suratta gördüğüm küskünlük. Oradaydık, ama alınması gereken gönüllerimiz asılıydı havada...

Etrafa şöyle bir baktım. Beş yıl bulan bir aradan sonra, yine alternatif rock bağımlısı insanların içindeydim. Oh be dünya varmış kardeşim! **Techno partilerin prototip bebelerinden gına gelmişti**. Tabii mutlu bir azınlığın elinde bira kutuları. Onlar da muhtemelen, girişte davetlilere verilen fişlerin marifetiyle elde edilmiştir. Hayır, sen festivali düzenleyen kuruluş olarak kendi ürettiğin bir malı beş katına satıyorsan, yapmaya çalıştığın reklamın ne anlamı kaldı ki... Bir bira beş milyon olur mu? Hal böyleyken, sarhoş olmak için gereken yaklaşık kırk milyon lirayı çok az insan bulabilmişti. Gerçi konser alanına girmeden, dışarıda bira satan işportacıardan anlamalydık, içeride bizi mali bir krizin beklediğini...

Sahneye çıkması gereken saat geldiği halde süren soundcheck, iyice huysuzlandırdı kalabalığı. Hiçbir konserde cesaret edemediğim bir girişkenlikle elde ettiğim en ön sıralardaki yerimi kimselere kaptırmaya niyetim yoktu, hava da inadına sıcak!

Sahneye sıkılan bol keseden duman bir işaretledi, oysa hiç birimiz kızılderili değildik. **'Listen to your self'**le başlayan rüya, diğer **Fleshwounds** şarkılarının arasına rastgele serpiştirilen **Hedonism**, **Weak**, **Charlie Big Potato** unutulmazları ile sürdü. Defalarca bis'e çıkan **Skin**, **'Secretly'**i de söyleyip **"Hadi şimdi evinize gidin!"** dediğinde mecburen şöyle bir silkelendik!

Bu arada **Venue**'de güzel müzik yapılamayacağına dair tezim de ciddi bir darbe yemiş oldu. **Tiesto**'sundan **Marco V**'ye, gelmeyen adam kalmadı ama hepsi içler acısı. Ben bir-iki umursamadım, sonra işi bilimselliğe döktüm, mutlaka bir falso bulacağım. Önce elektrik kabloların-

dan kıldandım. Her yerden kablo geçiyor kardeşim, bir diskotek oradan oraya üçlü priz mantığıyla çevrilir mi? Dedim herhalde bunların yaydığı elektrik insanı ters etkiliyor, seyircilerden de sanatçıya yansıyor; böylece iş çıkmaza giriyor. İşin mühendisinden sordum soruşturdum, **"O voltajda elektrik bir bok etmez, hissedilmez bile"** gibi cevaplar aldım. Sonra baktım, pist bayır aşağı. Eğim sahneye zıt yani. Millet eğlenmek için yokuş yukarı koşmak zorunda bırakılıyor. Harfiyatçı bunları işin ortasında bırakıp gitmiş demek ki...

Otoparkın da beleş olmasının verdiği halay sevinciyle mutlu mesut çıkarken, **Skin**'in üçüncü bis için sahneye fırladığını gördüm. Madem bu kadar hastasıydın ortamın, neden daha önce gelmedin be hayatım? Türkiye'ye neden böyle inceden, kebabçıya gelinmiş de, bilinmeyen versi-

yonlara girip yemeği tehlikeye atmamak adına söylenen Lahmacun edasıyla bakılıyor, anlamış değilim.

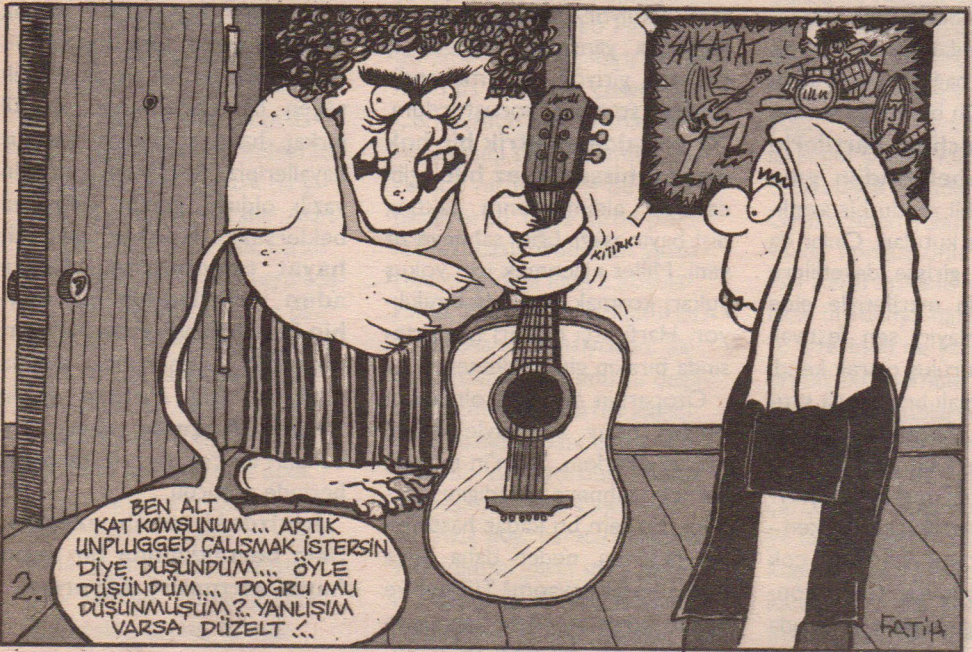
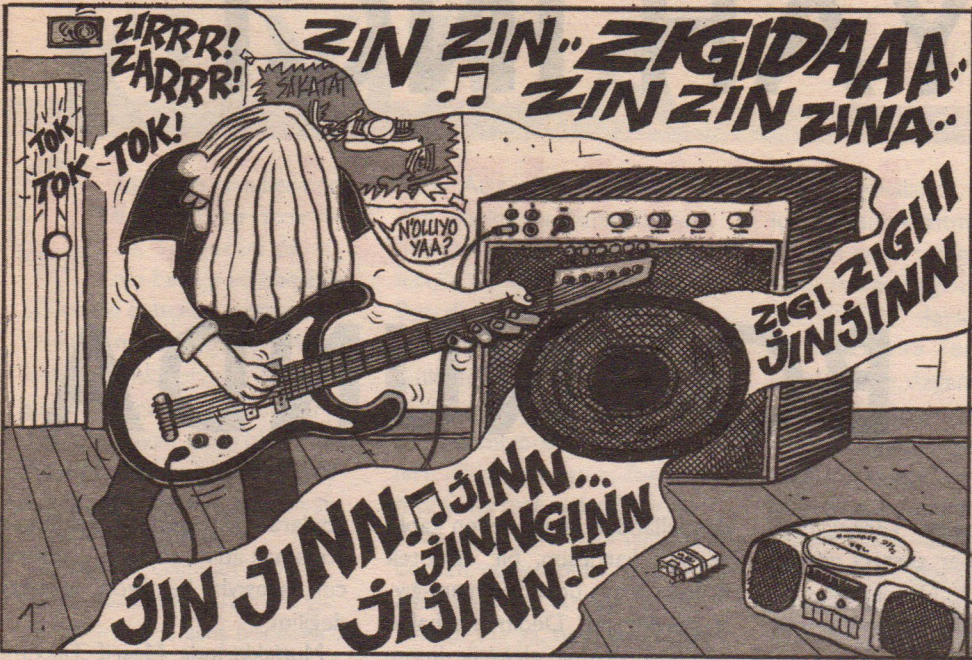
Mutfaklarında Maarif Takvimi olanlar bilir; her gün için yemek önerileri verilir. Eğer anneniz biraz obsesif ise, ve siz de yemek seçen bir çocuksanız, sürekli birkaç hafta sonrasına kurulum hayalleriniz. Sevdiğiniz yemeğin yazılı olduğu günün gelmesini beklersiniz. **Konser gecesi, hayat takvimimizin koşar adım yuvarlandığı bir tarihin iziydi.** Sabah ezanı yedi ayrı noktadan başladığında aklıma **Charlie Big Potato** geldi. **Skunk Anansie** dağılırken, benzeri bir çok sürprizi de beraberinde götürdü.

İçinizdeki sabah ezanına, Skin berraklığında bir sesin hayat vermesini diliyorum.



TEKE ZORTLATMASI

Fatih KAAAN



Evet İskender ama kebab olanı değil!

1898 yılında Alman Kayzeri İstanbul'a gelir. Gezisi İstanbul'dan başlayarak o zamanlar Osmanlıların elinde olan Kudüs'e kadar sürecektir. Kayzer geldi diye yer yerinden oynar. Muhteşem bir şekilde karşılanır ve ağırlanır.

Buraya kadar herşey tamam... Adam gelmiş, misafirperverlik falan filan herşey veri gut.. Ayrıca adama yağmur gibi hediye veriliyor. Bu da tamam..

Ancaak, bu hediye alıp verme işlemi sırasında Sultan Abdülhamid tutup da İskender Lahti'ni Kayzer'e hediye etmeye kalkışınca ahaliden bir kişi, "İskender Lahti'ni verirsiniz, ancak beni de içine koyup öyle verirsiniz!"

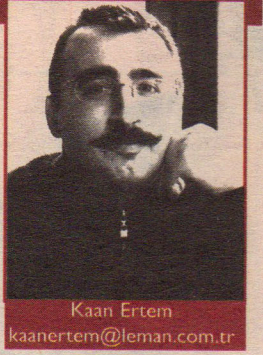
hem de çilekeş adamlardan biridir.

Onun sanatını ise kimileri sever, kimileri sevmeyiz. Resimleri aslında batıların aradığı büyü, esrarlı şark havasını çok iyi verir.

19.yüzyılın sonlarında Batılılaşmaya çalışan Osmanlı toplumunun en belirgin kişilerinden biridir Osman Hamdi..

Ressam olması da ayrı bir macera konusudur. 1860 yılında Hukuk okumak üzere gittiği (gönderildiği) Paris'te kafasında fes üzerinde redingot ile oturup resim çizen ve kendini kabul ettirip Hukuk eğitimini bırakarak Resim eğitime devam eden de kendisidir..

Dikkatli ve titiz bir yapıya sahip olan Os-



Kaan Ertem
kaanertem@leman.com.tr

alan aday adayları da onu çizmeye koşuyor.

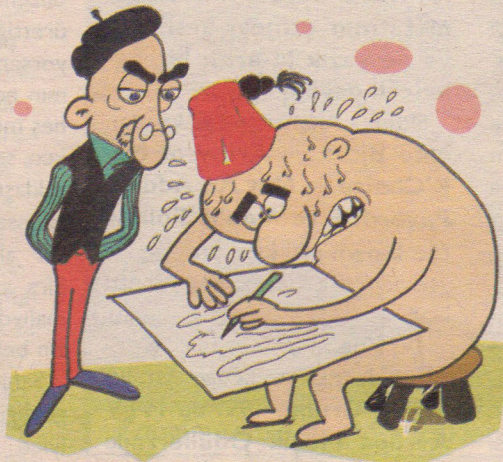
İskender lahti, her gelinlik kızın rüyası Zetina dikiş makinesi gibi her Güzel sanatlar Fakültesi adayının mutlaka bir kere gidip gördüğü ve çizdiği bir anıt olarak tarihteki ve literatürdeki yerini çoktan almış durumda.

Bir iki hafta evvel elinde duralit ve 2B kalemle Güzel Sanatların imtihanlarına girecek olan bu arkadaşların bazılarında (!) bahsetmiştim. Bazıları da bunu kendi üzerlerine almışlar. Üzerine alan alır çok umurunda değil.

Bak yukarıda sanatçı bir adamın hayatını yazdık kısaca.. Özet olarak. Boşuna yazmadık tabii... Okuyan okur, kıssadan hissesini çıkartır. Çok daha merak eden ise Prof. Mustafa Cezar'ın Osman Hamdi ile ilgili kitaplarını okur.. Mustafa Hoca ömrünü vakfetti bu işe.

Oldum olası çok yönlü insanlara karşı bir sempati olmuştur. Yani çok yönlülüğünden kasıt, alakasız bir iş yapıp yine alakasız bir ilgi alanı olan ve bunun her ikisinde de başarılı olan insanlar.. Yalnız burada medyanın sevdiği işleri yapıp, medya sayesinde ortalık maymunu olan adamlardan bahsetmiyorum.. Benim anlatmaya çalıştığım insanlar genellikle sessiz sedasız işleriyle hobileriyle ilgilirlirler. Kimsenin onlardan haberi olmaz.. Birkaç ilgilinin dışında..

Peki yazının finalindeki bu "çok yönlülüğün" mesajı nedir, kimdir? Ne bileyim.. Onu da üzerine alan alır!..



diyerek ileri atılıyor.

İleri atılan kişi Osman Hamdi beydir. Yani bir başka deyişle Paris'e gördüğü Arkeoloji kurslarının yaşamının sonraki dönemlerinde kendine ve memleketine çok büyük faydaları olmuştur. En azından bu sayede 19.yüzyılın sonlarında talan edilen arkeolojik alanlardan kurtarabildiklerini kurtarmıştır.

Bu karşı çıkıştan ötürü İskender Lahti İstanbul'da kalır. Bu lahit, Abdülhamid'e göre "Taştan asar-ı atika" Osman Hamdi'ye göre bir sanat eseridir. Aradaki düşünce farkı budur.

Osman Hamdi'nin sanat dünyamıza katkısı büyüktür. Hem yaratıcı

man Hamdi bey bunu yaşamı boyunca yaptığı her iş'te üstüne basa basa belirtmiştir. Paris'de gördüğü Arkeoloji kurslarının yaşamının sonraki dönemlerinde kendine ve memleketine çok büyük faydaları olmuştur. En azından bu sayede 19.yüzyılın sonlarında talan edilen arkeolojik alanlardan kurtarabildiklerini kurtarmıştır.

Ve yine bu sayede Osman Hamdi beyin "içine beni de koyarsınız!" dediği İskender Lahti, bugün bütün ihtişamı ile Arkeoloji Müzesi'nde duruyor. Koltuğunun altına duralit'i

yeniHarman

6 Aylık

12 Aylık

Yurt içi aboneliği

40.000.000TL

70.000.000TL

Yurt dışı aboneliği

Avrupa
Amerika
Uzakdoğu

45 EURO

50 \$

55 \$

85 EURO

90 \$

95 \$

TL HESAP NO: 1100384-7

\$ HESAP NO: 3002461-2

EURO HESAP NO: 3002462-0

Tel: 0212 292 95 65 (dahili 0)

0212 292 94 50 (dahili 0)

Faks: 0212 245 38 06

yeniHarman

Sahibi
LM Basın Yayın Ltd. Şti. adına
Tuncay Akgün

Sayı: 6 Eylül Cumartesi
Haftada bir yayımlanır

Yayın Yönetmeni Tuncay AKGÜN Editör Kutlu ESEDEMİR
(Sorumlu) Yazışmaları Müdürü Ayhan ERDOĞAN
Art Direktör Reyhan KARACADAĞ Sayfa Tasarımı Zehra ARSLAN
Tanzer ERCANPOLAT Satış Müdürü Cengiz KOCALI
Müşesse Müdürü Ali YAVUZ Başlı Sorumlusu Üzeyir ATMACA
Harmanı kaldırılar- Mihri Belli-Eflatun Nuri-Oktay Güzeloglu-
Yonca Poyraz Doğan-Sefer Selvi-Derya Sayın-Behiç Pek-Mutlu Esendimir-
Batur Özding-Reni Parker-Raffi Hermonn-Vedat Özdemiroğlu-Yudum Şaşmaz-
B.Mutlu-Özge Turgut-Özgür Atak-Sinan Göksel-Hakan G. Mehmet Özkanoglu-
Timur Daniş-Kaan Sezyum-Kaan Ertem-Fatih Kaan-Serkan Köllük-İlhan Arıkan-
Ayla Önder-Sebla Koçan-Kerem Şenel-
Nilgün Üstün-Barış Ünal

Tel: 0212 - 292 94 50 - 292 94 51 Adres: Firuzaga Mah. Defterdar Yokuşu No:47 Beyoğlu/ İstanbul
e-mail: yeniharman@leman.com.tr - Baskı: LeMan Matbaası Tel: 0212 - 858 00 93 (Pbx)
Dağıtım: BBD Merkez - Avrupa Distribution: ASV

ANORMAL KORKU

sezyum sizler için gezmiyor, gezdiriyor!



sanal
hayta

Kaan Sezgin

www.sezyum.com - sezyum@leman.com.tr



- Samimciğim, ortamımızla tezat bir koku geldi burnuma. Sen de alıyor musun kocacım?
- Bunlar mutluluk osurukları bi tanem, mutluluk oosurukları.

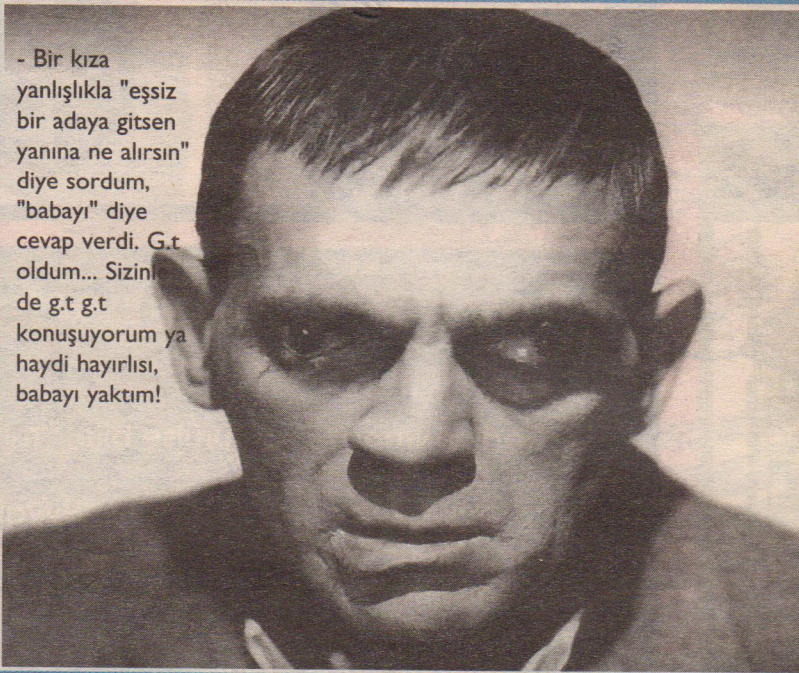
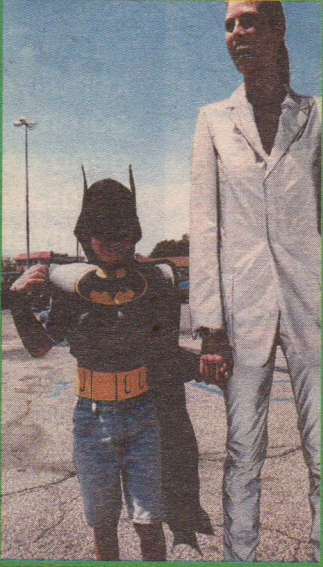


- Lan saçlı. Kıvrıcık! Neydi lan senin adın? Hah Taner! Magazinci yavrum, şimdi gelmiyim oraya tatsız olur asabi huylarım.
- Ehihihi hello vat iz yor neym? Ehihi çek lan çek turisti. Kalçaları çek ablanın!
- Turist diil Cek Nikilsın canım. Şimdi embiriyoyu bırakıcım sana!

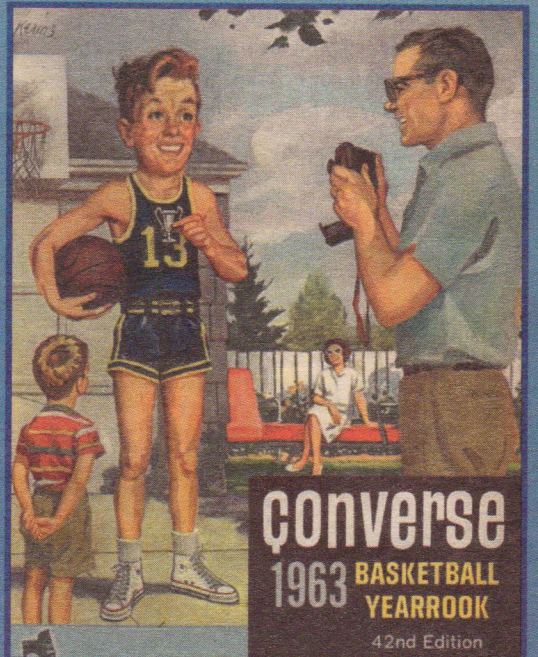


- Necla arkana dikkat et!
- Olur olmaz yerde bana öyle hayvan gibi bağırma Tankut!
- La peyganber devesi var ama!
- Peyganbër diil, peygamber Tankut!

- Beni senin kadar güldüren başka bi insan daha yok Semih!
- Cem Yılmaz yok mu lan? Yaratık mı kocaman kelli felli o adam peki?
- Ay o sanatçııı.
- Ben kendime yanıyorum, girdiğimiz şekle bak. Manita yalakası olmuşuz, Betmen olmuşuz.



- Bir kıza yanlışlıkla "eşsiz bir adaya gitsen yanına ne alırsın" diye sordum, "babayı" diye cevap verdi. G.t oldum... Sizin de g.t g.t konuşuyorum ya haydi hayırlısı, babayı yakıtım!



- Bizimki gibi bahtsız aile olmaz olsun. Boyu uzasın diye baskete verdiğimiz sabi yavrumuz, işbu şekilde kendini kafaya vermiş durumda. Zeki Müren gibi oldun be yavrum. Hadi bırak artık basketbolu.
- Ama baba 12 dev adam.
- Sen dev oldun olum, gerek yok artık. Ağlatma babanı.



- Merhaba adım Salih, bu da ruh ikizim Tursil. Sevimli görüntümüzün altında, insan ırkına acayip sinirliyiz. Yakalarsak çok fena belinizi kırcaz ona göre... İpe ipe geleceksiniz buraya!
- İyi dedin abi, ben de sabah akşam kin besliyorum bi ibnatorenklere! Fakyu anladın mı!



Akşamsefasi

ya ya ya

şa şa şa

**Kalbin kadar
Temiz sayfa**

**Bütün
Ağrılara Karşı**

Vedat Özdemiroğlu

Sınırlamıyor beni sevda

Sınırlamıyor beni sevda,
Yalnız senin görüntünle
Ne sendeki güzelliğe bağımlı,
Ne benim duygularıma tutsak,
Birlikte omuzladığımız dünya!..

Zincirleri yok kafamızda
Yalnız birbirimizi düşünmenin
Birlikte ürettiğimiz sevinç,
Çürüyüp giderdi çoktan
Paylaşmasaydık başkalarıyla.

Kemal Özer



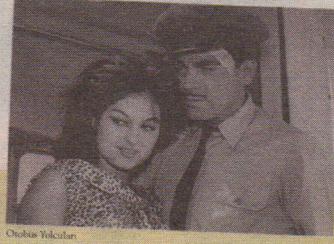
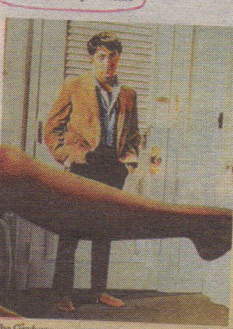
Bu mudur neticede?



Peki, bi başka uygarlığın elinde,
dünya gezegeniyle ilgili tek belge bu
fotoğraf olsa ya. Ne kaos yaşarlardı ha
kendi bilinçleri çapında! Şişe bir totem
midir, o küçük kız tanrıça mıdır, neler
oluyor? Oysa sadece bira. Dostum
Cengiz Akin demişti "küçükken birayı
sevmezdik, halbuki ne güzelmiş" diye!

HAFTANIN KOLPASI

Bir tutam Hollywood,
bir tutam da Yeşilçam



Her oyuncunun kariyerinde dönüm noktaları vardır...
Bu ya bir filmde önemli bir roldür ya da bir yapımcıyla

Bir banka yayını derginin
sinema yazısı. Yazıda
sorun yok ama yazar ismi
biraz kolpa kokuyor.
Burhan Şekerleme. Ben
de çeşitli sebeplerle
Yüksel Endeğer, Sorguç
Tortu, Osman Büyükbulut
gibi 'sanal' isimler kul-
lanan bir yazar olarak
Burhan Şekerleme'de bir
uydurma tat aldım.
Gerçek ismiye özür diler
ve sinema yazısı yazmak
üzere yeniHarman'a
davet ederim!

AŞIRI NORMAL



- Sen hayatının giriş ve gelişmesi-
ni bilirsin, sonucu
başkaları bilir!
- Yurtta barış
ama dünyadaki
savaşa asker
göndeririz!
- Arkadan tekme
ye kırmızı kart
var da arkadan
konuşmaya niye
ceza yok!

- Her Türk asker
doğarsa, niye
askerlik
yapıyoruz?
- La ihale illal-
lah!
- Hava
kapalıydı, Mars'ı
göremedik...
gene gele!
- Düşeltmen
aranyor!

Dünya Atasözlerinden ince seçmeler

- Bir kedi, Avrupa'ya götürülse bile, "miyav miyav"
der. (Sri Lanka)
- Biri deliyse, sen de öyle ol. (Sırp/Hırvat)
- Irmağın öbür yakasına geçinceye
kadar timsaha taş atma. (Haiti)
- Güzel kadın dünyanın, çirkin
kadın senin malındır. (Hint)
- İnsan yarı beline dek bata-
kaysa, gırtlığına değin de
görülebilir. (Tek Pigme Atasözü)
- Kendini umutla besleyen
insanlar şişmanlamaz.
(Tek Sicilya Atasözü)
- Evinde kalan
insan ölür.
(Tek
Çingene
Atasözü)

